

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ KAPSAMINDA
İLKÖĞRETİM YEDİNCİ VE SEKİZİNCİ SINIFLARDA
VERİLEN ÖDEVLER HAKKINDA ÖĞRENCİ,
ÖĞRETMEN VE VELİ GÖRÜŞLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İsa DEVECİ

Enstitü Anabilim Dalı : İlköğretim Fen Bilgisi Eğitimi

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. İsmail ÖNDER

HAZİRAN 2011

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ KAPSAMINDA
İLKÖĞRETİM YEDİNCİ VE SEKİZİNCİ SINIFLARDA
VERİLEN ÖDEVLER HAKKINDA ÖĞRENCİ,
ÖĞRETMEN VE VELİ GÖRÜŞLERİ

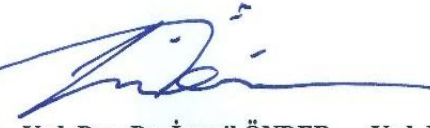
YÜKSEK LİSANS TEZİ

İsa DEVECİ

Enstitü Anabilim Dalı : İlköğretim Fen Bilgisi Eğitimi

Bu tez 31/05/2011 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Şenol BEŞOLUK Jüri Başkanı

Yrd. Doç. Dr. İsmail ÖNDER Üye

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÇALIŞKAN Üye

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın hazırlanması aşamasında, yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. İsmail ÖNDER başta olmak üzere uzman görüşlerinde yardımlarını esirgemeyen değerli hocalarım Yrd. Doç. Dr. şenol BEŞOLUK ve Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÇALIŞKAN'a katkılarından dolayı teşekkür ederim. Ayrıca çalışmanın yapıldığı ilköğretim okullarında yardımlarını esirgemeyen idareci ve öğretmenlere, tezimin düzenlenmesi sürecinde bana yardımcı olan değerli arkadaşlarım Adem AKOVA, Ragıp ÇAVUŐ, Nesrin AKPINARLI ve Gülten KAVŐUT'a, maddi ve manevi her konuda yanımda olan ve beni bu günlere getiren babam Süleyman DEVECİ ve annem Meryem DEVECİ'ye teőekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	ii
İÇİNDEKİLER	iii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ	vii
TABLolar LİSTESİ	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xii
ÖZET.....	xiii
SUMMARY.....	xv

BÖLÜM 1.

GİRİŞ	1
1.1 . Problem Durumu	3
1.2. Problem Cümlesi	4
1.3. Alt Problemler	4
1.4. Araştırmanın Önemi	5
1.5. Varsayımlar	6
1.6. Sınırlılıklar	6

BÖLÜM 2.

KURAMSAL BİLGİLER LİTERATÜR TARAMASI	8
--	---

2.1. Fen ve Teknoloji	8
2.2. Yapılandırmacı Yaklaşım	10
2.2.1. Bireysel Yapılandırmacılık	11
2.2.2. Sosyal (Sosyo-Kültürel) Yapılandırmacılık	11
2.3. Ödev	13
2.3.1. Ödev Türleri	15
2.3.1.1 Uygulama Ödevleri	16
2.3.1.2 Hazırlık Ödevleri	16
2.3.1.3 Geliştirme Ödevleri	16
2.3.1.4 Bütünleştirici Ödevler	16
2.3.2. Ödevin Amacı	18
2.3.3. Ev Ödevinin Olumlu ve Olumsuz Etkileri	20
2.3.3.1. Olumsuz Etkileri	20
2.3.3.2. Olumlu Etkileri	20
2.3.4.Ödevlerin İşlevi	21
2.3.5. Aile ve Ödev	26
2.4. Ödevlere Kuramsal Yaklaşım	33
2.4.1. Davranışçı Kuram	33
2.4.2. Bilgi İşleme Kuramı	34
2.4.3. Yapılandırmacı Yaklaşım	34
2.5. Literatürde Konu İle İlgili Yapılan Çalışmalar	35
BÖLÜM 3.	
YÖNTEM	46

3.1. Araştırmanın Modeli	46
3.2. Evren ve Örneklem	46
3.3. Veri Toplama Araçları	48
3.3.1. Öğretmen Ölçeği ve Görüşme Formu	48
3.3.1.1. Güvenirlilik	48
3.3.1.2. Geçerlilik	49
3.3.2. Öğrenci Ölçeği ve Görüşme Formu	52
3.3.2.1. Güvenirlilik	53
3.3.2.2. Geçerlilik	53
3.3.3. Veli Ölçeği ve Görüşme Formu	56
3.3.3.1. Güvenirlilik	57
3.3.3.2. Geçerlilik	57
3.4. Uygulama	60
3.5. Verilerin Analizi	61
3.5.1. Nicel Verilerin Analizi	61
3.5.2. Nitel Verilerin Analizi	62
BÖLÜM 4.	
BULGULAR VE YORUM	63
4.1. Araştırmaya Katılanlara Ait Demografik Özellikler	63
4.1.1. Öğretmen Grubuna Ait Demografik Özellikler	63
4.1.2. Öğrenci Grubuna Ait Demografik Özellikler	65
4.1.3. Veli Grubuna Ait Demografik Özellikler	68
4.2. Araştırmanın Alt Problemlerine İlişkin Bulgular ve Yorum	70

4.2.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	70
4.2.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	73
4.2.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	82
4.2.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	87
4.2.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	97
4.2.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	112
BÖLÜM 5.	
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	123
5.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma	123
5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma	124
5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma	127
5.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma	128
5.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma	130
5.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma	133
5.7. Öneriler	137
KAYNAKLAR	139
EKLER	151
ÖZGEÇMİŞ	168

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

FTD	: Fen ve Teknoloji Dersi
FTDVÖ	: Fen ve Teknoloji Dersinde Verilen Ödevler
N	: Denek sayısı
P	: Anlamlılık Düzeyi
Vd	: Ve Diğerleri
>	: Büyüktür
<	: Küçüktür
Akt	: Aktaran
K	: Öğretmen
Ö	: Öğrenci
V	: Veli
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
f	: Frekans

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1	Öğretmen Alt Ölçeklerine İlişkin İç Tutarlılık Katsayıları	48
Tablo 3.2	Öğretmen Ölçeği Faktör Analizi Sonuçları	50
Tablo 3.3	Öğretmen Ölçeği Madde Toplam Korelasyonları ve Alfa Katsayısı Analiz Sonuçları	51
Tablo 3.4	Öğrenci Alt Ölçeklerine İlişkin İç Tutarlılık Katsayıları	53
Tablo 3.5	Öğrenci Ölçeği Faktör Analizi Sonuçları	54
Tablo 3.6	Öğrenci Ölçeği Madde Toplam Korelasyonları ve Alfa Katsayısı Analiz Sonuçları	55
Tablo 3.7	Veli Alt Ölçeklerine İlişkin İç Tutarlılık Katsayıları	57
Tablo 3.8	Veli Ölçeği Faktör Analizi Sonuçları	58
Tablo 3.9	Veli Ölçeği Madde Toplam Korelasyonları ve Alfa Katsayısı Analiz Sonuçları	59
Tablo 4.1	Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	63
Tablo 4.2	Öğretmenlerin Dersine Girdiği Sınıflardaki Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Dağılımı	64
Tablo 4.3	Öğretmenlerin Hizmet Süresi Değişkenine Göre Dağılımı	64
Tablo 4.4	Öğretmenlerin Mezun Olduğu Okul/Öğretim Programı Değişkenine Göre Dağılımı	65
Tablo 4.5	Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı	65
Tablo 4.6	Öğrencilerin Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Dağılımı	66
Tablo 4.7	Öğrencilerin Okul Öncesi Dönemde Kreş/Anaokulu Eğitimi Değişkenine Göre Dağılımı	66

Tablo 4.8	Öğrencilerin Bir Hafta Boyunca Okul Dışı Zamanlarında Çeşitli Etkinliklere Ayırdıkları Zaman Değişkenine Göre Dağılımı	67
Tablo 4.9	Velilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı	68
Tablo 4.10	Velilerin Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Dağılımı	69
Tablo 4.11	Velilerin Meslek Değişkenine Göre Dağılımı	69
Tablo 4.12	Velilerin Ortalama Aylık Gelir Değişkenine Göre Dağılımı	70
Tablo 4.13	Öğretmenlerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları	71
Tablo 4.14	Öğretmenlerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Dersine Girdiği Sınıflardaki Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları	71
Tablo 4.15	Öğretmenlerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Mezun Olunan Okul Türüne Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları	72
Tablo 4.16	Öğretmenlerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının hizmet Süresi Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları	73
Tablo 4.17	Öğrencilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları	74
Tablo 4.18	Öğrencilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları	74
Tablo 4.19	Öğrencilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Okul Öncesi Eğitimi Durumlarına Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları	75
Tablo 4.20	Öğrencilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Bir Hafta Boyunca Televizyon, Bilgisayar Oyunu gibi Etkinliklere Ayrılan Zaman Dilimlerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları	76

Tablo 4.21	Öğrencilerin FTDVÖ'lere yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Bir Hafta Boyunca Okuma Etkinliklerine (gazete, kitap, dergi, vb) Ayrılan Zaman Dilimlerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları	77
Tablo 4.22	Öğrencilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Bir Hafta Boyunca Ev Ödevi Yapmak İçin Ayrılan Zaman Dilimlerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları ..	79
Tablo 4.23	Öğrencilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Bir Hafta Boyunca Özel Ders/Dershane İçin Ayrılan Zaman Dilimlerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları ..	80
Tablo 4.24	Öğrencilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Bir Hafta Boyunca Ev Ödeviyle İlgili Araştırmalara Ayrılan Zaman Dilimlerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları	81
Tablo 4.25	Velilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları	83
Tablo 4.26	Velilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları	84
Tablo 4.27	Velilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Meslek Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları	85
Tablo 4.28	Velilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Ortalama Aylık Gelir Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları	86
Tablo 4.29	FTD Öğretmenlerinin Ödevlere Yönelik Algıları	87
Tablo 4.30	FTD Öğretmenlerinin Ödevlerin İçeriğine Yönelik Görüşleri	89
Tablo 4.31	Öğrencilerin FTDVÖ'lerin İçeriğine Yönelik İstekeleriyle İlgili Öğretmen Görüşleri	90
Tablo 4.32	Öğrencilerin FTDVÖ'leri Yaparken Yaşadığı Sıkıntılara İlişkin Öğretmen Görüşleri	92

Tablo 4.33	FTDVÖ'lerin Öğrencilere Katkılarına İlişkin Öğretmen Görüşleri	94
Tablo 4.34	FTDVÖ Uygulamalarına Yönelik Öğretmen Önerileri	96
Tablo 4.35	Öğrencilerin Ödevlere Yönelik Algıları	98
Tablo 4.36	Öğrencilerin FTDVÖ'lerin İçeriğine Yönelik Görüşleri	100
Tablo 4.37	Öğrencilerin FTDVÖ'lerin İçeriğine Yönelik İstekleri	101
Tablo 4.38	Öğrencilerin FTDVÖ'leri Yaparken Yaşadığı Sıkıntılara İlişkin Görüşleri	104
Tablo 4.39	FTDVÖ'lerin Katkılarına İlişkin Öğrenci Görüşleri	106
Tablo 4.40	FTDVÖ Uygulamalarına Yönelik Öğrenci Önerileri	109
Tablo 4.41	Velilerin Ödevlere Yönelik Algıları	112
Tablo 4.42	Velilerin FTDVÖ'lerin İçeriğine Yönelik Görüşleri	114
Tablo 4.43	Velilerin FTDVÖ'lerin İçeriğine Yönelik İstekleriyle İlgili Görüşleri	115
Tablo 4.44	FTDVÖ'ler Yapılırken Yaşanan Sıkıntılara İlişkin Veli Görüşleri	117
Tablo 4.45	FTDVÖ'lerin Öğrencilere Katkılarına İlişkin Veli Görüşleri	119
Tablo 4.46	FTDVÖ Uygulamalarına Yönelik Veli Önerileri	121

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1. Yaş Gruplarına Göre Ödev Çalışmalarına Ayrılması Gereken Süreler.....	30
Şekil 2.2. Ödevi Etkileyen Faktörler	32

ÖZET

Anahtar kelimeler: Fen ve Teknoloji, Ödev, Öğrenci Görüşleri, Öğretmen Görüşleri, Veli Görüşleri

Bu araştırmanın amacı Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlere yönelik öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerini tespit etmektir. Araştırmada karma desen kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Osmaniye il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan 55 Fen ve Teknoloji öğretmeni, yedinci ve sekizinci sınıfta öğrenim görmekte olan 1584 öğrenci ve 764 öğrenci velisi oluşturmaktadır.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlere yönelik görüşlerini tespit etmek amacıyla her biri için 3 alt ölçekten oluşan (işlev, tutum ve davranış alt ölçeği) ölçek ve bir de görüşme formu geliştirilmiştir. Verileri toplamak için hazırlanan ölçek ve yapılandırılmış görüşme formları, ilgili uzmanlar tarafından incelenmiştir. Uzmanların görüş ve önerileri doğrultusunda ölçme araçlarına son hali verilmiştir. Nicel verilerin analizinde 15.0 SPSS paket programı kullanılırken, yapılandırılmış görüşme formlarından elde edilen nitel verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının demografik özelliklere göre anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur.

Öğrencilerin cinsiyete göre işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarına bakıldığında, kız öğrencilerin işlev puanlarının erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu, öğrencilerin sınıf düzeyine göre işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarına bakıldığında yedinci sınıf öğrencilerinin her üç alt ölçeğe ilişkin toplam puanlarının sekizinci sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bunun yanında okul öncesi eğitim alıp almama durumlarına göre ise okul öncesi eğitim almamış öğrencilerin davranış puanlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Bir hafta boyunca okuma, ev ödevi yapma ve ev ödeviyle ilgili araştırma yapmaya fazla zaman ayıran öğrencilerin işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının bu etkinliklere az zaman ayıranlara göre daha yüksek olduğu görülürken, dersane/özel ders, televizyon ve bilgisayar oyunlarına fazla zaman ayıran öğrencilerin davranış alt ölçeği puanlarının bu etkinliklere az zaman ayıranlara göre daha düşük olduğu bulunmuştur.

Velilerin demografik özelliklere göre işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarına bakıldığında, meslek gruplarından memur, öğrenim düzeyi olarak üniversite mezunu ve ortalama aylık gelir bakımından yüksek gelirli velilerin işlev puanlarının ilgili gruptaki diğer değişkenlere göre daha düşük olduğu bulunmuştur.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin ödev kavramına; konuların tekrar edilmesi, konuların daha iyi anlaşılması ve evde yapılmak üzere çalışmalar şeklinde anlam yükledikleri ve Fen ve Teknoloji dersindeki ödevlere yönelik genel düşüncelerinin olumlu olduğu bulunmuştur.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin araştırma, deney ve test soruları çözme, gözlem, okuma ve yazmaya yönelik etkinlikler içerdiği şeklinde ortak görüş belirttikleri bulunmuştur.

Öğretmen ve veliler, öğrencilerin deney ve araştırma türü etkinlikler istediğini belirtmektedir. Bu görüşler öğrencilerin istediği etkinliklerle benzerlik göstermektedir. Öğrenci ve velilerin farklı olarak test türü ödevlerinde verilmesini istedikleri bulunmuştur.

Öğretmen ve veliler, öğrencilerin malzeme (araç-gereç) yetersizliği ve kaynak yetersizliği konusunda sıkıntılar yaşadığını belirtmektedir. Bu görüşler öğrencilerin ödevleri yaparken yaşadıkları sıkıntılara yönelik düşünceleriyle benzerlik göstermektedir.

Öğretmen ve veliler, ödevlerin öğrenciler için bilgi edinerek konuları daha iyi anlama, günlük hayatta karşılaştığı olayları daha iyi yorumlama ve bazı beceriler kazanma şeklinde katkıları olduğunu belirtmektedir. Bu görüşlerin öğrencilerin ödevlerin katkısına yönelik düşünceleriyle benzerlik gösterdiği bulunmuştur.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin ödevlere yönelik görüş ve önerileri dikkate alındığında çoğunlukla deney türü ve ilgi çekici etkinlikler olması gerektiği konusunda ortak görüş bildirdikleri, ayrıca veli ve öğrencilerin çoktan seçmeli test türü ödevlerinde olması gerektiği konusunda ortak bir görüş belirttikleri bulunmuştur.

OPINIONS OF STUDENTS, TEACHERS AND PARENTS REGARDING HOMEWORKS GIVEN IN SCIENCE AND TECHNOLOGY COURSE TO 7th AND 8th GRADERS

SUMMARY

Keywords: Science and Technology, Homework, Students' Views, Teachers' Views, Parents' Views

The purpose of this study was to explore views of students, teachers and parents regarding science and technology course. Mixed design was used in this study. The sample of homeworks given in the study was composed of 55 Science and Technology teachers, 1584 students and 764 parents.

Views of students, teachers, and parents regarding homeworks given in science and technology course were collect by an instrument developed by the researcher and by several open-ended questions. The instrument includes three subscales; function, attitude, and behavior. Base on suggestions presented by specialists the instrument and the open-ended questions were investigated by subject matter specialists, the final version were formed. SPSS 15.0 Package programme was used to analyze quantitative data while content analysis was preferred to analyze qualitative data gathered from open ended questions.

The results showed that there was not any significant difference in teachers' scores on function, attitude and behavior subscales of the instrument regarding demographic information.

When, the scores in function, attitude and behavior subscales were investigated with respect to gender, it was observed that function scores of female students were higher than male students'. Moreover, when the subscale scores were investigated with respect to grade level and taking preschool education it was found that seventh grade students had higher scores in each subscale compared to eight grade students. And students who took pre-school education got higher behavior scores than students who did not.

Students who allocate more time for reading, doing homework, and research got higher scores in each subscale those who allocate less time. Students who allocate

time for private teaching institution or private course, TV, and PC game had lower behavior scores than the students who allocate less time for such activities.

when subscale scores were investigated according to parents' demographics it was observed that civil servants in profession group, university graduate in level of education group, and high income in monthly income group had lower function scores than other members in each related group.

It was also found that, homeworks means to teachers, students and parents as repeating subjects, understanding subjects better, and studies to be done at home teachers, students and parents all had positive opinion regarding.

Moreover, results revealed that teachers, students and parents had a common opinion regarding homeworks assigned in Science and Technology course that homeworks in common homeworks given in science and technology course include research activities experiments test solving observation, reading and writing activities.

Teachers and parents stated that students want to conduct experiment and research activities. This finding support students opinions. Moreover, students and parents requested homework, include that multiple-choice items.

Teachers and parents stated that students have difficulty in obtaining required materials and sources. This finding support the findings related to students' problems while doing homework.

Teachers and parents stated that homework contribute to understand subjects matter better, interpret daily life events better, and gaining some skills. These opinions were similar to students' opinions about the contribution of homework.

Teachers', students' and parents' opinions regarding homeworks showed that homeworks should mostly include experiments and interesting activities. Parents and students also indicated that multiple choice tests should be given as a homework.

BÖLÜM 1. GİRİŞ

21. yüzyıl teknoloji çağında dünyada söz sahibi olmak isteyen ülkelerin bilim ve teknolojiyi bir arada ve etkili bir şekilde kullanması, bilim ve teknolojide meydana gelen değişimlerden haberdar olması gerekmektedir. Bu bağlamda fen bilimleri önemli bir görev üstlenmiştir. Bilimsel alanda yaşanan hızlı gelişmelerin fen bilimleri alanında olması dikkat çekmektedir. Ülkelerin fen bilimleri alanın da gösterdiği başarı ile erken yaşlarda okullarda verilmeye çalışılan fen eğitimi arasında önemli bir ilişki olduğu görülmektedir. Ülkelerin fen bilimlerine dolayısıyla fen eğitimine verdiği önem gelecek açısından büyük önem taşımaktadır.

Fen bilimleri bireyin içinde yaşamış olduğu doğayı anlaması, incelemesi ve tam olarak gerçekleşmemiş veya gerçekleşmekte olan olayları kestirme çabaları olarak tanımlanmaktadır (Ayas, Çepni, Akdeniz, Özmen, Yiğit ve Ayvacı, 2008). Eğitim ise insanların dünyayı eleştirel bir gözle araştırmaları, incelemeleri sonucu artan bilgileriyle anlam ve değerlere ulaşarak zekice yaşamaları için kullandıkları bilimsel yöntem olarak tanımlanmaktadır (Dewey, 1998). Bu doğrultuda öğrencilere fen bilimleri alanında istenilen düzeyde eğitim vermek önem kazanmaktadır. İlköğretim düzeyinde Fen ve Teknoloji dersi (FTD) adı altında verilen “fen eğitimi” kavramı ön plana çıkmaktadır. Fen eğitimi ile bireyin çevresinde meydana gelen biyolojik, fiziksel ve kimyasal olgu, olay ve kavramları anlaması, fen ile ilgili temel kavramları bilmesi, bilim ve teknolojiden haberdar olması için fen okuryazarı bireyler olarak yetişmesi amaçlanmıştır (Türkmen, 2006).

Belirtilen amaçların öğrenciye sadece okul çatısı altında kazandırılacağı görüşü toplumumuzda yaygınlık kazanmaktadır. Oysa eğitim kavramını okulla sınırlandırmamak gerekmektedir. Çevresiyle sürekli etkileşim halinde olan birey için eğitim, okula gelmeden ailede, okul içinde ve dışında devam etmektedir. Her gün yeni bir bilgi ile karşılaştığımız günümüzde bireyin öğrenmesi gereken bilgi ve

beceriler de artış göstermektedir. Bundan dolayı sınıfların kalabalık olması ve okulda geçirilen kısıtlı zaman diliminde bu bilgilerin tamamının bireye öğretilmesi imkânsız gibi görülmektedir (Varış, 1985). Bunun için eğitim-öğretim ortamlarında bilgiyi öğrenciye doğrudan sunmak yerine, öğrencinin bilgiye nasıl ulaşacağı üzerinde durulmaktadır (Vural, 2004). 2004-2005 eğitim-öğretim yılı eğitim programının yenilenmesine temel oluşturan yapılandırmacı yaklaşıma göre öğrencinin var olan bilgi, beceri ve tecrübelerinden faydalanarak yeni bilgiye ulaşması yani, bilgiyi kendi zihninde yapılandırması temel alınmıştır. Bu yaklaşıma göre düzenlenen eğitim öğretim ortamlarında öğretmen, öğrencinin kendi çabasıyla bilgiye ulaşması sürecinde ona yol göstermektedir. Gerek okul içinde gerekse de okul dışında öğrencinin geçirdiği tüm yaşantılar eğitim için önemli görülmekte ve mümkün olduğunca kontrol edilmesi gerekmektedir. Günümüz okulları öğrencilerin günlük hayatla ilgili yaşam tecrübesi kazanmasına fırsat verecek öğrenme yaşantıları sunmadığı için öğrencilerin okul dışında yani gerçek yaşamda tecrübe kazanmasını sağlayacak etkinliklere yer verilmesi gerekmektedir. Belirli amaçlar doğrultusunda planlanan ders dışı etkinlikler özellikle fen ve teknoloji dersi açısından son derece önemli görülmektedir.

Fen ve teknoloji dersi konuları, içeriğinde birçok soyut kavram barındırması nedeniyle öğrencilerin bu konuları öğrenmesini ve kavramsal düzeyde anlamasını zorlaştırmaktadır. Bu soyut kavramların anlaşılması öğrencilerin günlük yaşamda gördüğü, duyduğu, hissettiği ve etkileşim halinde olduğu birçok faktörden etkilenmektedir (Bahçeci ve Kaya, 2010). Bu doğrultuda öğrencilerin ders dışı zamanlarda geçirdiği öğrenme yaşantılarıyla kavramları somutlaştırması ve bir takım beceriler kazanması önemli görülmektedir. Ders dışı zamanlarda öğrencilere yapmaları için verilen etkinlikler öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerinin gelişimi açısından son derece önemlidir. Ders dışı zamanlarda öğrencilere yapmaları için verilen etkinlikler arasında akla ilk gelen ev ödevleridir.

Ev ödevleri, öğrencilerin öğrendikleri bilgileri pekiştirmeleri ve araştırmaya yönelmeleri için, ders dışı zamanlarda bireysel veya grup olarak yaptıkları öğrenme etkinlikleri olarak tanımlanabilir. (Türkoğlu, İflazoğlu ve Karakuş, 2007; Yuladır ve Doğan, 2009; Aladağ ve Doğu, 2009). Ev ödevleri öğrencilere birçok fırsat

sumaktadır. Bu fırsatlar; inceleme ve öğrendiklerini uygulama, bir sonraki derse hazırlanma, kaynak kullanmayı (kütüphane, internet, ansiklopedi, vb) öğrenme, sınıfta öğrenilen bir konu hakkında daha fazla bilgi edinme, zaman yönetimi, sorumluluk gibi iyi alışkanlıklar edinme şeklinde sıralanmaktadır (Amundson, 1999b). Bunun yanı sıra öğretmenlerin; ödevleri belli amaca hizmet edecek şekilde planlamaması, fazla miktarda ödev vermesi, ödev konusunda yeterli eğitimi almamış olması aile, öğretmen ve öğrenci arasında ödevlerin olumsuz yönünü gün yüzüne çıkarmaktadır (Bennett ve Kalish, 2006). Özellikle FTD de verilen ödevlerde ihtiyaç duyulan araç gereçlerin kolay temin edilebilecek araç gereçler olmaması öğrenci ve velilerin sıkıntı yaşamasına sebep olmaktadır.

Fen konularıyla ilgili ödevler öğrencilerin evde kolaylıkla elde edebileceği ucuz araç-gereçler ve gerektiğinde okulun sağlayabileceği imkânlar göz önüne alınarak tasarlandığında, fen konuları öğrenci ve aile için daha eğlenceli olmanın yanında günlük yaşamın bir parçası haline gelmektedir (Epstein, Jackson ve Salinas, 1992).

1.1. Problem Durumu

Eğitim sürecinde öğrencilerin; teknolojiyi etkili kullanma, yaratıcı ve eleştirel düşünme, bilgiyi transfer edebilme, çevresel sorunların farkına varma, doğada gerçekleşen birçok olayın bilimsel mantığını anlaması gibi becerilerin kazandırılmasında okullar önemli bir görev üstlenmiştir. Bu becerilerin öğrencilere yeterli seviyede kazandırılması günümüz okullarının bulunduğu şartlar içinde zor görülmektedir. Bu yüzden öğrencilerin ders dışı yaşantıları önem kazanmaktadır. Özellikle FTD’de konular çok sayıda soyut kavram içermektedir. FTD’de konuların anlaşılması için bu soyut kavramların somutlaştırılması yani günlük hayatla ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Ödevler okul ve günlük hayat arasında önemli bir köprü görevi görmektedir. Öğrencilerin okulda öğrendiği fen kavramlarını günlük hayata aktarmasını sağlamaya yönelik etkinlikler öğrencilerin konuları daha iyi öğrenmesini sağlayacaktır. Okul ve günlük hayat arasındaki köprü görevi gören ödevler yapılandırıcı yaklaşıma göre tasarlandığında öğrenciler için daha faydalı olacaktır.

Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre eğitim sürecinde öğrenciye daha fazla sorumluluk yüklenmektedir. Öğretmen bilgiyi aktarmaktan ziyade bilgiye ulaşması için öğrenciye rehberlik yapmaktadır. Öğrenci bilgiyi doğrudan almak yerine bilgiyi yapılandırma konumuna geçmiştir. Öğrencinin öğretmen rehberliğinde kendi çabasıyla araştırma ve inceleme yapması önem kazanmıştır. Okul sınırları içinde ihtiyacı karşılayacak araştırma ve inceleme ortamlarının (zengin kütüphane, internet, laboratuvar, vb) yeterli düzeyde olmaması veya öğrenci kullanımına sunulmaması öğrencilerin okul dışı eğitim yaşantılarının düzenlenmesini gündeme getirmektedir. Dolayısıyla belirli amaçlar gözetilerek verilen ödevler bu amaca hizmet etmektedir. Ödev uygulamalarında önemli bir görev üstlenen aileler sürekli olarak ödevlerin fazla olması, zor olması ve dolayısıyla öğrencinin değilde aileler tarafından yapıldığı şeklinde görüş belirtmektedir. Bunun yanı sıra verilen ödevlerin sınavlara yönelik olması gerektiği konusunda öğrenci ve öğretmenlerin ortak bir görüş paylaşması FTD için ödev konusunda sorun olduğunu akla getirmektedir. Ödev konusunda yapılan çalışmalara bakıldığında bu çalışmaların branş gözetmeksizin ilköğretim kademelerinde yapıldığı görülmektedir. Her ders için ayrı ödev politikası olması gerektiği görüşünden yola çıkarak FTD için öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Elde edilen sonuçlarda benzer ve farklı görüşler tartışılacak. Öğretmen, öğrenci ve veli üçlüsünün beklentileri, sorunları ve önerileri dikkate alınarak ödev uygulamaları yürütülürse FTD de ödev uygulamalarında başarılı sonuçlar elde edileceği düşünülmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

İlköğretim FTD de verilen ödevlere yönelik öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri nelerdir?

1.3. Alt Problemler

1. İlköğretim Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlere (FTDVÖ) yönelik öğretmenlerin cinsiyet, sınıftaki öğrenci sayısı, hizmet süresi, mezun olunan öğretim programına göre görüşleri arasında farklılık var mıdır?

2. İlköğretim FTDVÖ'lere yönelik öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyi, okul öncesi eğitim alıp almama ve bir hafta boyunca okul dışı zamanlarda yapılan etkinliklere göre görüşleri arasında farklılık var mıdır?
3. İlköğretim FTDVÖ'lere yönelik öğrenci velilerinin cinsiyet, öğrenim durumu, meslek ve ortalama aylık gelirlerine göre görüşleri arasında farklılık var mıdır?
4. İlköğretim FTDVÖ'lere yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?
5. İlköğretim FTDVÖ'lere yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?
6. İlköğretim FTDVÖ'lere yönelik veli görüşleri nelerdir?

1.4. Araştırmanın Önemi

Günümüz eğitim öğretim ortamlarında öğrenciyi merkeze alan ve sürece aktif olarak dahil eden bir anlayış hakimdir. Ev ödevleri bu anlayışı desteklemek üzere birçok eğitimci tarafından başvurulan bir yöntemdir (Yuladır ve Doğan, 2009). Ancak ülkemizde ve yabancı alan yazında fen eğitimi alanında ev ödevleriyle ilgili çalışmaların oldukça az olması dikkat çekmektedir. Yapılmış olan çalışmaların ise öğrenci başarısına etkisinin araştırıldığı görülmektedir (Özben, 2006; Kaplan, 2006; Cooper, vd., 2006; Cosden, vd., 2010; Eren ve Henderson, 2008).

İlgili alan yazında FTD'de sadece ödevlere yönelik öğretmen, öğrenci ve velilerin üçüne birden değinerek ödevler hakkında görüşlerini alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu yüzden fen eğitiminin, eğitim sürecindeki yeri ve önemi düşünülerek ev ödevlerinin mevcut durumu ve nasıl olması gerektiği konusunda öğretmen, öğrenci ve veli üçlüsünün görüşlerini almanın gerekli olduğu görülmektedir. Günümüz eğitim sisteminin temel aldığı yapılandırmacı yaklaşıma göre, öğrencinin eğitim sürecindeki rolü dikkate alınarak FTD'de ödev konusundaki düşüncelerin ne olduğu tespit edilmesi gereken bir konudur.

Seçme ve yerleştirme sınavları günümüz eğitim anlayışı etkilemektedir. Dolayısıyla eğitim anlayışı kaçınılmaz bir şekilde öğrencileri sınavlara hazırlamaya yönelik olmaktadır. Sonuç olarak ders dışı etkinliklerde öğrencileri sınavlara hazırlamaya yönelik çoktan seçmeli testlerden oluşmaktadır. Ödevler öğrencilerin okulda öğrendiği bilgi ve becerileri pekiştirmelerini sağlamanın yanında, günlük hayata

transfer etmeleri için iyi bir fırsat olabilmektedir. Bu bağlamda FTD de ödevlerin ne derece önemli olduğu ve olabileceği düşünülmesi gereken bir konudur. FTD de konuların birçoğu soyut kavramlardan oluşmaktadır. Okulların bu kavramları somutlaştıracak ortamlardan yoksun olması, öğretmenleri ders dışı etkinliklere zorlamaktadır. Günlük hayatla yakından ilişkili olan fen konularını anlaşılması için kavramların somutlaştırılması gerekmektedir. Derste anlatılan kavramların günlük hayatta örneğini gören öğrenciler konuları daha iyi özümseyecek ve öğrenecektir. Ev ödevlerinin fen eğitimi için önemi yadsınamaz bir gerçektir. Bunlar göz önünde bulundurularak FTDVÖ'lere yönelik öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerinin alınmasıyla bu konudaki eksikliklerin giderileceği ve bundan sonra yapılacak olan çalışmalara ışık tutacağı düşünülmüştür.

1.5. Varsayımlar (Sayıtlılar)

- Çalışmaya katılan öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin anket ve görüşme formunu yanıtlarken gerçek duygu ve düşüncelerini yansıttıkları varsayılmaktadır.
- Kontrol altına alınamayan değişkenler araştırma örneklemindeki katılımcıları aynı oranda etkilediği varsayılmaktadır.
- Velilere gönderilen anketlerin veliler tarafından doldurulduğu varsayılmaktadır.
- Seçilen örneklemin evreni temsil ettiği varsayılmaktadır.
- Araştırmada kullanılan nicel ve nitel veri toplama araçlarının gerekli verileri toplamada yeterli olduğu varsayılmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

Araştırma;

- Osmaniye il merkezinde görev yapan 55 Fen ve Teknoloji öğretmeniyle sınırlıdır.
- Osmaniye il merkezinde öğrenim gören 1584 yedinci ve sekizinci sınıf öğrencileriyle sınırlıdır.
- Osmaniye il merkezinde 764 yedinci ve sekizinci sınıf öğrenci velisiyle sınırlıdır.
- Uygulama esnasında araştırmacının bulunamadığı bazı okullarda çalışmanın yürütülmesi ilgili ders öğretmeniyle sınırlıdır.

- 2010-2011 öğretim yılı ile sınırlıdır.
- Kullanılan veri toplama araçları ile sınırlıdır.

BÖLÜM 2. KURAMSAL BİLGİLER VE LİTERATÜR TARAMASI

Bu bölümde araştırma kuramsal çerçevede ele alınmış ve konuyla ilgili yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Fen ve Teknoloji

İnsanoğlunun varolduğu günden bugüne bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte bilimsel bilgi de katlanarak artmaya devam etmiştir. Bilimsel bilginin artması ile fen ve teknolojiye meydana gelen gelişmelerde hız kazanmaktadır. Fen ve Teknoloji yaşamımızın her alanını da kendini hissettirmektedir. Ülkelerin geleceği açısından Fen ve Teknoloji eğitiminin önemi açıkça görülmektedir. Modern eğitim sisteminin amacı bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında eğitim sistemini geliştirmek ve bilgiye ulaşması için araştıran sorgulayan bireyler yetiştirmektir (Topsakal, 2006; Demirci, 1993). Matematik, Fizik, Kimya ve Biyoloji teknolojinin gelişmesini sağlayan en önemli temel bilimlerdir. Bu bilimler sayesinde teknolojik araç gereçler ve yöntemler gelişmiştir. Bilim ve teknolojinin gelişmesinde fen bilimlerinin dikkate değer bir pay sahibi olduğu bilindiğine göre fen bilimleri eğitiminin önemi de yadsınamaz bir gerçektir (Demirci, 1993).

Fen, doğada gerçekleşen fiziksel, kimyasal ve biyolojik olayları açıklayarak dünyanın daha anlaşılır olmasını sağlayan bir bilimdir (Topsakal, 2006). Bilim ise; belirli bir alana özgü varlıkları ve olayları inceleme, araştırma, gün yüzüne çıkarma ve onlar hakkında genellemeye ulaşacağımız bilgiler elde ederek gelecekteki olayları tahmin etme çabasıdır (Kaptan ve Korkmaz, 2001a). Dolayısıyla fen bilimleri, içinde yaşanan doğayı ve doğal olayları bilimsel mantık ışığında ele alma, henüz gerçekleşmemiş bir takım olayları kestirme çabaları olarak tanımlanabilir (Vural, 2004). Fen bilimleri eğitimi ilköğretimde Hayat Bilgisi ve Fen ve Teknoloji dersi adı

altında verilmektedir. Hergün yeni bir bilgiyle karşılaştığımız günümüzde fen bilimleri ve teknolojik alandaki gelişmelerde büyük bir hızla ilerlemektedir.

Teknoloji sadece bilgisayar ve elektronik cihazlardan ibaret değildir. Teknoloji, farklı disiplinlerden elde edilen kavram ve becerileri kullanan bir bilgi çeşididir. Teknoloji İhtiyaçları karşılamak ve sorunlara çözüm bulmak için bilgiyi insanlığa sunmaktadır (Ayas vd., 2008; Topsakal, 2006).

Fen bilimleri doğa olaylarını açıklama çabası içerisindeyken, teknoloji doğaya hakim olma çabası içindedir (Balaman, 2010). Fen ve Teknoloji'nin birçok ortak yönü vardır. Hem bilimsel araştırmalarda hem de teknolojik tasarım süreçlerinde benzer beceriler ve zihinsel alışkanlıklar kullanılır. Fen ve Teknoloji'yi birbirinden ayıran en önemli özellik, amaçlarının farklı olmasıdır. Fenin amacı doğal dünyayı anlayarak açıklamaya çalışmak; teknolojinin amacı ise insanların istek ve ihtiyaçlarını karşılamak için doğal dünyada değişiklikler yapmaktır (MEB, 2006).

Günümüz fen eğitimi sayesinde araştıran, sorgulayan, inceleyen, fen konularıyla günlük hayat arasında ilişki kurabilen, hayatta karşılaştığı problemlere bilimsel yolla yaklaşan, dünyaya bilim insanı gözüyle bakan bireyler yetiştirilmesi amaçlanmaktadır (Tan ve Temiz, 2003). Bu amaçlar göz önünde bulundurulduğunda bireylerin Fen ve Teknoloji okuryazarı olarak yetiştirilmesi gerekmektedir. Bu süreçte fen dersleri önemli bir yere sahiptir. Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı'nın vizyonu; bireysel farklılıkları ne olursa olsun bütün öğrencilerin Fen ve Teknoloji okuryazarı olarak yetişmesidir (MEB, 2006).

Fen okuryazarı birey; fenin doğasını özümseyerek fenle ilgili kavram, yasa ve ilkeleri günlük hayata aktarabilen, fen, teknoloji ve toplum arasındaki bağı görebilen, problemlere bilimsel süreçleri dikkate alarak çözüm üreten, bilginin değişmez olmadığını kavrayabilen, çevresini anlama konusunda istekli olan ve fenin insan yaşamına etkisini anlayabilen kişi özelliklerine sahiptir (Anagün, 2008). Bu özelliklere sahip bireylerin yetiştirilmesi için yapılandırmacı eğitim anlayışı ön plana çıkmaktadır.

Bilginin gün geçtikçe katlanarak arttığı bir çağda yaşamaktayız. Bilginin bu denli arttığı günümüzde eğitim anlayışı da değişmektedir. Öğrencinin bilgiyi pasif bir şekilde alan değil, yaşam boyu öğrenen, bilim okuryazarı ve hızlı değişimlere uyum sağlayabilen bireyler olmaları beklenmektedir. Dolayısıyla öğrenmeyi öğrenen bireyler yetiştirme talebi modern eğitim anlayışını gündeme getirmiştir. Öğrenciler bu anlayışın odak noktasını oluşturmaktadır. Öğrencilerden beklenen sunulan bilgileri doğrudan kabullenmek yerine, bu bilgileri kendi zihinsel sürecinden geçirdikten sonra üzerinde düşünen, sorgulayan, eleştirel bir gözle bakan, farklı çözüm yolları arayan ve yorumlayan yetenekli bireyler olmalarıdır. Bu amaçlara ulaşmada yapılandırmacı yaklaşım önemli bir yere sahiptir (Demirel, 2009; Apaydın, Aydın ve Çakıcı, 2008).

2.2. Yapılandırmacı Yaklaşım

Yapılandırmacılık (Oluşturmacılık), bilgi ve öğrenme ile ilgili bir teoridir. Hem “bilmenin” ne olduğunu hemde “bilmeye Ulaşmanın” nasıl olduğunu açıklar (Fosnot, 2005: 1). İngilizcede “constructivism” terimine karşılık gelen bu terim inşa etme oluşturma anlamına gelmektedir (Aydın, 2008). Bu yaklaşımın ortaya çıkmasında Jean Piaget, Jhon Dewey, Lev Vygotsky, Jerome Bruner ve Von Glasersfeld gibi araştırmacı ve kuramcılar önemli bir yere sahiptir (Yeşilyaprak ve Uçar, 2009). Bilhassa 1980’lerden sonra gelişmiş ülkelerde dikkatleri üzerine çeken bu yaklaşım, 2004 yılında ülkemizde yeni ilköğretim programlarının bu yaklaşıma göre geliştirilmesiyle önem kazanmaktadır ve tartışmaları da beraberinde getirmektedir (Akpınar, 2010).

Yapılandırmacılık, bilginin öğrenen tarafından aynen alınmadığını öğrenen bireyin sahip olduğu önceki bilgilerinden faydalanarak yeni bilgilerini yapılandığı ve oluşum sürecine girdiği şeklinde ifade edilmektedir (Aydın, 2007; Ayas vd., 2008; Apaydın vd., 2008). Bu olgu Hein tarafından “Yapılandırmacılık terimi, öğrenenlerin bilgiyi kendilerinin yapılandığına gönderme yapmaktır. Öğrenen kişi ister erkek olsun ister kadın olsun, bireysel (ve toplumsal olarak) olarak anlamı yapılandırır. Anlamın yapılandırılması öğrenmedir ve öğrenmenin başka türü de bulunmamaktadır” şeklinde ifade edilmektedir (Hein, 1991; Akt: Aydın, 2007: 12).

Yapılandırmacılık kuramsal temelleri ve yaklaşımları açısından çeşitli kaynaklarda iki ana başlık altında toplanmaktadır. (Fer ve Cırık, 2007; Demirel, 2008 akt; Akpınar, 2010; Solomon, 1987 akt; Aydın ve Uşak, 2003).

2.2.1. Bireysel Yapılandırmacılık

Bireysel yapılandırmacılık bilişsel ve radikal yapılandırmacılık olmak üzere iki başlık altında incelenmektedir.

- a) Bilişsel Yapılandırmacılık: Piaget'in görüşlerini temel alan bu yaklaşım da geçmiş yaşantıların önemi üzerine vurgu yapılmaktadır. Piaget şema, özümseme, düzenleme ve dengeleme kavramları üzerinde öğrenmeyi açıklamaya çalışmaktadır. Piaget her insanın belli bir bilgi birikime sahip olduğunu vurgulamaktadır. Bunlara da şema adını vermektedir. Bireyin karşılaştığı yeni bilgiler eski bilgileriyle çelişmiyorsa bu bilgiler özümsecektir. Daima dengenin hakim olduğu bilişsel yapılarda eğer yeni bilgiler eski bilgilerle açıklanamıyorsa yani yeni bilgilerle eski bilgiler çelişiyor ise özümseme ve düzenleme süreci başlar ve yeni bilgi anlam kazanır bu sayede bilişsel denge tekrar kurulur (Akpınar, 2010; Aydın ve Uşak, 2003).
- b) Radikal Yapılandırmacılık: Glasersfeld'in düşüncelerini temel alan ve öznel anlayışın hakim olduğu bu yaklaşımda bilgi birey tarafından aktif bir şekilde oluşturulur (Akpınar, 2010; Aydın ve Uşak, 2003). Başka bir ifadeyle: "Bilgi pasif olarak alınmaz, bilen tarafından aktif bir şekilde yapılandırılır" (Von Galsersfeld, 1989 akt: Aydın ve Uşak, 2003: 126). Glasersfeld bilginin ve anlamın bilen tarafından oluşturulduğunu, J Piaget'den esinlenmekle birlikte onu aşan yeni bir yanıt vermektedir. O, Maturana ve Verela'nın ifadesiyle "nesnel bilginin olanaklılığını yadsır ve tüm bilgiyi, bilenin zihinsel yapısına bağımlı hale getirir." İfade etmektedir (Aydın, 2007: 19).

2.2.2. Sosyal (Sosyo-Kültürel) Yapılandırmacılık

Kültür ve dilin önemi üzerine vurgu yapan bu kuram Vygotsky ve Dewey'nin görüşlerini temel almaktadır. Kurama göre öğrenme, bireyin öğrenmek istediği konu

hakkında daha bilgili olan kişiyle (öğretmen, aile, vb) dil vasıtasıyla sosyal bir ortama dahil olmasıyla gerçekleşmektedir (Akpınar, 2010; Aydın ve Uşak, 2003).

Eğitim ortamlarında yapılandırmacı yaklaşımın hakim olması öğrencilerin öğrenme sürecine aktif olarak katılımını sağlamaktadır. Yapılandırmacı anlayış çerçevesinde 2004 yılında Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından eğitim reformu çerçevesinde “Fen Bilgisi” olarak okutulan dersin adı “Fen ve Teknoloji” olarak değiştirilmiştir. Tüm vatandaşların Fen ve Teknoloji okuryazarı olarak yetişmesini amaçlayan Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı’nın genel amaçları aşağıda sunulmuştur (MEB, 2006: 9):

- Doğal dünyayı öğrenmeleri ve anlamaları, bunun düşünsel zenginliği ile heyecanını yaşamalarını sağlamak,
- Her sınıf düzeyinde bilimsel ve teknolojik gelişme ile olaylara merak duygusu geliştirmelerini teşvik etmek,
- Fen ve Teknoloji’nin doğasını; fen, teknoloji, toplum ve çevre arasındaki karşılıklı etkileşimleri anlamalarını sağlamak,
- Araştırma, okuma ve tartışma aracılığıyla yeni bilgileri yapılandırma becerileri kazanmalarını sağlamak,
- Eğitim ile meslek seçimi gibi konularda, Fen ve Teknoloji’ye dayalı meslekler hakkında bilgi, deneyim, ilgi geliştirmelerini sağlayabilecek alt yapıyı oluşturmak,
- Öğrenmeyi öğrenmelerini ve bu sayede mesleklerin değişen mahiyetine ayak uydurabilecek kapasiteyi geliştirmelerini sağlamak,
- Karşılaşabileceği alışılmadık durumlarda, yeni bilgi elde etme ile problem çözmede Fen ve Teknoloji’yi kullanmalarını sağlamak,
- Kişisel kararlar verirken uygun bilimsel süreç ve ilkeleri kullanmalarını sağlamak,
- Fen ve Teknoloji’yle ilgili sosyal, ekonomik ve etik değerleri, kişisel sağlık ve çevre sorunlarını fark etmelerini, bunlarla ilgili sorumluluk taşımalarını ve bilinçli kararlar vermelerini sağlamak,
- Bilmeye ve anlamaya istekli olma, sorgulama, mantığa değer verme, eylemlerin sonuçlarını düşünme gibi bilimsel değerlere sahip olmalarını, toplum ve çevre ilişkilerinde bu değerlere uygun şekilde hareket etmelerini sağlamak,

- Meslek yaşamlarında bilgi, anlayış ve becerilerini kullanarak ekonomik verimliliklerini artırmalarını sağlamaktır.

Maddeler incelendiğinde, bu amaçların günlük hayatla yakından ilişkili olan FTD için yalnızca okul çatısı altında verilen eğitim öğretimle gerçekleştirilemeyeceği görülmektedir. Bu noktada ders dışı etkinlikler ön plana çıkmaktadır.

2.3. Ödev

Bilginin hızla geliştiği bilim ve teknoloji çağında toplumlar da değişime uğramaktadır. Bu değişimlerden eğitim kurumları da etkilenmektedir (Hoşgörür, 2009). Eğitim kurumlarının amacı; bireylerin sürekli meydana gelen değişimler karşısında çağın gereksinimlerine uygun olarak yetişmelerini sağlamaktır. Eğitim kurumları denildiğinde ilk olarak akla örgün eğitim kurumu olan okul gelmektedir. Okullar öğrencilere temel bilgi ve becerileri kazandırarak, bunları transfer edebilecekleri gerçek yaşam deneyimli ortamlar hazırlamaktadır (Kutlu vd., 2009).

Eğitim kurumlarının temel amacı, bireylerin sürekli değişen bilgileri öğrenip, gerçek yaşam da kullanmalarını sağlamaktır. Bu amaçla okulların; eleştirel düşünen, problemlere çözüm üreten, yaratıcı fikirler ortaya koyan, kendini başkalarının yerine koyarak düşünebilen, tarihi ve kültürel geçmişinin önemini anlayabilen bireyler yetiştirmesi gerekmektedir (Kutlu vd., 2009).

Sosyal bir kurum olan okullar günlük yaşamın tüm imkanlarını içinde barındırabilmelidir. Böylelikle okul çatısı altında verilen eğitim gelecek yaşam için hazırlık değil yaşamın kendisi olmalıdır. Ancak okul belli bilgilerin verildiği belli derslerin öğretildiği yer olarak kabul edilmektedir (Dewey, 1970). Okulda edinilen bilgi ve deneyimler günlük hayatta kullanılabilmelidir. Ancak okulda kazanılan deneyimlerin günlük hayattan uzak olduğu belirtilmektedir (Bektaş ve Horzum, 2010).

Okul eğitim sistemimizde öğrenmenin en fazla gerçekleştiği birim olarak kabul edilmektedir. Ancak öğrencilerin okul dışında geçirdiği yaşantılarında bilinçli ya da

bilinçsiz bir şeyler öğrendiği çoğu eğitimci tarafından kabul edilen bir gerçektir. Bu doğrultuda öğrencilere ders dışı zamanlarda düzenli, planlı ve amaçlı olması kaydıyla kısa veya uzun dönemli etkinlikler verilmesi eğitim öğretim sürecinde bireyin gelişimine önemli katkılar sağlayacaktır. Ödevlerin Türk eğitim tarihindeki yeri ile ilgili bir çalışma bulunamamasından dolayı bu konuda bilgi verilememektedir. Ancak Amerikan eğitimindeki geçmişine kısa bir bakışın faydalı olacağı düşünülmektedir.

20. yüzyılın başlarında kas olarak görüntülenen zihnin, zihinsel egzersizlerle güçlendirildiği bilinmektedir. Daha sonra egzersizlerin evde yapılabilir olmasından yola çıkılarak ödevlere olumlu yaklaşıldığı görülmektedir. 1940'lara gelindiğinde okullar da problem çözmede ezberlemeye yapılan vurgu artmaya başlamıştır. Materyalleri tekrarlamayla yakından ilişkili olmasından dolayı ödevler favori olmaktan çıkarılmıştır. 1950'lere gelindiğinde ise Amerikalılar, eğitimin bilgisayar gibi yeni teknolojiler için hazırlıksız olduğunu düşünerek ödevlere tekrar dikkat çekmektedir. Ayrıca öğrenmeyi hızlandırabileceğine inanılmaktadır. 1960'larda eğitimciler ve aileler sosyal hayattaki eğlence ve yaratıcı etkinliklerin arttırılmasıyla ilgilenmekteydiler. 20 yıl sonra 1980 de ise Amerikan eğitimindeki sıradanlığın yükselmesinin bir adımı olarak tekrar ödevlere favori olarak bakılmıştır. 1990'larda bu görüş devam etmiştir (Department of education, 2003: 4). Ve halende devam etmektedir. Uzun bir geçmişi olan ödevlerin tarihine bakıldığında hakkında birçok olumlu ve olumsuz görüş öne sürülmüş olsa da ödevlerin günümüz eğitim sisteminde önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Ödevlerle ilgili bazı tanımlara bakıldığında;

“Normal çalışma düzeni dışında yer alan işler ve çalışmalar; örneğin zor bir becerinin kazanılması için fazladan pratik yapmak, yeni bir materyal üzerinde yoğun çalışmalar yapmak, zor bir alanın keşfedilmesi için fazladan çalışmak, özel bir proje ya da rapor hazırlamak veya bir sınava hazırlanmak” (McEwan, 1998: 314).

“Çocuğun bir beceriyi öğrenmesi veya konu üzerinde alıştırma ve uygulama yapması için bir yoldur. Ödevler okuma, alıştırma ve yazma gibi inceleme ve ön hazırlık olabilir” (Association of Amerikan Publisher, 1989: 9).

“Ödev eve getirilen okul çalışmaları olarak tanımlanabilir. Öğrencilerin okulda öğrendiklerini tekrar etmeleri için verilen çalışmalardır” (Corno, 1996: 27).

“Sınıf dışında uygulanan en faydalı ve en yaygın öğrenme yöntemidir” (Papandreu, 1991:2).

“Öğrencilerin okulda görmüş olduğu yeni davranışları kazanmak ve pekiştirmek amacıyla ders dışı zamanlarda bireysel ya da grup olarak yaptıkları çalışmalardır” (Türkoğlu vd, 2007: 16).

Tanımlardan yola çıkarak günümüz eğitim sistemine uygun genel bir tanım yapmak gerekirse öğrencilerin okulda öğrendiği bilgi ve becerileri tekrar ve pekiştirmenin yanı sıra günlük hayata aktarması ve okulda öğreneceği bilgilere de ön hazırlık olması için sınıf seviyesi, bireysel farklılıklar, okulun bulunduğu çevre, ailenin sosyo-ekonomik durumu gibi değişkenler gözetenilerek bireysel ya da grup olarak verilen kısa veya uzun süreli ilgi çekici etkinlikler olarak tanımlanabilir. Eğitim sisteminde ödevlerin genellikle performans ve proje ödevlerinden oluştuğu bilinmektedir.

Performans ödevleri, öğrencilerin üst düzey zihinsel becerilerini ölçmeye ve geliştirmeye yönelik olarak günlük hayatta bir takım problemlere çözüm üretmesini sağlayan etkinliklerdir (Kutlu vd., 2009). Proje ödevleri ise, öğrencilerin bilimsel yöntem basamaklarını gözetenerek, belli problemleri çözmek için kazandıkları bilgi ve becerileri günlük hayatta kullanabilmesini sağlayan ve üst düzey düşünme becerilerini harekete geçiren öğrenme etkinlikleridir (Apaydın vd., 2008; Ayas vd., 2008).

2.3.1. Ödev Türleri

Ödev türlerinin genel anlamda 4 grupta incelendiği görülmektedir.

2.3.1.1 Uygulama Ödevleri

Öğrencilerin özel beceriler kazanmasına yardım ederek, öğrendiklerini pekiştirme imkânı veren ödevlerdir (Doyle ve Barber, 1990). Bu tür ödevlerin amacı öğrencilerin yeni kazandığı bir beceri için pekiştireç görevi görmesidir. Örneğin öğrencilerden bulutların farklı zamanlardaki görüntülerini elde etmeleri istenebilir veya özel bir kimyasal reaksiyon hakkında bilgi sahibi olan öğrencilerden kendi çevrelerinde meydana gelen reaksiyon örneklerini tespit etmeleri istenebilir. (Department of education, 2003).

2.3.1.2. Hazırlık Ödevleri

Öğrencilerin bir sonraki ders ne öğrenecekleri hakkında bilgi edinmelerini sağlayan ve kullanılacak materyalleri tanımlarına imkan veren ödevlerdir (Department of education, 2003; Türkoğlu vd., 2007). Örneğin hayvanlar alemi ile ilgili bir konuya geçmeden önce öğrencilerden çeşitli hayvan resimleri getirmeleri istenebilir.

2.3.1.3. Geliştirme Ödevleri

Sürekli öğrenme çabası içinde olan öğrencilerin hayal gücü ve yaratıcılıklarını geliştirmeyi amaçlayan ve kendilerini geliştirme fırsatı veren ödevlerdir (Laconte, 1981; Türkoğlu vd, 2007). Örneğin; öğrencilerden musluklardan gereksiz akan suların geri dönüşümü için ne yapılabileceği ile ilgili görüş ve öneriler alınabilir.

2.3.1.4. Bütünleştirici Ödevler

Öğrencilerin tek bir görev için farklı beceriler kullanmasını gerektiren ödevlerdir. Kitap raporu, fen projeleri, yaratıcı yazma gibi ödevler örnek verilebilir (Department of education, 2003: 5).

Öğretmenlerin ve ailelerin ödevler konusundaki görüşlerini farklı yaklaşımla ele alan Corno (1996) yaptığı çalışmasında ödev ile ilgili 5 kavram yanılığsından bahsetmektedir.

En iyi öğretmen düzenli ödev verendir: Genellikle yanlış bir şekilde öğretmenlerin sürekli öğrencilere ödev vermeleri beklenmektedir. En iyi öğretmen düzenli olarak ödev vermek yerine belirli aralıklarla ödev veren öğretmendir. Öğrencileri sürekli ödev çalışmalarıyla meşgul etmek onları sosyal yaşamdan uzaklaştırmakta ödevlere karşı olumsuz tutum sergilemesine yol açmaktadır.

Çok fazla ödev az olandan iyidir: Aileler çocuklarını sürekli ders çalışırken örnek istedikleri için fazla ödev verilmesi istemektedirler. Ödev uygulamalarında önemli olan ödevin miktarı değil ödevin niteliğidir. Dolayısıyla öğrencilere fazla ödev vererek ödevleri sıkıcı çalışmalar olarak görmelerini sağlamak yerine az ve nitelikli ödev vererek ödevlere karşı olumlu tutum geliştirmeleri sağlanabilir.

Aileler daima çocukların ödevle gelmesini ister: Aileler çocuklarının okulda başarılı olmasını istediğinden dolayı onların her zaman eve ödev getirmelerini beklemektedirler. Ancak çocukların başarısına katkısı olmayacak ödevlerin verilmesinin bir anlamı olmadığı bilinmelidir (Jha, 2006, s.188).

Ödev öğrencilerin okulda öğrendiklerini destekler: Öğretmenler farklı sebeplere dayanarak ödev vermektedirler. Ancak bazı ödevler öğrencilerin okulda öğrendiği bilgileri yeniden düzenlemesine, genişletmesine ve pekiştirmesine yol açmamaktadır (Kidwell, 2004: 14).

Ödevler kişilik ve sorumluluğu geliştir: Bu fikri destekleyen çok az kanıt bulunmaktadır. Bu konuda ailenin önemine dikkat çekilmektedir (Jha, 2006, s.189).

Ödevler konusunda bu tür kavram yanlışlarının olduğunun düşünülmesi belirli amaçlara hizmet etmeyen ödevler verilmesine bağlanabilir. Belirli amaç doğrultusunda verilen ödevler hiç kuşkusuz öğrencilerde olumlu etki yaratacaktır.

2.3.2. Ödevin Amacı

Ödevler çeşitli sebeplerden dolayı öğrencilere verilmektedir. Ödevlerin verilip verilmemesi konusundaki tartışmalar uzun yıllardan beri sürmektedir. Sınıflarda bireysel farklılıkların olması öğrencilerin öğrenme hızlarındaki farklılığı ortaya koymaktadır. Eğitim öğretim sürecinde öğrencilerin belli oranda başarı düzeyini yakalaması amaçlandığı için ders dışı zamanlar da ödevler öğrencilerin öğrenme sürecinde önemli bir yere sahiptir.

Öğretmenler çeşitli sebeplerden dolayı öğrencilere ödev vermektedir. Verilen ödevler öğrencilerin sınıf içinde öğrendiği bilgi ve becerileri inceleme ve uygulama, bir sonraki derse hazırlanma, kaynak kullanmayı öğrenme (örneğin; bir konu hakkında bilgi sahibi olmak için kütüphane, ilgili materyal ve internetten faydalanmak gibi), konu hakkında sınıfta öğrendiğinden daha fazlasını keşfetme, öğrenmiş olduğu becerileri yeni durumlara genişletmelerine imkân vermektedir (Lehr ve Osborn, 2002: 9). Ödevler öğrencilerin iyi çalışma alışkanlığı ve olumlu tutum geliştirmelerini sağlamanın yanı sıra sorumluluk ve disiplin kazandırarak bireysel çalışmayı da öğretmektedir (National Parents Day Coalition, 1998). Ayrıca ödevler eğitimcileri ve aileleri bir araya getirerek ailelerin çocuklarının eğitimi ve okul hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamaktadır (Department Of Education, 2005: 8). Bazı kaynaklarda ilgi ve davranış yetersizliği görülen öğrencileri cezalandırmak için ödevlerin ceza olarak verildiğinden de bahsedilmektedir. Bu tür ödevlerin akademik başarıdan ziyade davranış üzerine yoğunlaştığı, üstünlükten ziyade utanç duymayı vurguladığı belirtilmektedir (Epstein, 1983: 9).

Günümüz eğitim sisteminde öğrencinin aktif olması gerektiği vurgulanmaktadır. Dolayısıyla bilgiyi araştıran, inceleyen sorgulayan bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Okul içinde aktif olan öğrencinin okul dışı ortamlarda da aktif olmasını sağlayacak etkinliklerin planlanması gerekmektedir.

Ödevler öğrencinin öğrenme kapasitesini arttırmaya yönelik aktif öğrenme etkinliklerinden biridir. Öğrencilerin bir konuya özgü bilgi ve becerileri derinlemesine öğrenmesine imkân veren ödevler aynı zamanda bireyin kendi kendine

öğrenmesi için bir kapı aralamaktadır. Verilen ödevler sayesinde öğrencileri düşünmeye sevk etmek olası problemler karşısında çözüm yolları aramalarını sağlamak, mevcut kaynakları kullanmalarını sağlamak, iletişim kurma becerilerini arttırmak amaçlanmaktadır (Gür, 2003).

Ödevlerin verilme amacı genel olarak 3 kategoride toplanmaktadır. Öğretimsel amaçlar, iletişimsel amaçlar ve politik amaçlar.

Öğretimsel amaçlar; öğretimsel nitelik taşıyan ödevler öğrencilerin belli konuları daha iyi özümsemeleri ve öğrenmeleri için tekrar, alıştırma ve sonraki derse hazırlık nitelikli çalışmalardır. Sınıf içinde kimi öğrenciler aktif olarak derse katılmakta ve eğlenmektedir, kimileri de dersi sessiz bir şekilde takip etmektedir. Her iki tip öğrenci de konuyu aynı oranda anlayabilmektedir. Oysa bazı öğrenciler var ki sessiz ve konuya karşı ilgisiz, bu öğrencilerin konuyu anlaması için öğretimsel ödevler bir şans daha tanımaktadır (Türkoğlu vd., 2007; Van Vorhiss, 2004).

İletişimsel amaçlar; aile, öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimin sağlanmasına yönelik planlanmış çalışmalardır. Bu tür ödevler öğrenci-aile, öğrenci öğretmen, aile öğretmen iletişimini geliştirmektedir. Bu amaca hizmet eden ödevlere çok az başvurulmaktadır. Bu çalışmalarda öğrencilerin ailelerinden, akranlarından veya öğretmenlerinden yardım almaları gereken konular belirlenerek iletişim becerilerini geliştirmek amaçlanmaktadır (Türkoğlu vd., 2007; Van Vorhiss, 2004).

Politik amaçlar; yönetmeliklerde ödevlerin niteliği, süresi, miktarı, çalışmaların nasıl yapılacağı ile ilgili öğretmen, öğrenci ve aileye düşen görevler belirtilmektedir. Öğretmenler ödev verirken amaçlarını iyi düşünmelidir. Bir ödevle birden fazla amaca ulaşabileceğini unutmamalıdır. Örneğin, kişisel sorumluluk, sonraki derse hazırlık, bazı becerileri uygulama, aile çocuk ilişkileri gibi amaçlara tek bir ödevle ulaşılabilir (Türkoğlu vd., 2007; Van Vorhiss, 2004).

2.3.3. Ev Ödevinin Olumlu ve Olumsuz Etkileri

Ödevlerin olumlu etkilerinin olduğu gibi olumsuz etkilerinin de olduğundan bahsedilmektedir.

2.3.4.1. Olumsuz Etkileri

Ev ödevleriyle ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında olumlu görüş bildirenler olduğu gibi olumsuz görüş bildirenlere de rastlanmaktadır. Bu görüş farklılıkları öğretmen, öğrenci ve velilerin ödev konusunda ortak bir anlayışa sahip olmamalarına bağlanabilir. Öğretmen uygun bir ödev veriyor olsa bile öğrencinin ve ailenin yaklaşımları ödevi istenmedik hale getirebilir. Tam tersi de düşünülebilir, öğrenci gereksinim duyduğunda veli yardımına başvurarak tamamladığı bir ödevi için öğretmen beklentileri farklı olabileceğinden beklemediği bir şekilde sonuç alabilmektedir. Bunun gibi daha birçok değişkenin ödevlerin etkilerini değiştirdiğini söyleyebiliriz.

Cooper ödevlerin etkilerini incelerken hem sosyal hem de akademik boyutlarını incelemiştir. Çoğu eğitimci ödevlerin öğrenci üzerinde bıkkınlık etkisi yarattığı konusunda endişelenmektedir. Ödevler öğrencilerin boş zamanlarını sosyal etkinliklere ayırmalarını engellemektedir. Ödevlerde ailenin göstermiş olduğu ilgi sonrasında aile müdahalesine dönüşmektedir. Öğretmenin kullandığı öğretim tekniği ailenin öğretim yaklaşımından farklı olması anne-babanın kafasını karıştırmaktadır. Ödevler sürekli hazır bilgi edinen öğrencilerde kopya çekme ve hazır kaynaklara yönelme eğilimini arttırmaktadır. Öğrencilerin ailelerinin sosyo-ekonomik durumunun farklı oluşu ödev konusunda sıkıntılara yol açmaktadır (Cooper, 1989).

2.3.4.2. Olumlu Etkileri

Ödevler belirli amaçlar gözetilerek, öğrencilerin seviyesine ve öğrencilerin ilgilerine göre verildiğinde birçok yararının olduğu söylenebilir.

Ödevlerin yararıyla ilgili olarak (Department of Education and Training);

- Ev ve okul bağıını güçlendirir.
- Sınıfta yapılan çalışmaları tekrar etme ilerletme ve toparlamayı sağlar.
- Öğrencilere zamanlarını nasıl planlayıp düzenleyeceklerini öğretir.
- Öğrencilerin araştırma becerilerini geliştirir.
- Öğrencilere hayatları boyu gerekecek kendini disiplin altına alma, konsantre olma ve çalışma alışkanlıkları kazandırır.
- Öğretimde anne-babalar ve bakıcıların rolünün önemini vurgular.
- Anne babalar ve bakıcılara sınıfta ne öğretildiğine ve çocukların yetişmesine ilişkin bilgi sağlar.
- Üstün zekalı ve çok yetenekli çocukların ortaya çıkmasına yol açar şeklinde belirtilmektedir.

2.3.4. Ödevlerin İşlevi

Belirli amaçlar doğrultusunda tasarlanan ödevlerin eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçası olduğu söylenebilir. Bu noktada ödevlerle ilgili araştırmalarda (Babadoğan, 1990; Türkoğlu vd., 2007) ödevlerin eğitim sürecindeki işlevlerinden bahsedilmektedir. Bunlar;

- a) Öğrencilerin okulda öğrendiği bilgi ve becerileri tekrar ve pekiştirmesini sağlar. Okullarda kalabalık sınıflar ve sınırlı zaman diliminde tüm bilgi ve becerilerin öğretilmesi imkansız gibi görülmektedir.
- b) Yeni konu ile ilgili temel bilgileri derste öğrenmesi mümkün olmayabilir. Bu yüzden öğrencilerin bir sonraki derse hazırlıklı gelmelerini sağlar.
- c) Öğrencilerin hem bireysel hem de grup olarak çalışma yapmasına imkan verdiği için bağımsız ve grupla çalışma alışkanlığı kazandırır.
- d) Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda verilen ödevler öğrencilerin ilgili derse/konuya olan ilgisini artırır.
- e) Ders dışında öğrenciyi araştırmaya, incelemeye ve sorgulamaya yönelten ödevler öğrencilere olumlu çalışma alışkanlıkları kazandırır.
- f) Öğrenciye verilen görevlerin hazırlanıp, zamanında yapılması öğrencilerde sorumluluk duygusunun gelişmesini sağlar.

- g) Üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik ödevler öğrencilerin eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerinin gelişimi için öğretmenlere fırsat sunar.
- h) Aile - öğretmen, aile - öğrenci, öğretmen - öğrenci arasındaki iletişimi güçlendirir. Aile ne yapması gerektiği hakkında bilgi alırken, öğretmen de öğrencinin okul dışındaki öğrenme yaşantısından haberdar olur.
- i) Farklı öğrenme hızlarında olan öğrenciler için eksiklikleri giderme ve düzeltme imkanı sağlar. Şeklinde ifade edilmektedir.

Ödevlerin genel olarak işlevlerinden bahsettikten sonra FTD için işlevlerine bakıldığında; Fen ve Teknoloji dersinde temel olarak öğrencilerin okulda öğrendiği bilgi ve becerileri günlük hayata aktararak çevresinde meydana gelen fiziksel, kimyasal ve biyolojik olayları anlaması amaçlanmıştır. Bu amaçlar doğrultusunda ödevlerin FTD için önemli işlevleri olduğu söylenebilir. Bunları sıralamak gerekirse;

- Kolay erişilebilir malzemelerin kullanıldığı deney yapmaya yönelik ödevlerin verilmesiyle öğrenciler için hem ilgi çekici olmakta hem de el becerilerinin gelişmesi sağlanmaktadır.
- Öğrencilerin doğada meydana gelen olaylara farklı bir gözle bakmalarını sağlamaya yönelik gözlem türü ödevler verilmesi öğrenciler için ilgi çekici olmanın yanında daha kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesini sağlamaktadır.
- Öğrencilerin en fazla ilgi duyduğu video izleme, animasyon, bilgisayar, internet gibi teknolojiyi kullanmaya yönelik ödevler verilmesi öğrencilerin teknoloji okuryazarı olması için önemli bir fırsat olarak görülebilir.
- Öğrencilerin araştırma, keşfetme duygusunu harekete geçirecek türde ödevler ilgili kaynaklar ve bu kaynakların nasıl kullanılacağına ilişkin yönlendirmeye öğrencilerin bilgiye ulaşma hazzı yaşaması sağlanabilir.
- Öğrencilerin günlük hayatta karşılaştığı sorunları (çevre, sağlık ve sosyal) görmesini sağlamaya yönelik ödevler verilmesi öğrencilerin bu konular hakkında bilgi edinmesini ve bu konular da söz sahibi olmasını sağlamaktadır.
- Öğrencilerin çevrelerinde bulunan meslek dallarıyla ilgili bilgiler edinmesini sağlamaya yönelik ödevler verilmesi onların gelecekte nasıl bir meslek sahibi olmak istedikleri hakkında fikir sahibi yapmaktadır.

- Öğrencilerden çevrelerinde gözledikleri bir problem durumu bulmaları ve bu probleme durumuna çözüm üretmelerini sağlamaya yönelik ödevler öğrencilerin yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek için fırsat sunmaktadır.

Yukarıda yer alan maddelere bakıldığında ödevlerin ilgi çekici olması gerektiği hakkında ısrarla durulmaktadır. Partın (1986) tarafından çeşitli kaynaklardan derlenerek oluşturulan ve bazı öğretmenler tarafından başarılı bir şekilde denenmiş ilginç ödevler aşağıda sıralanmıştır (Partın, 1986: 118-119):

- İnsanlarla meslekleri hakkında görüşmek
- İdeal bir ev araba okul, hükümet veya okul tasarlamak
- Bir probleme yaratıcı bir çözüm geliştirmek
- Ailenin soyağacı öyküsünü oluşturmak
- Tarihi bir olaya tanıklık etmiş yaşlı insanlarla görüşmek
- Bir ürün, çözüm veya fikri desteklemek için reklam kampanyası geliştirmek
- Evin içinde sık rastlanan nesnelere ölçmek için matematik becerisini kullanmak
- Yol masrafları ve diğer giderler dahil bir gezi planlamak
- Bir haftalık uygun bir menü hazırlamak
- Kaya, yaprak ve ağaç türleri toplamak
- Dersi öğrenmemizi sağlayacak bir oyun icat etmek
- Mali program (bütçe) geliştirmek
- Bir konu da taraflı olmasını söyleyerek tartışma ortamı yaratmak
- Karikatür çizmek
- Bir film veya skeç üretmek ve planlamak
- Yeni bir efsane yazmak
- Deneyler yapmak
- Bir elbise tasarlamak
- Gönüllü olarak bir çalışma yapmak
- Kuşları, havayı veya trafiği kaydetmek ve gözlemek
- Semt veya avlunun haritasını çizmek
- Eski hikayelere yeni sonlar yazmak

- Birisine bir beceriyi öğretmek
- Bir durum çalışması geliştirmek
- Günlük tutmak
- Halka açık bir toplantıya katılmak
- Toplumsal bir problem üzerine fotoğraf kompozisyonu hazırlamak
- Bir bilgisayar programı yazmak
- Tüketiciler için bir el kitabı yazmak
- Bir konuyu araştırmak ve bülten tahtasında sergilemek
- Bir kampanyaya katılmak şeklinde sıralanmıştır.

Yukarıda belirtilen örneklere bakıldığında öğrencilerin günlük hayatla yakından ilişkili ödevleri ilginç buldukları görülmektedir. Elbetteki belirli ödev konularının öğrencinin ilgisini çekeceğini düşünerek başarı beklemek doğru değildir. Verilen ödev ne kadar ilgi çekici olursa olsun belirli amaçlar doğrultusunda verilmeyen ödevlerden istenen sonuçlar alınmayabilir. Bu doğrultuda öğretmenlerin ödev verirken dikkat etmesi gereken noktalar şunlardır (Türkoğlu vd., 2007; <http://cokluzeka.com>):

- Bireyin bilişsel, duyuşsal ve fizyolojik yapısı onun öğrenme stilini belirler. Bireyler farklı öğrenme stillerine sahiptir. Birey kavramı yalnızca öğrenci için düşünülmemeli anne, baba, kardeş ve öğretmen gibi çevremizdeki tüm insanlar için geçerlidir. Aile içinde farklı öğrenme stiline sahip insanlar bulunabileceği gibi çoğunluğu aynı öğrenme stiline sahip olan insanlarda bulunabilir. Bunlar evde çalışma ortamını belirleyen etmenlerden biridir. Evde öğrenme stili farklı bireylerin bir arada bulunması sorun yaşanmasına sebep olmaktadır (Türkoğlu ve vd, 2007). Ailelerin ve öğretmenlerin bu konuda bilinçli olması gerekmektedir. Aileler ve öğretmenler kendi öğrenme stilini göz önüne alarak çocuğuna veya öğrencisine aynı yolla öğrenmesi gerektiğini diretmemelidir. Aileler ve öğretmenler öğrencilerin farklı öğrenme stili olabileceğini göz önünde bulundurmalı ve öğrencilerin kendi öğrenme stilini keşfetmesine yardımcı olmalıdır.

- Zeka yüksek düzeyde yetenekler, çevreye uyum ve öğrenme yeteneği olarak tanımlanmaktadır. Gardner yaptığı çalışmalar neticesinde 8 farklı zeka türü olduğunu ortaya koymaktadır. Bunlar; sözel-dilbilimsel zeka, mantıksal-matematiksel zeka, bedensel-duyudevinimsel zeka, görsel-uzamsal zeka, müzikal-ritmik zeka, sosyal-bireyler arası zeka, içsel-özedönük zeka, doğacı-doğa zeka olarak sıralanabilir (Demirel vd., 2006). Bireylerin bu zeka alanlarından yalnızca birinde gelişme göstermesi beklenmemelidir. Baskın olan zeka alanlarına göre konuları öğrenmelerini sağlayacak etkinliklerde farklılık göstermektedir. Her insanın kendine has öğrenme şekli vardır. İnsanlar kendilerine özgü zeka alanlarını kullanarak çok farklı alanlarda başarılı olmaktadır. Baskın olan zeka alanları, öğrenme gerçekleşmesi için en uygun öğrenme yollarını da keşfetmelerini sağlamaktadır (Bümen, 2005). Ödev olarak verilen etkinliklerin bireysel farklılıkları gözetererek verilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla ödevlerde çeşitlilik sağlanarak öğrencilere seçme hakkı tanınmalıdır. Öğrenciler ilgi duyduğu zevkle çalışacağı konuları seçtiğinde ödevlere karşı olumlu tutum geliştirmektedir.
- Verilen ödevlerin ilgi çekici olmasına dikkat edilmelidir. Öğrenciler ilgisini çeken konuları zevkle ve eğlenerek yapmaktadır.
- Ödevler öğrencilerin fazla zamanını almayacak şekilde tasarlanmalıdır. Öğrencilerin dikkat süreleri göz önünde bulundurulmalıdır ve ödevlerin teslim tarihine öğrencilerle birlikte karar verilmelidir.
- Öğrencilerin yaratıcılığını ön plana çıkaran, araştırmaya sevk eden ve daha çok düşünsel faaliyetlerin ağırlıkta olduğu ödevler verilmelidir. Verilen ödevler öğrencilerin bilgiyi olduğu gibi kullanmasını sağlamak yerine, araştırmasını, deney yapmasını ve yaparak ve yaşayarak öğrenmesini sağlamaya yönelik olmalıdır.
- Ödevlerin verilme amacı net bir dille açıklanmalıdır. Öğrenciler neyi, nasıl, niçin yapacağını bilincinde olmalıdır.
- Ödevler düzenli olarak kontrol edilmeli ve öğrencilere geri bildirimler verilmelidir. Öğrencilerin samimi olmasını sağlamak için bu önemli görülmektedir.

- Ödevler bireysel veya grup çalışmalarına imkan verecek şekilde tasarlanmalıdır. Öğretmenler bu doğrultuda öğrencileri yönlendirmelidir.
- Öğretmenler sürekli olarak aile ile temas içinde olmalı ve ev ödevleri hakkında görüşlerini almalıdır. Anne babaların çocuklarına karşı tutumu ve nasıl yardımcı olacakları konusunda bilgi verilmelidir.
- Görüşme imkanı bulunmayan ailelere iletişim araçları yoluyla detaylı bilgi verilmelidir.
- Ödevlerini iyi hazırlayan öğrencileri için ödül ve pekiştirme verilmesi unutulmamalıdır.
- Öğretmen, öğrenci ve ailelerin ödev uygulamalarına yönelik görüşlerini yazdığı ödev günlüğü hazırlanmalıdır.

Ödev konusunda önemli bir yere sahip aileler ayrı bir başlık altında ele alınmıştır.

2.3.5. Aile ve Ödev

Ailenin çocuk üzerindeki ilgisi, çocuğun doğumdan yetişkinliğe kadar geçirdiği süre içinde gelişimi ve eğitimi ile ilgili gösterilen katılım olarak ifade edilmektedir. Aileler çocukların yaşamını ilk etkileyen kişilerdir. Ailenin ilgisi çocuklarının eğitimini etkileyen kararlara yol açmasından dolayı önemli görülmektedir (National Parents Day Coalition, 1998). Aile ilk ve en önemli öğretmendir. Çocuğa yürümesini, konuşmasını ve bazı davranışları edinmesini öğreten ailedir. İlerleyen yaşlarda bile okulda birkaç saat geçiren öğrencinin okul dışında eğitimini destekleyen aile olmaktadır. Bazı aileler gerçek öğrenmenin yalnızca okulda gerçekleştiğine inanmaktadır. Okullar elbette onların ihtiyacı olan önemli bilgilerin birçoğunu öğretmektedir. Ancak ailenin rolü göz ardı edilmemelidir (Amundson, 1999a). Çocukların okulda başarılı olması için aileler ve öğretmenler ortak bir amaçta buluşmaktadır. Ödevler bu amaçta başarılı olmak için ailelere fırsat sunmaktadır (Amundson, 1999b). Sürekli öğrenme yaşantısı geçiren öğrencilerin bu süreçte yönlendirilmesi gerekmektedir.

Çocuklar aktif öğrenmeye ihtiyaç duymaktadır. Aileler bunun bilincine varmalı, uygun öğrenme yaşantılarını sağlamalıdır. Aktif öğrenme cevaplanması gereken

sorular, çözülmesi gereken problemler, fark edilmesi gereken ilgi alanları gibi öğrenme yaşantılarını konu alır. Aileler bunları göz önüne alarak yakın çevrede bulunan müze, hayvanat bahçesi, bilim teknoloji kulübü ve kütüphane gibi yerleri görmelerini sağlamalı, aynı zamanda arkadaşlarıyla zaman harcaması, oyun oynaması, herhangi bir müzik aletini çalması içinde fırsat sunmalıdır (Department Of Education, 2002).

Ailelerin çocuklarının eğitimine yapması gereken en önemli katkı onların evdeki öğrenme yaşantıları hakkında öğretmenleri bilgilendirmektir. Aileler çocukların okul dışındaki eğitim sürecinde yaşadığı zorluklar ve kolaylıklar hakkında öğretmenleri bilgilendirerek çocuklarının gelişimini olumlu yönde etkileyecektir.

Aileler çocuklarıyla ilgili bazı bilgileri öğretmenlerle paylaşmalıdır (Moor, 2000). Bu hususta aileler çocukların;

- Yetersizlikleri
- Yaşadığı zorlukları ve sınırlılıkları
- İlgi alanları ve hobileri
- Okul ve öğrenme ile ilgili korku ve endişeleri
- En sevdiği konuları
- Sağlığıyla ilgili sorunları
- Kendi hakkında hislerini
- Öğrenme stillerini
- Aile içinde travmaları ve değişimleri hakkında öğretmenleri bilgilendirmelidir.

Ailelerin çocuklarının çalışmalarını motive etmesi ve ödüllendirmesi onları çalışmaya istekli hale getirmektedir. Evde yapılan bir çalışmanın sonunda ödüllendirilen bir öğrenci daha iyi motive olabilmektedir. Burada kastedilen ödüllerin mutlaka somut bir şey (para, yiyecek, gezmek) olması gerektiği düşünülmemelidir. Bazen tatlı bir söz bile onları motive etmeye yetecektir. Bazı çocuklar bir işi bitirdiklerinde veya kendilerince bir şeyler ortaya koyduklarında her

zaman bir beklenti içerisine girebilmektedir. Aileler bu durumu çok iyi sezmeli ve onları ödüllendirmekten kaçınmamalıdır.

Ana-babalar ve bakıcıların çocuklara nasıl yardım edebileceği ile ilgili olarak bazı öneriler sunulmuştur (Department of Education and Training);

- Çocuklara ödev yapması konusunda baskı yapılmamalı ve uygun bir çalışma zamanı tespit edilmeli.
- Ödev konusunda onlara güvenmediğiniz hissini vermekten kaçınılmalı.
- Her akşam ödevi olabileceğini unutmamalı ve ilgi gösterilmeli.
- Ödevi anlayıp anlamadığını kontrol edilmeli ve gerekirse birkaç alıştırmayı birlikte yapılmalı.
- Öğretmenle temas içinde olup gerektiğinde öğretmenlerle iletişim kurulmalı.
- Çocuğunuzun ödevine ilgi duyduğunuzu belli etmek için bitirdikten sonra kontrol edilmeli.
- Ödevleri çocukların yapması gerektiği ve sizin sadece yönlendirerek yardımcı olmanız gerektiği hususu unutulmamalı.
- Çocukların çalışması için uygun bir ortam hazırlamalı ve gerekli araç gereçler temin edilmeli.
- Çocuklar ödevlerini başarılı bir şekilde bitirdiklerinde ödüllendirilmeleri gerektiği unutulmamalı.
- Çocukların ödev etkinliklerine fazla zaman ayırdıkları gözlemlendiğinde, dinlenme ve enerji ihtiyacı için bir şeyler yemek, içmek ve hareket etmeleri gerektiği unutulmamalı.

Okul dışında geçen zamanının büyük bir kısmını evde geçiren öğrenciler için ev ortamı iyi bir öğrenme ortamı sunması açısından önemli görülmektedir. Aileler çocuklarının başarısını arttırmak için uygun bir ortam yaratma çabası içinde olmaktadır. Aileler çocuklarının yaşını ve bireysel özelliklerini dikkate alarak onlara yardımcı olmalıdır.

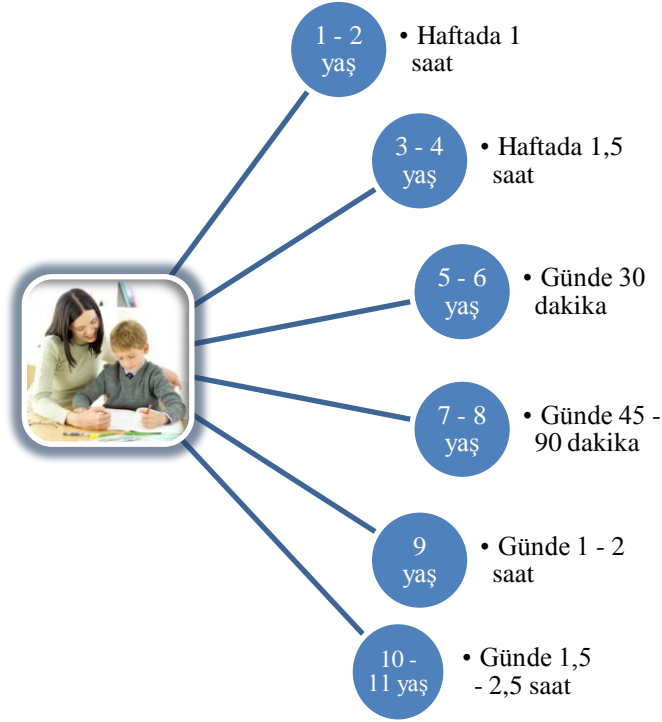
Ev ödevlerini bitirmeleri için uygun zamanı keşfetmek öğrencilerin ödevlerini bitirmelerine yardımcı olmaktadır. Kimi öğrencileri okuldan eve gelir gelmez

ödevini bitirme çabasına girerken, kimi öğrenciler de okuldan eve döndüğünde bir şeyler yiyip kısa bir süre dinlendikten sonra ödevlerini yapmaya başlamaktadır. Oysa bazı öğrenciler ertesi gün okula gitmesine kısa bir süre kala ödevlerini bitirme çabası içersine girmektedir. Aileler ders dışı etkinlikleri için öğrencilerin yaşını ve bireysel farklılıklarını dikkate alarak çocuklarıyla birlikte esnek bir program hazırlamalıdır (Moor, 2000; Department Of Education, 2005).

Aileler çocuklarıyla birlikte çalışma programı hazırlarken onların ödevlere ayırması gereken zamanı göz önünde bulundurması gerekmektedir. Öğrencilerin sınıf seviyesine ve yaşına göre bu zaman farklılık göstermektedir.

Bazı eğitimciler sınıf seviyesine göre ayrılan süreyi 1., 2. ve 3. sınıflarda günde en fazla 20 dk, 4., 5. ve 6. sınıflarda 20 ile 40dk arasında olması gerektiğini, 7., 8. ve 9. sınıflarda da bu sürenin 2 saate kadar çıkabileceği, 10. 11. ve 12. sınıflarda 2:30 saate kadar çıkabileceği belirtilmektedir (Paulu ve Darby, 1998; National Parents Day Coalition, 1998).

Yaş gruplarına göre ödev çalışmalarına ayrılması gereken sürelerin şekil üzerinde daha iyi anlaşılacağı düşünülmüştür.

Şekil 2.1: Yaş Gruplarına Göre Ödev Çalışmalarına Ayrılması Gereken Süreler (Sharp, Keys ve Benefield, 2001: 11-12'den uyarlanmıştır).

Aileler evde çalışma yerini seçmesi konusunda çocuklarına yardımcı olmalıdır. Bu yerlerin o kadar ihtişamlı olmasına gerek olmadığı bilinmelidir. Yeterli miktarda ışık alan, kullanılacak araç gereçlere yakın, oldukça sessiz olması gerekmektedir. Öğrencilerin çalışma alanlarını kendilerinin düzenlemesi onları mutlu etmektedir (Departman Of Education, 2005).

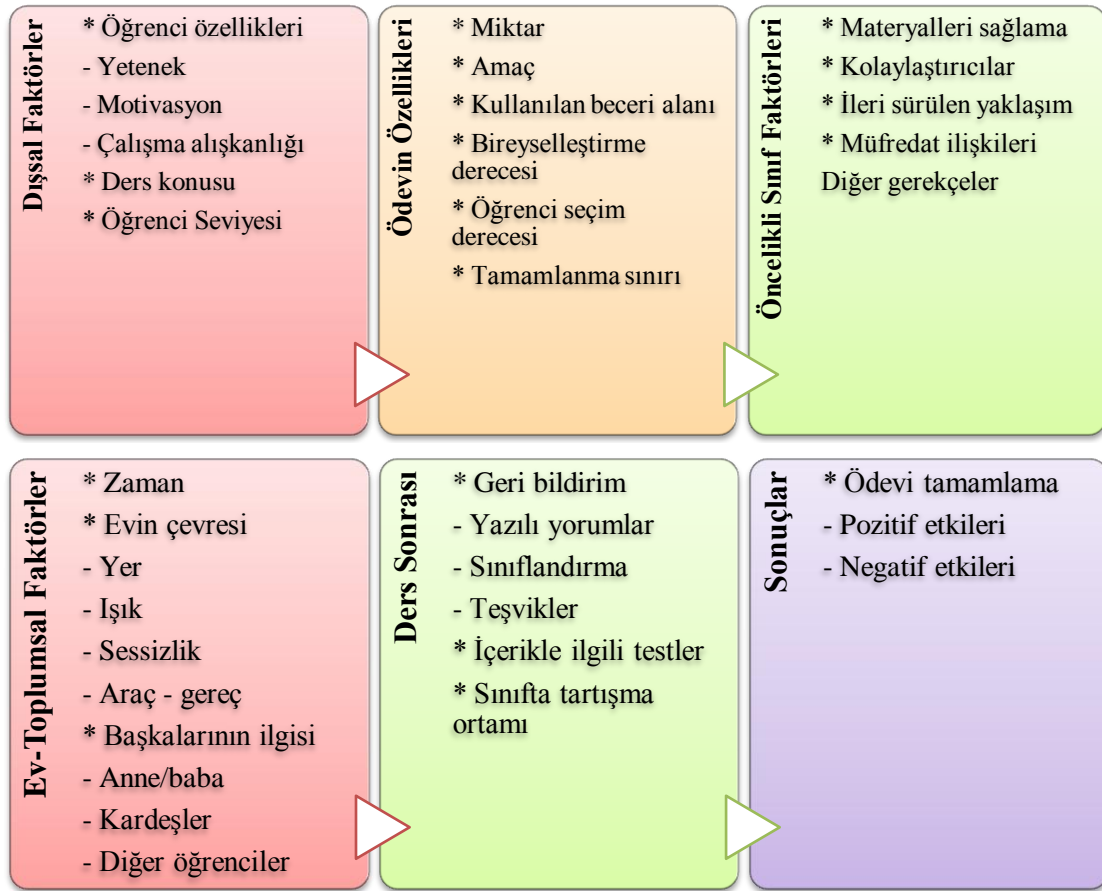
Aile için bir başka önemli nokta dikkat dağıtıcıları ortadan kaldırmaktır. Çocuğunuz ders çalışırken telefonla konuşulması, televizyon gürültüsü ve yüksek sesle konuşulması onların dikkatini dağıtabilmektedir. Aile üyeleri ders çalışan kişilerin dikkatini dağıtmamak için bu esnada kitap okuma, sessiz ev işleri ve ev dışında yapılması gereken işlerini tamamlayabilirler. Ayrıca bazı öğrencilerin kısık sesli müzik dinlerken de ders çalışabilecekleri ve bu şekilde dahi iyi öğrenilebilecekleri de unutulmamalıdır (Amundson, 1999b: 5). Beynin paralel bir işlemci olduğu, yani aynı anda bir den fazla işlevi yerine getirdiği bilinmelidir.

Ödev yaparken ihtiyaç duyulan araç gereçlerin temin edilmesi öğrencinin ödevini kısa sürede yapmasını sağlayacaktır. Ancak araç gereçlerin temin edilmesi

aşamasında bütün yükü ailenin çekmesinin doğru olmadığı unutulmamalıdır. Aile araç gereçleri çocuğunun tek başına bulmasını sağlayacak şekilde yardım ederse, çocuğun öğrenme sürecinde alması gereken sorumluluk artacaktır (Moor, 2000).

Öğrencilerin evde geçirmiş olduğu zamanı büyük oranda etkileyen teknolojilerden televizyon ve bilgisayar kullanımı öğrencinin çalışma ortamında kontrollü kullanılması gereken teknolojilerdir. Bu teknolojiler kontrollü kullanıldığında iyi bir öğretim aracı olurken kontrolsüz kullanıldığında öğrencileri a-sosyal bir hayata itmektedir. Çocukların oyun oynamaya, spor yapmaya, ilgi duyduğu farklı uğraşlarla meşgul olmaya ihtiyacı olduğu unutulmamalıdır. Bu teknolojilerin özellikle internet bağlantılı bilgisayarların olduğu evlerde aile bir takım kurallar koyarak bu teknolojilerin kullanımı sınırlandırması gerekmektedir. Çocukların kötü tutum ve davranışlar kazanmasını önlemek için internet bağlantılı bilgisayarların herkesin görebileceği bir yerde durması gerektiği unutulmamalıdır. Çocukları bilgisayar ve internetten uzaklaştırmak için müzeye, hayvanat bahçesine ve piknik yapmaya götürmenin bir fırsat olduğu unutulmamalıdır (Amundson, 1999a). Ödevi etkileyen faktörleri genel anlamda şekil üzerinde vermenin daha yararlı olacağı düşünülmüştür.

Şekil 2.2: Ödevi Etkileyen Faktörler (www.hisparks.com'dan uyarlanmıştır).

Ödevlerin eğitim sürecinde önemli bir yere sahip olduğunu söyleyerek öğrencilerin tamamına ödev vermenin bilhassa aynı ödevlerin tüm öğrencilere verilmesi bireysel farklılıkların olduğu eğitim ortamlarında bir takım sorunlar yaratmaktadır. Ödevlerin nasıl sorun yaratacağı ile ilgili olarak şu noktalara dikkat çekilmektedir (McEwan, 1998: 318-320);

Akademik becerileri zayıf olan çocuklar: Akranlarının öğrenme hızına yetişemeyen çocuklardır. Sınıf arkadaşları yeni bir kavramı veya konuyu öğrenirken o hala önceki kavramları öğrenmeye çalışmaktadır. Fazla devamsızlığı olan, sürekli okul değiştiren ve hastalanan öğrenciler bu kategoriye girmektedir.

Nasıl çalışması gerektiğini bilmeyen çocuklar: Çocuklar ansızın öğrenme stillerini ve çalışma becerilerini keşfedemezler. Bunun için gerekli yardımı aileden ve eğitimcilerden almaları gerekmektedir. Örneğin, kütüphaneyi nasıl kullanacakları,

sözlüklerden nasıl yararlanacakları, internet ortamında kaynaklara nasıl ulaşacakları gibi konularda aileler ve eğitimciler öğrencileri gözleyerek ve onların farklı çalışma etkinlikleri yapmalarını sağlayarak öğrenme stillerini keşfetmelerini sağlamalıdır.

Organizasyon becerileri zayıf olan çocuklar: Bu çocuklar genellikle unutkanlardır. Ödev, kitap ve defterlerini sürekli unuturlar. Belli plan çerçevesinde hareket etmezler.

Öğrenme ve dikkati toplama zorluğu çeken çocuklar: Bu tür bir rahatsızlığı (problemi) olduğu uzman doktor tarafından belirlenen çocuklar için uzun süreli, sıkıcı ödevlerin verilememesi gerekmektedir. Kısa aralıklarla verilen ödevler paralelinde farklı stratejiler öğretilmelidir.

Psikolojik ya da duygusal sorunları olan çocuklar: Bu tür çocuklar için ödevlerin sorun olmasının çok fazla sebebi olabilir. Hastalık, başarısızlık korkusu, bağımlılık ya da motivasyon eksikliği, aile kaynaklı sorunlar sıkça rastlanan nedenlerden bazılarıdır.

Ödev politikası gelişmemiş okullar ve uygunsuz ödev veren öğretmenler: Okulun içinde ve çevresinde bulunan imkan ve sınırlılıkları dikkate almadan ödev politikası uygulaması, öğretmenlerinde bu uygulamanın bir parçası olarak anlamsız ve uygunsuz ödev vermesiyle sonuçlanmaktadır.

2.4. Ödevlere Kuramsal Yaklaşım

Ödevleri kuramsal temeller ışığında ele almanın daha aydınlatıcı olacağı düşünülmüştür.

2.4.1. Davranışçı Kuram

Eğitim öğretim sürecinde sıklıkla başvurulan pekiştirme kavramı davranışçı kurama dayanmaktadır. Pekiştirmek; öğrenilmiş olan bir davranış ya da tepkiyi içsel veya dışsal uyarıcılarla güçlendirerek ve aynı uyaran karşısında tekrarlanma olasılığını

arttırmaktır (Demirel, 2010). Bu konuda öğretmenlerin ve ailenin üzerine önemli görevler düşmektedir. Gerek okulda öğretmenler için gerekse evde aileler için öğrencileri motive etmek adına pekiştireç verilmesi gerekmektedir. Özellikle aileler bu konuda bilinçli davranmalı ve ödevlerini yapmaya çalışan ve başarılı bir şekilde yapan çocuklarını uygun pekiştireçler kullanarak ödüllendirmelidir. Pekiştireçlerin sıklığına ve aralığına dikkat edilmelidir. Aksi halde çocuklar için sıradanlaşmaktadır. Değişken aralıklı pekiştireçlerin uygun olduğu düşünülmektedir.

2.4.2. Bilgiyi İşleme Kuramı

Bilgiyi işleme kuramında bireyin duyuşsal, kısa süreli ve uzun süreli bellek fonksiyonları dikkate alınmaktadır. Çevresiyle sürekli etkileşim halinde olan bireyin sürekli uyarıcıların etkisi altında olduğu bilinmelidir. Çevresindeki uyarıcıları alıcılar yoluyla (duyu organlar) duyuşsal belleğine alan birey bunları dikkat ve seçici algı süreçlerinden geçirerek kısa süreli belleğe aktarmaktadır. Bilginin bir süre kısa süreli bellekte kalması bilginin tekrarlanmasına bağlıdır. Buradaki bilgi anlamlı bir şekilde kodlandığı takdirde uzun süreli belleğe aktarılarak depolanması sağlanmaktadır. Burada depolanan bilgilerin birbirinden bağımsız olmadığı, sürekli önceki bilgilerle yeni bilgilerin ilişki içinde olduğu unutulmamalıdır (Senemoğlu, 2009). Eğitim öğretim sürecinde öğrenmenin gerçekleşmesi için tekrarın önemli olduğu düşünüldüğünde ödevlerin öğrenciler için iyi bir fırsat olduğu görülmektedir. Ayrıca öğrencilere var olan bilgilerini yeni durumlarda kullanmalarını sağlayacak şekilde tasarlanan ödevlerin verilmesi gerektiği bilinmelidir.

2.4.3. Yapılandırıcı Yaklaşım

Yapılandırıcı yaklaşım öğrenmeyi uyarı tepki örüntüsüyle açıklayan davranışçı yaklaşımlara tepki olarak ortaya çıkmıştır. Öğrenenin öğrenme sürecinde aktif olması gerektiğini savunan bu yaklaşım yaparak yaşayarak öğrenmeyi temel almaktadır. Öğrencinin var olan bilişsel yapısı yeni bir durumla karşılaştığında kendini yapılandırma ve oluşturma çabası içindedir. Öğrencilerin yeni yaşantılar edinmesi ve eğitim sürecinde aktif olması temel alınmaktadır. Bu yaklaşıma göre öğrenciler farklı öğrenme yaşantıları geçirmeli ve bilişsel yapıların oluşturulması desteklenmelidir.

Bilgiyi toplama sürecinde araştıran, sorgulayan ve inceleyen birey, karşılaştığı problemler karşısında çözüm yolları üretebilmelidir (Aydın, 2008). Öğrencilerin okul içinde soyut bir ortamda farklı yaşantılar geçirmelerini beklemek anlamsız görülmektedir. Bu noktada öğrencilerin okul dışında geçirmiş olduğu öğrenme yaşantılarının öğretmen rehberliğinde düzenlenmesi önemli görülmektedir. Öğrencilerin aktif bir şekilde yaprak ve yaşayarak öğrenmelerini sağlamaya yönelik ders dışı etkinlikler dikkat çekmektedir.

2.5. Literatürde Konu ile İlgili Yapılan Çalışmalar

Yeşilyurt (2006) tarafından yapılan araştırmada lise öğrencilerinin biyoloji derslerinde verilen ev ödevlerine karşı tutumları incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini lise birinci sınıf öğrencilerinden 240'ı kız ve 340'ı erkek olmak üzere toplam 580 kişiden oluşmaktadır. Söz konusu örnekleme Likert tipi sorulardan oluşan bir anket uygulanmıştır. Ayrıca farklı liselerden toplam 25 öğrenci ile mülakat yapıldığı belirtilmektedir. Çalışmanın sonucunda amaçsızca verilen ev ödevlerinin biyoloji dersine yönelik başarıyı düşürdüğü, amaca yönelik verilen biyoloji ödevlerinin ise başarıyı artırabileceği ortaya konmuştur.

Yılmaz ve Tarı (2010) tarafından yapılan çalışmada fen ve teknoloji eğitiminde ev ödevleri bağlamında aile katılımına ilişkin ailelerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim biçiminde desenlenmiştir. Araştırma verileri 10 aile ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Araştırma sonucunda Fen ve Teknoloji dersinde ödev uygulamalarına aile katılımının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı, aile-okul-öğrenci iletişim ve işbirliğini güçlendirdiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Aileler ev ödevlerine katılım gösterirken araç-gereç ve kaynak bulmada sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Yücel (2008) tarafından yapılan çalışmada ilköğretim yedinci sınıf sosyal bilgiler dersinde verilen performans ödevleri hakkında öğretmen, veli ve öğrenci görüşleri incelenmiştir. Çalışmada performans ödevlerinin uygulanabilirlik durumunu ve hedeflenen amaçlara yaklaşılma düzeyini tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmanın

örneklemi 70 yedinci sınıf Sosyal Bilgiler Dersi öğretmeni, 70 tane yedinci sınıf öğrencisi ve bu öğrencilerin 70 tane velisi oluşturmaktadır. Çalışmada öğretmen, veli ve öğrenci görüşlerinin anket uygulamasıyla alındığı ifade edilmektedir. Çalışmanın sonuçlarından dikkat çekici olanlara bakıldığında öğretmenler bu görüşe pek katılmasalar bile, öğrenci ve veliler ilgisiz ailelerin, ödev hazırlanması aşamasında, mecburen çocuklarıyla ilgilendiğini, veliler ve özellikle öğretmenlerin performans ödevleri hakkında bilinçsiz olduğu belirtilmiştir. Ödevlerin kesin olarak öğrenciyi aktifleştiren bir sürece ittiği, öğrenciler başta olmak üzere veliler ve öğretmenler, denetlenmeyen internet salonlarına, öğrencilerinin ödev nedeniyle bağımlı hale geldiklerini kabul ettiği belirtilmiştir. Öğrencilerin ödev hazırlamak = düşük dersin notunu yükseltmek düşüncesine sahip olduğu, ödevler yüzünden edinilmiş her hangi bir olumsuz kazanımına rastlanmadığı, sınıftaki öğrenci sayısının yüksek olması ödevlerin tam anlamıyla incelenmesini zorlaştırdığı, öğrencilerin ödevleri okumadan teslim ettiği, öğretmenlerin, hazırlanan performans ödevlerine, nispeten angarya olarak baktığı araştırma sonuçlarıyla belirtilmektedir.

Güney (2010), “ilköğretim dördüncü ve beşinci sınıflarda verilen proje ve performans ödevleriyle ilgili öğretmen ve veli görüşleri” adlı çalışmasında proje ve performans ödevleriyle ilgili öğretmen ve veli görüşlerini değerlendirmek amacıyla sosyo ekonomik düzeyleri farklı olan 57 ilköğretim okulu ve bu okullarda görev yapan 340 dördüncü ve beşinci sınıf öğretmeni ve bu okullarda dördüncü ve beşinci sınıflarda öğrencisi bulunan 700 veli ile çalışıldığı belirtilmektedir. Öğretmen ve velilerin görüşlerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen ölçeklerin kullanıldığı ifade edilmektedir. Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin proje ve performans ödevlerine ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu, proje ve performans ödevleri öğrencilerin günlük hayatını, çevreyi öğrenmelerini kendi yeterliklerini fark etmelerini sağlamanın yanı sıra öğrencileri yardımlaşmaya, paylaşmaya ve grup çalışmalarına yönlendirdiği gibi olumlu görüşlerin yanında öğrencilerin yardım almadan tamamlayabileceği ödevler olduğu, proje ve performans ödevlerinde bireysel farklılıkların gözlemlenmediği (öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler), kitaplardaki proje ve performans ödevlerinin anlaşılır bir dille yazılmadığı, bu ödevlerin internetten hazırlanacak türde öğrencileri hazırcılığa alıştırdığı gibi olumsuz görüşler olduğu da belirtilmektedir.

Kütükte (2010), ‘‘ilköğretim öğretmenlerinin performans ve proje ödevlerine ilişkin algı, görüş ve uygulama’’ adlı bu çalışma da, ilköğretim öğretmenlerinin araştırmaya dayalı olan proje ve performans ödevlerine ilişkin algı, görüş ve uygulama durumları incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini 231’i erkek ve 142’si kadın toplam 373 ilköğretim öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmacının uzman yardımıyla oluşturduğu, beş kısımdan oluşan anket kullandığı belirtilmektedir. Araştırma sonunda ilköğretim öğretmenlerinin ödevlerin önemi ve işlevine yönelik görüşlerinin önemli ölçüde olumlu olduğu ve ödevlerin öğretmen ve öğrencilere gereksiz yük yüklediği, öğretmenlerin ödev uygulamalarında genel olarak öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate aldığı ve ödevin değerlendirilmesinde dönüt verdiği, performans ve proje ödevlerinin öğrencilerin araştırma ve inceleme isteklerini artırdığı, öğretmenlerin genel olarak sınıfların kalabalık oluşunu, veli desteğinin az olmasını ve eğitimin sınav odaklı olarak yürütülmesini performans ve proje ödevlerinin etkin bir şekilde kullanılmasının önündeki en önemli engeller olarak gördüğü, öğretmenlerin genel olarak, ödev sürecinde ve sonrasında öğrencilerine geri bildirim vermeye önem verdiği ve uygulamalarını da bu doğrultuda yaptığı, sınıf öğretmenleri ile Türkçe, Sosyal Bilgiler ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri grubundaki öğretmenlerin, yabancı dil dersi öğretmenleri ile Fen ve Teknoloji - Matematik dersleri öğretmenlerine göre ödev konusu belirlemede öğrencilerin görüşlerini daha fazla aldıkları, öğretmenlerin genel olarak, ödev konusunu öğrencilerin kendilerinin belirlemesine izin vermediği gibi sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir.

Büyüktokatlı (2009), ‘ilköğretimde ev ödevi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi’ başlıklı çalışmasında ilköğretimde ev ödevi uygulamaları hakkında öğretmen görüşlerini incelemek, öğretmenlerin ev ödevi verme stillerinde benzerlikler ve farklılıkların neler olduğu tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırma farklı sosyo-ekonomik düzeydeki 12 ilköğretim okulunda görev yapan 23 sınıf öğretmeni ile yapılmıştır. Nitel araştırma metodolojisine göre yapılan araştırmada görüşme tekniği kullanılarak, ev ödevi hakkındaki öğretmen görüşleri tespit edilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucunda yapılan görüşmelerde öğretmenlerin çoğunluğu verilen ödevlerin kontrol edilmesi, ödevlerin öğrencinin sevdiği ve ilgisini

çekecek konular içermesi, öğrencinin anlayabileceği şekilde açık ve net olması, okutulan sınıfların seviyesini göz önünde bulundurarak çok fazla zaman harcatan ödev verilmemesi, ödev verirken derslerin de göz önünde bulundurulması, velilerin ödev sürecinde aktif olması gerektiği gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Turanlı (2009) tarafından yapılan çalışma, ödevle ilgili konularda öğretmenlerin düşüncelerine nitel bir yaklaşımla bakmak ve bu düşüncelerin ortamsal etmenlerce nasıl oluşturulduğunu belirlemek için yürütülmüştür. Çalışmanın verileri amaçsal örneklem yöntemiyle seçilen üç öğretmenle yapılan görüşmelerden elde edilmiştir. Veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Çalışmanın sonucunda katılımcı öğretmenler, verilen ödevlerin bir şekilde takip edilmesini gerekli görmekte fakat nasıl denetleneceği ve ne şekilde geri bildirimde bulunulacağı konusunda farklı düşündüğü, mesleki yıpranmanın, ödevde atfedilen önemi azalttığı, genç öğretmenin, kendi dinamizmini ve istekliliğini öğrenciden de beklediği, eğlenceye daha az zaman harcanılması ve gelecek kaygısıyla, öğretmenlerin önerilerinin dikkate alınmasını bekledikleri, genç ve daha idealist olan öğretmen, ödevleri daha yararlı bulurken deneyimle beraber bu algının değiştiği ve ödevde daha az önem atfedildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Kumandaş ve Kutlu (2010) tarafından yapılan çalışmada amaç, ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin performansa dayalı durum belirleme kapsamında kullanılan performans görevlerine ilişkin tutumlarını etkileyen faktörlerin neler olduğunu belirlemektir. Araştırma, 10 ilköğretim okulunun beşinci sınıfında okuyan öğrenciler üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda, öğrenim görülen okulda spor salonu olması tutum puanlarını yükselttiği, öğrencinin karne notu arttıkça olumlu tutum puanları da arttığı, farklı kaynak kitaplardan yararlanan öğrencilerin tutum puanlarının diğerlerine göre daha olumlu olduğu, yaptıkları performans görevlerinin konusunu kendileri belirleyen öğrencilerin tutum puanlarının performans görevlerinin konusunu kendileri belirlemeyen öğrencilere göre daha yüksek olduğu, evde bulunan kitap sayısının artmasının tutum puanını olumlu yönde etkilediği, bilgisayardan yararlanmayan öğrencilerin tutum puanı diğerlerinden daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Batan (2007) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim öğrencilerinin ev ödevleri ile ilişkili tutumlarını etkileyen faktörler incelenmiştir. Araştırma ilköğretim dördüncü ve yedinci sınıf öğrencilerinden oluşan 600 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Verileri elde etmek için araştırmacı tarafından geliştirilen “Ev Ödevine İlişkin Tutum Ölçeği” uygulanmıştır. Bu araştırma sonuçlarına göre; annesi çalışmayan, annesi okuryazar olmayan, annesi ortaokul mezunu olan, babası hizmet ve satış elemanı olan, evde bilgisayara ve internet bağlantısına sahip olmayan, müze-sergiye ve sinema-tiyatroya giden, özel ders almayan veya kursa gitmeyen, fen bilgisi başarısı düşük olan ve okul öncesi eğitim almayan öğrenciler ev ödevlerine karşı olumlu tutum göstermektedirler.

Gürlevik (2006) tarafından yapılan çalışmada, ortaöğretim matematik dersinde ev ödevlerine yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerini belirlemesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini okullarda görev yapan 50 öğretmen, ve bu okullarda eğitim gören 200 lise birinci ve lise ikinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada ev ödevleriyle ilgili öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen anket uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarından birinci alt probleme ilişkin matematik dersinde ev ödevleriyle ilgili öğretmen stratejilerinin dağılımına göre, öğretmenlerin yarısından biraz fazlası (%54) “her zaman” öğrencilere ne amaçla ödev verdiklerini açıklamaktadır, öğretmenlerin yarısından biraz fazlası (%54) “genellikle” öğrencilere konuyu pekiştirici nitelikte alıştırmaya türünde ödevler vermektedir, öğretmenlerin beşte üçü (%60) “genellikle” öğrencilere konuyu hatırlatıcı nitelikte ödevler vermektedir, öğretmenlerin yarısından biraz fazlası (%56) “genellikle” öğrencilere konuyu ayrıntılı inceleme ve araştırmaya yönelik ödevler vermektedir. Öğretmenlerin yarısından biraz fazlası (%52) “genellikle” öğrencilere ödevin yapılmasında izlenecek kaynaklarla ilgili bilgiler vermektedir, öğretmenlerin dörtte üçüne yakını (%70) “genellikle” öğrencilere ödevlerini nasıl yapacaklarına ilişkin açıklama yapmaktadır, öğretmenlerin dörtte üçüne yakını (%68) “genellikle” öğrencilerin ödevlerini değerlendirip eksik ve iyi taraflarını belirtmektedir, öğretmenlerin beşte üçü (%60) “her zaman” ödev sonuçlarını öğrencilere bildirmektedir, öğretmenlerin dörtte üçüne yakını (%68) “genellikle” ödevleri kısa sürede kontrol edip öğrencilere bildirmektedir. Sonuçlarından ikinci alt problemde öğretmenlerin, ev ödevlerine

yönelik görüşlerine göre, öğretmenlerin, yarısı (%50) öğrencilere verilen teşvik ve ödülün yararına “oldukça” inanmaktadır, öğretmenlerin, yarısından fazlası (%54) öğrencilere verilen sözel övgünün öğrencinin ödevine daha fazla zaman ve çaba harcamasına sebep olmasına “oldukça” katılmaktadır, öğretmenlerin, yarısı (%50) öğrencilerin verilen ödevleri başarıyla tamamladıklarına “orta düzeyde” katılmaktadır, öğretmenlerin, beşte ikisi (%40) ödevlerin öğrencilerin öğrendikleri konuların kalıcılığına katkısı olduğuna “tamamen” katılmaktadır, öğretmenlerin, beşte üçünden fazlası (%64) öğrencilerin ödev yaparken sahip olduğu imkanların yeterli olduğuna “oldukça” katılmaktadır, öğretmenlerin, yarısından fazlası (%54) öğrencinin ödevini yapamadığında okula gelmemeyi düşünmesi durumuna “hiç” katılmamaktadır. Üçüncü alt problemde matematik dersinde ev ödevleriyle ilgili öğretmen stratejilerine yönelik öğrenci görüşlerine göre, öğrencilerin yarısına yakını (%47) kendilerine ne amaçla ödev verildiğinin “genellikle” açıklandığını belirtmiştir, öğrencilerin yarısına yakını (%45,5) kendilerine “genellikle” konuyu pekiştirici alıştırmaya türünde ödevler verildiğini belirtmiştir, öğrencilerin yarısına yakını (%46) kendilerine “bazen” konuyu ayrıntılı inceleme ve araştırmaya dönük ödevlerin verildiğini belirtmiştir, öğrencilerin yarısına yakını (%46) kendilerine “nadiren” kendi seçebilecekleri alternatifli ödevlerin verildiğini belirtmiştir, öğrencilerin yarısına yakını (%49,5) kendilerine “her zaman” ödevlerle ilgili sözel övgüler verildiğini belirtmişlerdir, Öğrencilerin yarısına yakını (%48,5) “her zaman” ödevlerini yapmadıklarında öğretmenleri tarafından sorgulandıklarını belirtmişlerdir.

Hizmetçi (2007) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin ödev stilleri ile akademik başarı arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 15 okul ve bu okulların beşinci sınıflarına devam eden 719 öğrencinin oluşturduğu belirtilmektedir. Araştırmada öğrencilerin ödev stilleri Hong ve Milgram (1996) tarafından geliştirilen “Ödev Motivasyonu ve Ödev Stilleri Belirleme Ölçeği”, algılanmış başarı ve tutumları bu ölçeğe eklenen 8 madde (Hong ve Milgram, 1996) ile sosyo-ekonomik düzeyleri ise Bacanlı (1997) tarafından geliştirilen “Sosyo-Ekonomik Düzey Belirleme Anketi” ile verilerin elde edildiği belirtilmektedir. Araştırma sonucunda öğrencilerin büyük bir kısmının; aileleri ve öğretmenleri tarafından motive edilmeyi, ödev yaparken bir şeyler atıştırmayı ve ödev yapma ortamında fazla ışığı tercih ettikleri belirlenmiştir. Ayrıca çoğu

öğrencinin çalışırken yanlarında otorite figürünün olmasını, yapılandırılmış ödevleri ve akranlarıyla çalışmayı tercih ettikleri görülmüştür. Öğrencilerin ödev stilleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki; motivasyon, atıştırma, görsel ve yapılandırma alt faktörleri açısından anlamlı bulunmuştur. Bununla beraber ödev stilleri ile algılanmış ödev başarısı ve tutumu, cinsiyet ve sosyo-ekonomik düzey arasında motivasyon, dokunsal, yapılandırma, görsel ve otorite figürü alt faktörlerinde istatistiksel olarak farklılaşmalar olduğu gözlenmiştir.

Kaplan (2006) tarafından yapılan çalışmada, fen bilgisi dersi “Yaşamımızı Yönlendiren Elektrik” ünitesinde ev ödevi verilmesinin öğrencilerin başarı düzeyine ve kavram öğrenmelerine etkisinin olup olmadığını araştırmak amaçlanmıştır. Deneysel desenin kullanıldığı araştırmanın örneklemini 1 ilköğretim okulunda biri kontrol diğeri deney grubu olmak üzere 35 ve 37 mevcuttan oluşan altıncı sınıf öğrencilerinden oluştuğu belirtilmektedir. Araştırmada iki gruba da çeşitli yöntem ve tekniklerle ders anlatıldığı belirtilirken, deney grubuna ders anlatımının yanı sıra ev ödevi verilmiş ve ödevler düzenli bir şekilde kontrol edilip düzeltilerek öğrencilere geri verildiği vurgulanmıştır. Uygulamanın sonunda deney ve kontrol grubu öğrencilerine başarı testi, açık uçlu sorular ve son test olarak tutum ölçeği verildiği belirtilmiştir. Araştırmanın sonucunda, seçilen ünitenin ev ödevi verilerek işlenmesinin, öğrencilerin başarısında olumlu etkisinin olduğu bulunmuştur. Seçilen ünitenin ev ödevi verilerek işlenmesinin, öğrencilerin kavram öğrenmesinde olumlu etkisinin olduğu saptanmıştır. Seçilen ünitenin ev ödevi verilerek işlenmesinin, öğrencilerin derse karşı tutumuna olumlu etkisinin olduğunun gözlemlendiği belirtilmiştir.

Öcal (2009) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin ev ödevlerine yönelik tutumlarının oluşmasında öğretmenlerin ve ailelerin rolünün belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini okullarda görev yapan 100 öğretmen ve bu okullarda eğitim gören 125 dördüncü ve beşinci sınıf öğrencileri ile bu öğrencilerin velileri olan 119 kişiden oluşmaktadır. Araştırma verilerinin elde edilmesi için öğretmen ve velilerin ev ödevlerine yönelik stratejilerini belirlemek için anket formu, öğrencilerin tutumlarını belirlemek üzere ise tutum ölçeği geliştirildiği belirtilmektedir. Bunlara ek olarak; öğretmenlerin,

velilerin ve öğrencilerin konuyla ilgili görüşlerini saptamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formları geliştirilmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin ev ödevlerine yönelik tutumlarının olumlu yönde olduğu belirlenmiştir. Bağımsız değişkenlerden; cinsiyet, sınıf seviyesi ve verilen ödev türlerine göre öğrencilerin ev ödevlerine yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Öğrencilerin ödevde günlük ayırdıkları zaman ile tutumları arasında anlamlı farklılık oluşmuştur. Ayrıca, öğretmenlerin ve ailelerin ev ödevlerine yönelik “genellikle” doğru stratejiler izledikleri ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin ev ödevlerine yönelik uyguladıkları stratejiler ile cinsiyet, branş ve mesleki kıdemleri arasında anlamlı farklılık ortaya çıktığı ve mezun oldukları okul/öğretim programları arasında anlamlı farklılık oluşmadığı tespit edilmiştir. Velilerin ise sahip oldukları çocuk sayısının ev ödevlerine yönelik uyguladıkları stratejiler üzerinde etkili olduğu; öğrenim durumu, meslek ve aylık gelir değişkenlerinin etkili olmadığı belirlenmiştir.

Özben (2006) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim Fen Bilgisi öğretiminde ev ödevlerinin öğrenci başarısı üzerine etkisi araştırılmıştır. Çalışma ilköğretim Okulundaki yedinci sınıf öğrencileri üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada deneme modeli türleri içinde ön test-son test kontrol gruplu model kullanıldığı belirtilmektedir. Araştırmanın örneklemini biri deney diğeri kontrol grubu olmak üzere İlköğretim Okulu'nun iki yedinci sınıf şubesinde öğrenim göre 46 öğrencinin oluşturduğu belirtilmektedir. Uygulama öncesi her iki gruba da ön test uygulandığı ve uygulamanın 9 ders saati sürdüğü belirtilmektedir. Deney grubuna kontrol grubundan farklı olarak her ders sonunda öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde hazırlanmış olan; o ders sırasında işlenen konuların evde tekrar ederek pekiştirilmesini sağlayan ve bir sonraki derse de hazırlık yapmasını sağlayan ödev kâğıtları dağıtıldığı belirtilmektedir. Derse öğrencilerin ev ödevlerini yapmış olarak geldikleri belirtilirken, ödevlerin tamamının öğrencilerle beraber kontrol edildiği ve gerekli düzeltmelerin de birlikte yapıldığı vurgulanmaktadır. Uygulama sonunda hazırlanan başarı testinin son test olarak her iki gruba da uygulandığı belirtilmektedir. Araştırmanın sonucunda, deney grubu öğrencilerinin son testten aldıkları toplam puanların ortalaması ile kontrol grubu öğrencilerinin son testten aldıkları toplam puanların ortalaması arasında t-testi sonuçlarına göre anlamlı bir fark bulunmuştur. İlköğretim Fen Bilgisi eğitiminde ev ödevlerinin öğrenci başarısını

olumlu yönde etkileyen bir etmen olduğu belirlenmiştir. Düzenli olarak öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde hazırlanmış olan ev ödevlerini alan deney grubunun kavram testinde aldığı toplam puanlarının ortalamasının, ev ödevi verilmeyen kontrol grubunun kavram testinden aldığı toplam puanlarının ortalamalarına göre istatistikî düzeyde yüksek olduğu görülmektedir. İlköğretim Fen Bilgisi dersinde düzenli bir şekilde ev ödevi verilen öğrencilerin başarılarında cinsiyetlere göre anlamlı bir fark bulunmadığı belirtilmektedir.

Yolcu (2007) tarafından yapılan çalışmada, internetteki ödev sitelerinin eğitim - öğretime etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini ilköğretim okullarında öğrenim gören altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflardan oluşan 404 öğrenci ve 425 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada araştırmacı tarafından geliştirilen ölçekler kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin ödev siteleri kullanım durumları incelendiğinde, öğrencilerin % 84,8'inin en az 1 kez olmak üzere ödev sitelerinden yararlandığı, genel anlamda öğrencilerin ödev sitelerine yönelik tutumlarının olumlu olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin, ödev sitelerini yararlı ve nitelikli buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bununla beraber öğrencilerin büyük çoğunluğunun ödev sitelerinden en çok Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler dersi için yararlandıkları ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin ödev sitelerinden yararlanmasına nedenlerine ilişkin en belirgin nedenler arasında; öğrencilere ödev hazırlamada zaman kazandırması, ödev sitelerinin ödev hazırlamayı zevkli hale getirmesi ve öğretmenlerin hep aynı türde ödev vermesi yer almaktadır. Öğrencilerin ödev sitelerinin kullanımını engellemek için öğretmenlerin yaratıcı çözümler gerektiren ödevler vermesi ve Türkiye'deki ödev sitelerinin doğrudan ödev sunmak yerine ilgili kaynaklara yönlendirmesi gerektiği düşüncesinde oldukları ortaya çıkmıştır.

Corretjer (2009) tarafından yapılan çalışmada, öğrenci ve öğretmenlerin ödev ile ilgili görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Araştırmacı durum çalışması olarak yaptığı nitel araştırmasında 36 beşinci ve altıncı sınıf öğrencisi ile beşinci ve altıncı sınıf derslerine giren 10 öğretmenin görüşlerine başvurmuştur. Öğrenciler yetenekli, genel eğitim, özel eğitim ve İngilizce öğrenen şeklinde 4 grupta ele alınmıştır. Öğrencilerin ödevlerini yapamama nedenlerinin incelendiği çalışmada, öğrencilerin ödevlerini zor, sıkıcı veya anlamadıklarından dolayı yapmadıklarını

ortaya koymaktadır. Fakat öğrencilerin proje araştırmalarını serbest ve yaratıcı bulduklarından sevdikleri ifade edilmektedir. Öğrenci grupları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur. Öğretmenler öğrencilerin % 90'ının ödev olarak verilen çalışmalarını tamamlayamadıklarını ifade ederken ödev tasarlama eğitiminin olmamasını dile getirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

The Homework Experience (2007) adlı proje çalışmasında, ödev konusunda öğrenci öğretmen ve veli görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Ulusal olarak tipik örnekleme yöntemine başvuru yapılan çalışma K 12 (in grades K through 12) sınıflarından 1000 devlet okulu öğretmeni, devlet okullarında öğrenim gören (in grades 3 through 12) 2101 öğrenci bu öğrencilerin 501 tane velisinden oluşmaktadır. Verilerin elde edilmesi aşamasında, öğretmen anketindeki veriler ortalama 12 dakika süren telefon görüşmeleri sayesinde elde edilirken, aile anketi 15 dk süren online görüşmelerle elde edilmiştir. Öğrenci anketindeki veriler elde edilmesinde ise 976 öğrenci için İngilizce dersinde uygulanırken, 1125 öğrenciyle 15 dk süren online görüşmeler yapıldığı ifade edilmektedir. Çok sayıda sonuçlara ulaşılan çalışmada bazı sonuçlara bakıldığında, öğretmenlerin % 83, ailelerin % 81 ve öğrencilerin % 77'si yani çoğunluğu ödevlerin okuldaki öğrenmeleri desteklediğine ve ödevlerin önemli olduğuna inanmaktadır. Öğretmenler son 20 yılda ödevlerin niteliği ve miktarının düzeldiğini, 1987 den beri okul-aile ilişkilerinin daima arttığı ve olumlu yönde geliştiği, öğrenci ve öğretmenlerin her hafta ödevler için önemli miktarda zaman ayırdığı, ancak çok sayıda öğrenci verilen ödevlerin okul çalışmaları ve gelecekteki amaçları ile ilişkili olmadığını belirtmektedir. Velilerin çoğunluğunun ödevlerin yeterli miktarda olduğunu düşündüğü ifade edilmektedir.

Reddick ve Peach (1993) tarafından yapılan çalışmada, verilen ödevlerle ilgili 7 kırsal lise okullarında öğrenim gören 210 lise son sınıf öğrencilerinin görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Bu amaçla öğrencilere ölçek uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin % 91 ödevlerin sınıfta öğrendikleriyle ilişkili olduğunu belirtmesine rağmen, sadece % 37 faydalı olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin % 71 ödevleri nasıl tamamlayacakları hakkında gerekli talimatların verildiğini belirtirken, öğrencilerin sadece üçte biri ödevlerin konular hakkında daha fazla öğrenmek için kendilerini motive ettiğini belirtmişlerdir. Ayrıca dörtte biri ödevlerin

bazen veya sık sık ceza olarak verildiğini, %90'dan fazlası ödevlerin her zaman veya genellikle öğretmen tarafından istendiğini ve notlandırıldığını belirtmiştir.

North Caroline State Department (1983) kurumu tarafından yapılan çalışmada altıncı ve dokuzuncu sınıflardaki öğrencilere ev ödevleri yapmak için ayrılan zamana ilişkin iki soru sorulmuştur. Bu sorular ev ödevi yapmak için ne kadar zaman harcadıkları ve ödev verilmediği durumlarda ne kadar süre çalıştıklarına yöneliktir. Bu çalışmalara ayrılan süreler ile test puanları arasında ilişki incelenmiştir. Çalışmanın sonuçlarından bazılarına bakıldığında verilen ödevleri yapmakla yüksek test puanları arasında pozitif ilişki olduğu, kız öğrencilerin hem ödev verildiği zaman hem de ödev verilmediği zamanlarda erkek öğrencilerden daha fazla çalıştıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

BÖLÜM 3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, veri toplama araçlarının hazırlanması geliştirilmesi ve uygulanması ve son olarak da verilerin toplanması ve analizine ilişkin açıklayıcı bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırmada karma desen yaklaşımı kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutu tarama modelinde betimsel bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Tarama modeli; geçmişten günümüze var olan bir durumu, bulunduğu şekliyle tasvir etmeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2009). Araştırmanın nitel boyutu ise nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomoloji) çalışması olarak tasarlanmıştır. Olgubilim çalışması, farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Nitel verilerin elde edilmesi için nitel araştırma metodolojisi içinde yer alan yapılandırılmış görüşme türü kullanılmıştır. Yapılandırılmış görüşmede, önceden belli sıraya göre hazırlanmış soruların görüşülen kişiye sorularak cevaplanması istenir. Bu yöntem verinin hızlı kodlanmasına ve analizine, ölçüm kolaylığına ve ardından da araştırmanın kapsamıyla karşılaştırılmasına imkan verir (Büyüköztürk vd., 2009).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2010–2011 eğitim-öğretim yılında Osmaniye il merkezi ilköğretim okullarında görev yapan FTD öğretmenleri, bu okullarda öğrenim gören yedinci ve sekizinci sınıf öğrencileri ve bu öğrencilerin velileri oluşturmaktadır.

Tüm ilköğretim okullarına ulaşmanın güçlüğü örneklem almayı gerektirmiştir. Bu çalışmada örneklemin seçilmesinde amaçsal örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemine başvurulmuştur. Tipik durum örnekleme yöntemi, araştırma

problemiyle ilgili olarak evrende yer alan çok sayıdaki durumdan tipik olan bir durumun belirlenerek bu örnek üzerinden bilgi toplanmasını gerektirir (Büyüköztürk vd., 2009). Çalışmanın örneklemini Osmaniye il merkezinde yer alan milli eğitime bağlı 30 ilköğretim okulunda görev yapan 55 FTD öğretmeni, il merkezinde yer alan milli eğitime bağlı 9 ilköğretim okulunda öğrenim gören 1584 yedinci ve sekizinci sınıf öğrencisi ve 764 öğrenci velisi oluşturmaktadır.

Veri toplama araçlarının uygulanabilmesi için valilikten gerekli izin alınmıştır (Ek: 1).

3.3. Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanması amacıyla öğrenci, öğretmen ve velilere yönelik üç ayrı ölçek ve görüşme formu kullanılmıştır. FTD’de verilen ödevlerle ilgili veri toplama araçlarının geliştirilmesi aşamasında literatür taraması yapılmış ve çeşitli kaynaklardan yararlanılmıştır (Aladağ ve Doğu, 2009; Gürlevik, 2006; Yücel, 2004; Öcal, 2009; Yücel, 2008). Ölçeklerin geçerliğini sınamak için yapı geçerliliğine başvurulmuştur. Ölçeklerin kapsam geçerliliği ile ilgili olarak alanında uzman 3 kişinin görüş ve önerilerine başvurulmuştur. Kapsam geçerliliği; ölçeği oluşturan maddelerin hedeflenen davranışları ölçmede ne derece etkili olduğuyla ilgilidir (Büyüköztürk vd., 2009). Yapı geçerliliği ise testin ölçülmek istenen davranışı (faktör veya boyut) ne derece doğru ölçtüğü ile ilgilidir. Yapı geçerliliği için faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi, birbiriyle ilişkili belli sayıda değişkeni bir araya getirerek anlamlı yeni değişkenler bulmayı amaçlayan istatistiktir (Büyüköztürk, 2009). Uzman görüş ve önerileri doğrultusunda öğrenci, öğretmen ve veliler için 5’li Likert tipinde (tamamen katılıyorum, katılıyorum, kısmen katılıyorum, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum) ölçek ve yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Olumlu maddeler 5’ten 1’e, olumsuz maddeler ise 1’den 5’e doğru puanlanmıştır.

3.3.1. Öğretmen Ölçeği ve Görüşme Formu

Öncelikle literatür taraması yapılarak mevcut çalışmalar incelenmiştir. Konuyla ilgili maddeler yazılarak madde havuzu oluşturulmuştur. Daha sonra uzman görüşlerine

başvurularak 4 bölümden oluşan bir deneme formu hazırlanmıştır. 65 maddelik 5'li Likert tipinde 4 bölümden oluşan bir deneme ölçeği ve 6 sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Anketin geçerliliği için uzman görüşleri alındıktan sonra pilot çalışma yapılmıştır.

Anket 4 bölümden oluşmaktadır.

1. İlk bölümde öğretmenlerin demografik özelliklerini (cinsiyet, sınıftaki öğrenci sayısı, hizmet süresi, branş ve mezun olunan okul/öğretim programı) betimlemeye yönelik sorular yer almaktadır.
2. İşlev Alt Ölçeği: Öğretmenlerin FTD'inde vermiş oldukları ödevlerin işlevi hakkında görüşlerini almaya yönelik sorulardan oluşmaktadır.
3. Tutum Alt Ölçeği: Öğretmenlerin FTD'inde vermiş oldukları ödevlere ilişkin duygu ve düşüncelerini almaya yönelik tutum sorularından oluşmaktadır.
4. Davranış Alt Ölçeği: Öğretmenlerin FTD'inde vermiş oldukları ödevlere ilişkin davranışlarını belirlemeye yönelik davranış sorularından oluşmaktadır.

Pilot çalışma 2010–2011 öğretim yılında 30 ilköğretim okulunda görev yapan, 55 FTD öğretmenine uygulanmıştır. FTD öğretmenlerinin ödevlerin işlevselliğine yönelik düşüncelerini, ödevlere yönelik tutumlarını ve ödev uygulamalarına yönelik davranışlarını belirlemek amacıyla geliştirilen üç alt ölçeğin geçerliğini ortaya koymak için yapı ve kapsam geçerliğine başvurulmuştur. Güvenirlilik için ise Cronbach α - hesaplaması yapılmıştır.

3.3.1.1. Güvenirlilik

Tablo 3.1. Öğretmen Alt Ölçeklerine İlişkin İç Tutarlılık Katsayıları

	İşlev	Tutum	Davranış
Cronbach's Alpha (α)	,95	,93	,89

Öğretmen ölçeğinde yer alan alt ölçeklere ilişkin güvenirlilik sonuçları incelendiğinde 13 maddeden oluşan işlev alt ölçeği için $\alpha = .95$, 10 maddeden oluşan tutum alt ölçeği için $\alpha = .93$ ve 10 maddeden oluşan davranış alt ölçeği için $\alpha = .89$ olduğu

görülmektedir. Alt ölçeklere ilişkin güvenirlik katsayısının .70'in üzerinde olması güvenilir olduğu anlamına gelmektedir (Büyüköztürk, 2009).

3.3.1.2. Geçerlilik

Yapı geçerliğini incelemek amacıyla yapılan faktör analizi sonucunda faktör yük değeri yüksek maddeler seçilerek üç alt ölçekten oluşan bir ölçek geliştirilmiştir. Analizde 0.30 faktör yük değeri ölçüt olarak alınmış, bu değerin altında yük değeri veren ve birden fazla faktörde yüksek yük değerine sahip maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Ölçekten çıkarılan madde sayıları sırasıyla işlev alt ölçeği için 12 madde, tutum alt ölçeği için 6 madde ve davranış alt ölçeği için 15 maddedir.

Verilerin faktör analizi için uygunluğunu test etmek için KMO katsayısına bakıldığında, işlev alt ölçeği için KMO katsayısı .89, tutum alt ölçeği için .88 ve davranış alt ölçeği için .88 dir. Her bir boyut için KMO katsayılarının .60'dan büyük olması veri yapısının faktör çıkarmak için yeterli olduğunu göstermektedir. Değişkenler arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığını test etmek için Barlett testi sonuçlarına bakıldığında üç alt ölçek içinde $p < .05$ 'tir. Bu sonuç değişkenler arasında yüksek ilişki olduğu anlamına gelmektedir (Büyüköztürk, 2009).

Tablo 3.2. Öğretmen ölçeği Faktör Analizi Sonuçları

Maddeler	Alt Ölçeklerde Yer Alan Maddelere Göre Faktör Yükleri		
	İşlev	Tutum	Davranış
1	,94	,87	,81
2	,83	,86	,78
3	,82	,85	,76
4	,81	,80	,75
5	,80	,77	,74
6	,79	,76	,71
7	,78	,74	,70
8	,77	,73	,68
9	,76	,72	,67
10	,75	,71	,61
11	,74		
12	,73		
13	,70		
Açıkladığı Varyans	% 62,69	% 61,96	% 52,77

Faktör analizi sonuçları incelendiğinde işlev alt ölçeğinde 13 madde yer aldığı ve yer alan maddelerin faktör yük değerlerinin 0.70 ile 0.94 arasında değiştiği görülmektedir. İşlev alt ölçeğinin tek başına açıkladığı varyans % 63 bulunmuştur. Bu düzeyin sosyal alanlarda tek faktörlü ölçekler için % 30 ve daha fazla olması yeterli görülürken, çok faktörlü ölçekler de ise açıklanan varyansın daha fazla olması gerektiği belirtilmektedir (Büyüköztürk, 2009). Tutum alt ölçeğinde yer alan 10 maddenin faktör yük değerleri 0.71 ile 0.87 arasında değişmektedir. Tutum alt ölçeği tek başına açıkladığı varyans % 62 bulunmuştur. Davranış alt ölçeğinde yer alan 10 maddenin faktör yük değerleri 0.61 ile 0.81 arasında değiştiği görülmektedir. Davranış alt ölçeğinin tek başına açıkladığı varyans % 53 bulunmuştur.

Tablo 3.3. Öğretmen Ölçeği Madde Toplam Korelasyonları ve Alfa Katsayısı Analiz Sonuçları

İşlev Alt Ölçeği			Tutum Alt Ölçeği			Davranış Alt Ölçeği		
Madde	Madde Toplam Korelasyonu	Eğer Madde çıkarsa Cronbach's Alpha Değeri	Madde	Madde Toplam Korelasyonu	Eğer Madde çıkarsa Cronbach's Alpha Değeri	Madde	Madde Toplam Korelasyo nu	Eğer Madde çıkarsa Cronbach's Alpha Değeri
		i1			,76			
i5	,72	,94	T2	,72	,92	D19	,61	,88
i6	,73	,94	T4	,81	,91	D21	,68	,88
i9	,73	,94	T5	,66	,92	D23	,52	,89
i10	,71	,94	T7	,64	,92	D25	,71	,88
i13	,78	,94	T8	,67	,92	D1	,60	,89
i14	,69	,94	T10	,74	,92	D2	,63	,88
i17	,76	,94	T11	,80	,91	D3	,67	,88
i19	,91	,94	T12	,69	,92	D5	,59	,89
i21	,79	,94	T13	,68	,92	D6	,68	,88
i22	,75	,94						
i23	,65	,94						
i25	,70	,94						

Tablo 3.3 incelendiğinde işlev alt ölçeği için madde toplam korelasyonlarının 0.65 ile 0.91 arasında, tutum alt ölçeği için 0.64 ile 0.83 ve davranış alt ölçeği için 0.52 ile 0.74 arasında değiştiği görülmektedir. Ayrıca maddelerin herhangi birinin çıkarılması durumunda güvenilirlik katsayısının düştüğü görülmektedir.

Geçerlik ve güvenilirlik çalışması sonucunda işlev alt ölçeği 13, tutum alt ölçeği 10 ve davranış alt ölçeği 10 madde olmak üzere toplamda 33 maddeden oluşan öğretmen Ölçeği (EK.2) ve görüşme formuna (EK.3) son hali verilmiştir.

İşlev Alt Ölçeği: Madde (1, 5, 6, 9, 10, 13, 14, 17, 19, 21, 22, 23, 25)

Tutum Alt Ölçeği: Madde (1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13)

Davranış Alt Ölçeği: Madde (1, 2, 3, 5, 6, 16, 19, 21, 23)

Öğretmen görüşme formunda yer alan sorular;

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?
2. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir?
3. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar? Nedenini belirtiniz?
4. Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerinizin ödevlerini yaparken ne tür sorunlar yaşadığını düşünüyorsunuz?
5. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin öğrencilerinize katkıları nelerdir?
6. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik ne tür önerilerde bulunabilirsiniz?

3.3.2. Öğrenci Ölçeği ve Görüşme Formu

Öncelikle literatür taraması yapılarak mevcut dökümanlar incelenmiştir. Konuyla ilgili maddeler yazılarak madde havuzu oluşturulmuştur. Daha sonra uzman görüşlerine başvurularak 4 bölümden oluşan bir deneme formu hazırlanmıştır. 42 maddelik 5'li Likert tipinde 4 bölümden oluşan bir deneme ölçeği ve 6 sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Ölçeğin geçerliliği için uzman görüşleri alındıktan sonra pilot çalışma yapılmıştır.

Anket 4 bölümden oluşmaktadır.

1. İlk bölümde öğrencilerin demografik özelliklerini (cinsiyet, sınıf, ilköğretime başlamadan önce kreş veya anaokuluna gitme durumu ve bir hafta boyunca okul dışı zamanlarda yapılan etkinliklerin yapılma sıklığı) betimlemeye yönelik sorular yer almaktadır.
2. İşlev Alt Ölçeği: Öğrencilerin FTD verilen ödevlerin işlevi hakkında görüşlerini almaya yönelik sorulardan oluşmaktadır.
3. Tutum Alt Ölçeği: Bölüm öğrencilerin FTD verilen ödevlere ilişkin duygu ve düşüncelerini almaya yönelik tutum sorularından oluşmaktadır.
4. Davranış Alt Ölçeği: Öğrencilerin FTD verilen ödevlere ilişkin davranışlarını belirlemeye yönelik davranış sorularından oluşmaktadır.

Pilot çalışma 2010–2011 öğretim yılında 9 ilköğretim okulunda öğrenim gören 250 yedinci ve sekizinci sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Öğrencilerin ödevlerin işlevselliğine yönelik düşüncelerini, ödevlere yönelik tutumlarını ve ödev uygulamalarına yönelik davranışlarını belirlemek amacıyla geliştirilen üç alt ölçeğin geçerliğini ortaya koymak için yapı ve kapsam geçerliğine başvurulmuştur. Güvenirlilik için ise Cronbach α - hesaplaması yapılmıştır.

3.3.2.1. Güvenirlilik

Tablo 3.4. Öğrenci Alt Ölçeklerine İlişkin İç Tutarlılık Katsayıları

Cronbach's Alpha (α)	İşlev	Tutum	Davranış
		,87	,75

Ölçeğin alt ölçeklere ilişkin güvenirlilik sonuçları incelendiğinde 12 maddeden oluşan işlev alt ölçeği için $\alpha = .87$, 7 maddeden oluşan tutum alt ölçeği için $\alpha = .75$ ve 8 maddeden oluşan davranış alt ölçeği içinde $\alpha = .78$ olduğu görülmektedir. Alt ölçeklere ilişkin güvenirlilik katsayısının .70'in üzerinde olması güvenilir olduğu anlamına gelmektedir (Büyüköztürk, 2009).

3.3.2.2. Geçerlilik

Yapı geçerliğini incelemek amacıyla yapılan faktör analizi sonucunda faktör yük değeri yüksek maddeler seçilerek 3 alt ölçekten oluşan bir ölçek geliştirilmiştir. Analizde 0.30 faktör yük değeri ölçüt olarak alınmış, bu değer altında yük değeri veren ve birden fazla faktörde yüksek yük değerine sahip maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Ölçekten çıkarılan madde sayıları sırasıyla işlev alt ölçeği için 8 madde, tutum alt ölçeği için 4 madde ve davranış alt ölçeği için 5 maddedir.

Verilerin faktör analizine uygunluğunu test etmek için KMO katsayısına bakıldığında, işlev alt ölçeği için KMO katsayısı .93, tutum alt ölçeği için .84 ve davranış alt ölçeği için .84'dür. Her bir alt ölçek için KMO katsayısının .60 dan büyük olması veri yapısının faktör çıkarmak için yeterli olduğunu göstermektedir.

Değişkenler arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığını test etmek için Barlett testi sonuçlarına bakıldığında üç alt ölçek içinde $p < .05$ 'tir. Bu sonuç değişkenler arasında yüksek ilişki olduğu anlamına gelmektedir (Büyüköztürk, 2009).

Tablo 3.5. Öğrenci Ölçeği Faktör Analizi Sonuçları

Maddeler	Alt Ölçeklerde Yer Alan Maddelere Göre Faktör Yükleri		
	İşlev	Tutum	Davranış
1	,69	,68	,71
2	,68	,67	,71
3	,67	,67	,65
4	,67	,66	,62
5	,66	,61	,61
6	,65	,55	,58
7	,65	,54	,58
8	,64		,57
9	,63		
10	,61		
11	,59		
12	,59		
Açıklanan Varyans	% 42,18	% 40,23	% 40,34

Faktör analizi sonuçları incelendiğinde işlev alt ölçeğinde 12 maddenin yer aldığı ve yer alan maddelerin faktör yük değerlerinin 0.59 ile 0.69 arasında değiştiği görülmektedir. İşlev alt ölçeğinin tek başına açıkladığı varyans % 42 bulunmuştur. Tutum alt ölçeğinde yer alan 7 maddenin faktör yük değerleri 0.54 ile 0.68 arasında değişmektedir. Tutum alt ölçeğinin tek başına açıkladığı varyans % 40 bulunmuştur. Davranış alt ölçeğinde yer alan 8 maddenin faktör yük değerleri 0.57 ile 0.72 arasında değiştiği görülmektedir. Davranış alt ölçeğinin tek başına açıkladığı varyans % 40 bulunmuştur.

Tablo 3.6. Öğrenci Ölçeği Madde Toplam Korelasyonları ve Alfa Katsayısı Analiz Sonuçları

Madde	İşlev Alt Ölçeği		Madde	Tutum Alt Ölçeği		Madde	Davranış Alt Ölçeği	
	Madde Toplam Korelasyonu	Eğer Madde çıkarılırsa Cronbach's Alpha Değeri		Madde Toplam Korelasyonu	Eğer Madde çıkarılırsa Cronbach's Alpha Değeri		Madde Toplam Korelasyonu	Eğer Madde çıkarılırsa Cronbach's Alpha Değeri
i2	,52	,86	T4	,50	,71	D3	,51	,76
i3	,51	,86	T6	,50	,71	D4	,58	,74
i4	,55	,86	T10	,51	,70	D6	,47	,76
i9	,51	,86	T1	,50	,71	D7	,44	,77
i10	,56	,86	T5	,39	,73	D8	,46	,76
i11	,58	,86	T7	,38	,73	D9	,44	,77
i12	,58	,86	T9	,44	,72	D10	,58	,74
i16	,58	,86				D11	,42	,77
i17	,57	,86						
i19	,60	,86						
i20	,56	,86						
i21	,60	,86						

Tablo 3.6 incelendiğinde işlev alt ölçeği için madde toplam korelasyonlarının 0.51 ile 0.60 arasında, tutum alt ölçeği için 0.38 ile 0.50 ve davranış alt ölçeği için 0.42 ile 0.58 arasında değiştiği görülmektedir. Ayrıca üç alt ölçek içinde ölçekte yer alan maddelerin herhangi birinin çıkarılması durumunda güvenilirlik katsayısının düştüğü görülmektedir.

Geçerlik ve güvenilirlik çalışması sonucunda işlev alt ölçeği 12, tutum alt ölçeği 7 ve davranış alt ölçeği 8 madde olmak üzere toplamda 27 maddeden oluşan öğrenci ölçeği (Ek: 4) ve görüşme formuna (Ek: 5) son hali verilmiştir.

İşlev Alt Ölçeği: Madde (2, 3, 4, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 19, 20, 21)

Tutum Alt Ölçeği: Madde (1, 4, 5, 6, 7, 9, 10)

Davranış Alt Ölçeği: Madde (3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11)

Öğrenci görüşme formunda yer alan sorular;

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?
2. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir?
3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
4. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?
5. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size katkıları nelerdir?
6. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik ne tür önerilerde bulunabilirsiniz?

3.3.3. Veli Ölçeği ve Görüşme Formu

Öncelikle literatür taraması yapılarak mevcut çalışmalar incelenmiştir. Konuyla ilgili maddeler yazılarak madde havuzu oluşturulmuştur. Daha sonra uzman görüşlerine başvurularak 4 bölümden oluşan bir deneme formu hazırlanmıştır. 42 maddelik 5'li likert tipinde 4 bölümden oluşan bir deneme ölçeği ve 6 sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Ölçeğin geçerliliği için uzman görüşleri alındıktan sonra pilot çalışma yapılmıştır.

Anket 4 bölümden oluşmaktadır.

1. İlk bölümde velilerin demografik özelliklerini (cinsiyet, öğrenim durumu, meslek ve aylık gelir) betimlemeye yönelik sorular yer almaktadır.
2. İşlev Alt Ölçeği: Velilerin FTD verilen ödevlerin işlevi hakkında görüşlerini almaya yönelik sorulardan oluşmaktadır.
3. Tutum Alt Ölçeği: Velilerin FTD verilen ödevlere ilişkin duygu ve düşüncelerini almaya yönelik tutum sorulardan oluşmaktadır.
4. Davranış Alt Ölçeği: Velilerin FTD de çocuklarına verilen ödevlere ilişkin davranışlarını belirlemeye yönelik davranış sorularından oluşmaktadır.

Pilot çalışma 2010–2011 öğretim yılında 180 veliye uygulanmıştır. Velilerin FTD'de verilen ödevlerin işlevselliğine yönelik düşüncelerini, ödevlere yönelik tutumlarını ve ödev uygulamalarına yönelik davranışlarını belirlemek amacıyla geliştirilen üç alt

ölçeğin geçerliğini ortaya koymak için yapı ve kapsam geçerliğine başvurulmuştur. Güvenirlilik için ise Cronbach α - hesaplaması yapılmıştır.

3.3.3.1. Güvenirlilik

Tablo 3.7. Veli Alt Ölçeklerine İlişkin İç Tutarlılık Katsayıları

Cronbach's Alpha (α)	İşlev	Tutum	Davranış
		,90	,83

Ölçeğin alt ölçeklere ilişkin güvenirlilik sonuçları incelendiğinde 14 maddeden oluşan işlev alt ölçeği için $\alpha = .90$, 7 maddeden oluşan tutum alt ölçeği için $\alpha = .83$ ve 6 maddeden oluşan davranış alt ölçeği içinde $\alpha = .77$ olduğu görülmektedir. Alt ölçeklere ilişkin güvenirlilik katsayısının .70 üzerinde olması güvenilir olduğu anlamına gelmektedir (Büyüköztürk, 2009).

3.3.3.2. Geçerlilik

Yapı geçerliğini incelemek amacıyla yapılan faktör analizi sonucunda faktör yük değeri yüksek maddeler seçilerek 3 alt ölçekten oluşan bir ölçek geliştirilmiştir. Analizde 0.30 faktör yük değeri ölçüt olarak alınmış, bu değer altında yük değeri veren ve birden fazla faktörde yüksek yük değerine sahip maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Ölçekten çıkarılan madde sayıları sırasıyla İşlev alt ölçeği için 4 madde, tutum alt ölçeği için 5 madde ve davranış alt ölçeği için 5 maddedir.

Verilerin faktör analizi için uygunluğunu test etmek için KMO katsayısına bakıldığında, işlev alt ölçeği için KMO katsayısı .95, tutum alt ölçeği için .88 ve davranış alt ölçeği için .83'dür. Her bir alt ölçek için KMO katsayısının .60 dan büyük olması veri yapısının faktör çıkarmak için yeterli olduğunu göstermektedir. Değişkenler arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığını test etmek için Barlett testi sonuçlarına bakıldığında üç alt ölçek içinde $p < .05$ 'tir. Bu sonuç değişkenler arasında yüksek ilişki olduğu anlamına gelmektedir (Büyüköztürk, 2009).

Tablo 3.8. Veli Ölçeği Faktör Analizi Sonuçları

Maddeler	Alt Ölçeklerde Yer Alan Maddelere Göre Faktör Yükleri		
	İşlev	Tutum	Davranış
1	,74	,80	,74
2	,74	,74	,73
3	,72	,74	,72
4	,70	,73	,69
5	,68	,67	,59
6	,68	,65	,59
7	,67	,55	
8	,65		
9	,65		
10	,63		
11	,62		
12	,62		
13	,59		
14	,50		
Açıklanan Varyans	% 44,03	% 49,72	% 46,70

Faktör analizi sonuçları incelendiğinde işlev alt ölçeğinde 14 maddenin yer aldığı ve yer alan maddelerin faktör yük değerlerinin 0.50 ile 0.74 arasında değiştiği görülmektedir. İşlev alt ölçeğinin tek başına açıkladığı varyans % 44 bulunmuştur. Tutum alt ölçeğinde yer alan 7 maddenin faktör yük değerleri 0.55 ile 0.80 arasında değişmektedir. Tutum alt ölçeğinin tek başına açıkladığı varyans % 50 bulunmuştur. Davranış alt ölçeğinde yer alan 6 maddenin faktör yük değerleri 0.59 ile 0.74 arasında değiştiği görülmektedir. Davranış alt ölçeğinin tek başına açıkladığı varyans % 47 bulunmuştur.

Tablo 3.9. Veli Ölçeği Madde Toplam Korelasyonları ve Alfa Katsayısı Analiz Sonuçları

Madde	İşlev Alt Ölçeği			Tutum Alt Ölçeği			Davranış Alt Ölçeği		
	Madde Toplam Korelasyonu	Eğer Madde çıkarılırsa		Madde Toplam Korelasyonu	Eğer Madde çıkarılırsa		Madde Toplam Korelasyonu	Eğer Madde çıkarılırsa	
		Cronbach's	Alpha		Cronbach's	Alpha		Cronbach's	Alpha
		Değeri	Değeri		Değeri	Değeri		Değeri	Değeri
I2	,55	,89	T2	,51	,81	D4	,52	,73	
I3	,60	,89	T5	,60	,80	D5	,42	,75	
I4	,61	,89	T7	,54	,81	D6	,55	,72	
I5	,58	,89	T8	,62	,79	D9	,42	,75	
I7	,55	,89	T9	,43	,82	D10	,58	,71	
I9	,58	,89	T10	,62	,79	D11	,55	,72	
I10	,68	,88	T12	,68	,78				
I11	,67	,88							
I12	,61	,89							
I13	,56	,89							
I14	,52	,89							
I17	,44	,89							
I18	,63	,89							
I19	,65	,89							

Tablo 3.9 incelendiğinde işlev alt ölçeği için madde toplam korelasyonlarının 0.44 ile 0.67 arasında, tutum alt ölçeği için 0.43 ile 0.68 ve davranış alt ölçeği için 0.42 ile 0.58 arasında değiştiği görülmektedir. Ayrıca üç alt ölçekte yer alan maddelerin herhangi birinin çıkarılması durumunda güvenilirlik katsayısının düştüğü görülmektedir.

Geçerlik ve güvenilirlik işlemleri sonucunda işlev alt ölçeği 14, tutum alt ölçeği 7 ve davranış alt ölçeği 6 madde olmak üzere toplamda 27 maddeden oluşan veli ölçeğine (EK.6) ve görüşme formuna (EK.7) son hali verilmiştir.

İşlev Alt Ölçeği: Madde (2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19)

Tutum Alt Ölçeği: Madde (2, 5, 7, 8 9, 10, 12)

Davranış Alt Ölçeği: Madde (4, 5, 6, 9, 10, 11)

Veli görüşme formunda yer alan sorular;

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?
2. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir?
3. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
4. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?
5. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin çocuğunuza katkıları nelerdir?
6. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik ne tür önerilerde bulunabilirsiniz?

3.4.Uygulama

Öğretmenlere dağıtılan ölçek ve görüşme formu araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Ölçek ve görüşme formunu doldurmanın fazla zaman alabileceği düşüncesiyle farklı zamanlarda uygulama yapılması düşünülmüş fakat imkansızlıklardan dolayı öğretmenlere aynı anda ölçek ve görüşme formu verilmiştir. Öğretmenlerden ertesi gün için doldurup getirmeleri istenmiştir. Ancak bazı durumlarda bu süre iki günü bulmuştur. Öğretmen ölçeği ve görüşme formunun uygulanması 2010-2011 eğitim-öğretim güz yarıyılında yürütülmüştür. Uygulama 30 ilköğretim okulunda görev yapan 59 FTD öğretmenine yapılmış ve 55 öğretmenden kullanılabilir durumda ölçek elde edilmiştir. Görüşme formlarından ise 49 tanesi kullanılabilir durumda elimize ulaşmıştır.

Öğrenci ölçeği ve görüşme formunun uygulanması 2010-2011 eğitim-öğretim bahar yarıyılında yürütülmüştür. Öğrencilere dağıtılan ölçek ve görüşme formlarının uygulama zamanı rehberlik derslerinin olduğu saatlere denk getirilmiştir. Ölçek ve görüşme formları ilgili okulda rehberlik dersi olan yedinci ve sekizinci sınıf öğretmenlerine dağıtılmış ve uygulamaları istenmiştir. Araştırmacı zamanı el verdiği

sürece uygulamanın yapıldığı anda ilgili okulda beklemiş ve uygulama bittikten sonra sonra okuldan ayrılmıştır. Bazı durumlarda uygulamanın yapıldığı anda ilgili okulda bulunamamıştır. Öğrencilerin ölçek ve görüşme formunu doldurmaları yaklaşık 1 ders saati sürmüştür. Ölçek 9 ilköğretim okulunda öğrenim gören 1810 yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerine uygulanmış ve 1584 öğrenciden kullanılabilir ölçek geri dönmüştür. 1539 öğrenciden de kullanılabilir görüşme formu elde edilmiştir.

Veli ölçeği ve görüşme formu öğrenciler aracılığıyla velilere gönderilmiştir. Öğretmenlerden, veli ölçeği ve görüşme formunu öğrencilere dağıtmaları ve 1 haftalık süre içinde velilerden dönen ölçek ve görüşme formunun toplanması istenmiştir. Uygulama 9 ilköğretim okulunda öğrenim gören 1810 yedinci ve sekizinci sınıf öğrenci velilerine yapılmış ve 764 veliden kullanılabilir ölçek, 744 veliden de kullanılabilir görüşme formu elde edilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Bu bölümde elde edilen verilerin çözümlenmesinde yararlanılan analizlerden bahsedilmektedir.

3.5.1. Nicel Verilerin Analizi

Ölçeklerin uygulanmasından elde edilen verilerin çözümünde SPSS Paket programı kullanılmıştır. Veriler bilgisayar ortamına aktarılmış, istenilen özellikler doğrultusunda istatistik çözümlenmeler yapılmıştır. Öncelikler Kolmogorov Smirnov testi ile değişkenlerin normal dağılım gösterip göstermediğine bakılmıştır. Kolmogorov Smirnov testi elde edilmiş örnek verinin normal dağılıp dağılmadığını test etmek amacıyla kullanılır. Bu testin sonuçlarına göre değişkenlerin normal dağılım göstermediği ($p < .05$) bulunmuştur (Büyüköztürk, 2009). Araştırmanın nicel boyutuna ilişkin verilerin çözümlenmesinde değişkenler normal dağılım göstermediği için Mann-Whitney U Testi ve Kruskal-Wallis H Testi kullanılmıştır. Mann-Whitney U Testi, değişkenlerin normal dağılım göstermediği durumlarda bağımsız örneklem t testinin karşılığı olarak iki grup arasındaki farkın manidarlığını

test etmek amacıyla kullanılır. Kruskal-Wallis H Testi, değişkenlerin normal dağılım göstermediği durumlarda tek yönlü varyans analizinin karşılığı olarak ikiden fazla grubun farklı olup olmadığını test etmek amacıyla kullanılır. (Baştürk, 2010). Bu testin uygulandığı gruplar arasında gözlenen anlamlı farklılığın hangi gruplar arasındaki farklılaşmadan kaynaklandığını belirlemek için grupların ikili kombinasyonları üzerinde Mann Whitney U testleri uygulanmıştır (Büyüköztürk, 2009).

3.5.2. Nitel Verilerin Analizi

Öğretmen, öğrenci ve velilerin ödevlerle ilgili görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla açık uçlu altı adet sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Nitel verilerin çözümlenmesinde içerik analizi yönteminden faydalanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç anlamsal olarak birbirine benzeyen verileri kavram ve temalar altında toplayarak okuyucunun anlayacağı şekilde yorumlamaktır. Kavram, veriler içinde bulunan anlamlı bölümlere (sözcük, cümle, paragraf) verilen anlam şeklinde ifade edilmektedir. Kodlama yapılırken verilerden çıkarılan kavramlara göre yapılan kodlama türünden yararlanılmıştır. Bu kodlama türünde araştırmacı tümevarımcı bir analizle verileri okur ve önemli ifadeler ortaya çıkarmaya çalışır ve kodlar oluşturur (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu doğrultuda içerik analiziyle görüşme formunda yer alan her soruyla ilgili kategoriler (temalar) ve kodlar (kavramlar) oluşturulmuştur. Doğrudan alıntıların aktarılması öğretmen, öğrenci ve velilere numaralar verilerek öğretmenler için K₂₁ (öğretmen 21), K₄₁ (öğretmen 41), öğrenciler için Ö₂₄₅ (Öğrenci 245), Ö₈₇₅ (Öğrenci 875) ve veliler içinde V₃₄ (veli 34), V₁₅₈ (veli 158), şeklinde gösterilmiştir. Ayrıca cevapların analizinde frekans (f) hesaplaması yapılmıştır.

BÖLÜM 4: BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde yürütülen istatistiksel analizlerin bulgularına yer verilmiştir.

4.1. Araştırmaya Katılanlara Ait Demografik Özellikler

Araştırmaya katılan öğretmen, öğrenci ve velilere ait frekans ve yüzde dağılımları aşağıda verilmiştir.

4.1.1. Öğretmen Grubuna Ait Demografik Özellikler

Bu bölümde araştırma sonunda elde edilen demografik verilere göre örneklem grubunu oluşturan 55 öğretmenin cinsiyet, dersine girdiği öğrenci sayısı, hizmet süresi ve mezun oldukları okul türüne ait frekans ve yüzde dağılımları aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre dağılımı Tablo 4.1’de gösterilmektedir.

Tablo 4.1. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans (f)	%
Cinsiyet	Kadın	26	47,3
	Erkek	29	52,7
	Toplam	55	100

Tablo 4.1 incelendiğinde 26 öğretmenin (% 47.3) kadın, 29 öğretmenin de (% 52.7) erkek olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenler arasında kadın ve erkek sayılarının birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin dersine girdiği sınıflardaki öğrenci sayısı değişkenine göre dağılımı Tablo 4.2’de gösterilmektedir.

Tablo 4.2. Öğretmenlerin Dersine Girdiği Sınıflardaki Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans (f)	%
Ortalama Öğrenci Sayısı	16-25	11	20
	26 ve Üzeri	44	80
Toplam		55	100

Tablo 4.2 incelendiğinde sınıfında 16-25 aralığında öğrenci bulunan öğretmen sayısının 11 (% 20.0), 26 ve üzeri öğrenci bulunan öğretmenlerin 44 kişiyle (% 80.0) çoğunlukta olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin hizmet süresi değişkenine göre dağılımı Tablo 4.3’te gösterilmektedir.

Tablo 4.3. Öğretmenlerin Hizmet Süresi Değişkenine Göre Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans (f)	%
Hizmet Süresi	1-5	8	14,5
	6-10	7	12,7
	11-15	8	14,5
	16-20	16	29,1
	20 den fazla	16	29,1
Toplam		55	100

Tablo 4.3’te hizmet süresi 1-5 yıl aralığında olan 8 öğretmen (% 14,5) 6-10 yıl aralığında olan 7 öğretmen (% 12,7), 11-15 yıl aralığında olan 8 öğretmen (% 14,5), 16-20 yıl aralığında ve 20 yıldan fazla 16 öğretmen (% 29,1) bulunduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezun olduğu okul/öğretim programı değişkenine göre dağılımı Tablo 4.4’de gösterilmektedir.

Tablo 4.4. Öğretmenlerin Mezun Olduğu Okul/Öğretim Programı Değişkenine Göre Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans (f)	%
Okul/Öğretim Programı	Lisans (Eğitim Fakültesi Harici)	6	10,9
	Eğitim enstitüsü ön lisans	12	21,8
	Lisans (4 Yıllık Eğitim Fakültesi)	37	67,3
Toplam		55	100

Tablo 4.4 incelendiğinde, 6 öğretmenin lisans (eğitim fakültesi harici) (% 10,9), 12 öğretmenin (% 21,8) eğitim enstitüsü ön lisans, 37 öğretmenin (% 67,3) lisans (4 yıllık eğitim fakültesi) mezunu olduğu görülmektedir. Dikkat edildiğinde çoğunluğun 4 yıllık eğitim fakültesi mezunu olduğu anlaşılmaktadır.

4.1.2. Öğrenci Grubuna Ait Demografik Özellikler

Bu bölümde araştırma sonunda elde edilen demografik verilere göre örneklem grubunu oluşturan 1584 öğrencinin cinsiyet, sınıf düzeyi, okul öncesi eğitim alıp almama ve bir hafta boyunca ders dışı etkinliklere ayrılan zamana ait frekans ve yüzde dağılımları aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre dağılımı Tablo 4.5'te gösterilmektedir.

Tablo 4.5 Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans (f)	%
Cinsiyet	Kız	822	51,9
	Erkek	762	48,1
Toplam		1584	100

Tablo 4.5 incelendiğinde 822 öğrencinin (% 51,9) kız ve 762 öğrencinin (% 48,1) de erkek olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf değişkenine göre dağılımı Tablo 4.6'da gösterilmektedir.

Tablo 4.6 Öğrencilerin Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans (f)	%
Sınıf	7. sınıf	807	50,9
	8. Sınıf	777	49,1
Toplam		1584	100

Tablo 4.6 incelendiğinde 807 öğrencinin (%50,9) yedinci sınıf öğrencisi, 777 öğrencinin de (% 49,1) sekizinci sınıf öğrencisi olduğu anlaşılmaktadır. 7. Sınıf öğrencilerinin 30 kişilik bir farkla daha fazla olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin okul öncesi dönemde kreş/anaokulu eğitimi alıp almama durumlarına göre dağılımı Tablo 4.7’de gösterilmektedir.

Tablo 4.7 Öğrencilerin Okul Öncesi Dönemde Kreş/Anaokulu Eğitimi Değişkenine Göre Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans (f)	%
Kreş/Anaokulu Eğitimi Alma	Evet	582	36,7
	Hayır	922	58,2
	Boş Bırakılan	80	5,1
Toplam		1584	100

Tablo 4.7 incelendiğinde 582 öğrencinin (% 36,7) evet yanıtlarından okul öncesi dönemde kreş/anaokulu eğitimi aldığı anlaşılırken, 922 öğrencinin (% 58,2) hayır yanıtından okul öncesi dönemde kreş/anaokulu eğitimi almadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca 80 öğrencinin (% 5,1) iki seçenektan herhangi birini işaretlemediği görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bir hafta boyunca okul dışı zamanlarında çeşitli etkinliklere ayırdıkları zaman değişkenine göre dağılımı Tablo 4.8’de gösterilmektedir.

Tablo 4.8 Öğrencilerin Bir Hafta Boyunca Okul Dışı Zamanlarında Çeşitli Etkinliklere Ayırdıkları Zaman Değişkenine Göre Dağılımı

Etkinlik Sıklık	Televizyon veya Video İzleme, Bilgisayar Oyunu		Gazete, Dergi, Kitap Okuma		Ev Ödevi Yapma		Özel Ders Alma veya Dershaneye Gitme		Ev Ödevleriyle İlgili Araştırma Yapma	
	Frekans (f)	%	Frekans (f)	%	Frekans (f)	%	Frekans (f)	%	Frekans (f)	%
Hiç	58	3,7	82	5,2	23	1,5	710	44,8	81	5,1
1 Saatten Az	464	29,3	702	44,3	333	21,0	29	1,8	739	46,7
1-3 Saat Arası	748	47,2	605	38,2	840	53,0	130	8,2	583	36,8
3-5 Saat Arası	210	13,3	142	9,0	289	18,2	289	18,2	144	9,1
5 Saatten Fazla	104	6,6	53	3,3	99	6,3	426	26,9	37	2,3
Toplam	1584	100,0	1584	100,0	1584	100,0	1584	100,0	1584	100,0

Tablo 4.8 incelendiğinde öğrencilerin bir hafta boyunca televizyon, video veya bilgisayar oyununa harcadıkları zaman konusunda 58 öğrencinin (% 3,7) bu etkinliklere zaman ayırmadığı, 464 öğrencinin (% 29,3) 1 saatten az zaman ayırdığı, 748 öğrencinin (% 47,2) 1 ile 3 saat arası zaman ayırdığı, 210 öğrencinin (% 13,3) 3 ile 5 saat arası zaman ayırdığı, 104 öğrencinin (% 6,6) 5 saatten fazla zaman ayırdığı anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin bir hafta boyunca gazete, dergi ve kitap okuma etkinliklerine harcadıkları zaman incelendiğinde 82 öğrencinin (%5,2) bu etkinliklere zaman ayırmadığı, 702 öğrencinin (% 44,3) 1 saatten az zaman ayırdığı, 605 öğrencinin (% 38,2) 1 ile 3 saat arası zaman ayırdığı, 142 öğrencinin (% 9,0) 3 ile 5 saat arası zaman ayırdığı, 53 öğrencinin (% 3,3) 5 saatten fazla zaman ayırdığı anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin bir hafta boyunca Fen ve Teknoloji dersinde ev ödevi yapma etkinliklerine harcadıkları zaman incelendiğinde 23 öğrencinin (% 1,5) bu etkinliklere zaman ayırmadığı, 333 öğrencinin (% 21,0) 1 saatten az zaman ayırdığı, 840 öğrencinin (% 53,0) 1 ile 3 saat arası zaman ayırdığı, 289 öğrencinin (% 18,2) 3 ile 5 saat arası zaman ayırdığı, 99 öğrencinin (% 6,3) 5 saatten fazla zaman ayırdığı anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin bir hafta boyunca özel ders veya dersane etkinliklerine harcadıkları zaman incelendiğinde 710 öğrencinin (% 44,8) bu etkinliklere zaman ayırmadığı, 29 öğrencinin (% 1,8) 1 saatten az zaman ayırdığı, 130 öğrencinin (% 8,2) 1 ile 3 saat arası zaman ayırdığı, 289 öğrencinin (% 18,2) 3 ile 5 saat arası zaman ayırdığı, 426 öğrencinin (% 26,9) 5 saatten fazla zaman ayırdığı anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin bir hafta boyunca FTDVÖ ilgili araştırmalara harcadıkları zaman incelendiğinde 81 öğrencinin (% 5,1) bu etkinliklere zaman ayırmadığı, 739 öğrencinin (% 46,7) 1 saatten az zaman ayırdığı, 583 öğrencinin (% 36,8) 1 ile 3 saat arası zaman ayırdığı, 144 öğrencinin (% 9,1) 3 ile 5 saat arası zaman ayırdığı, 37 öğrencinin (% 2,3) 5 saatten fazla zaman ayırdığı anlaşılmaktadır.

4.1.3. Veli Grubuna Ait Demografik Özellikler

Bu bölümde araştırma sonunda elde edilen demografik verilere göre örneklem grubunu oluşturan 764 velinin cinsiyet, öğrenim durumu, meslek ve ortalama aylık gelirine ait frekans ve yüzde dağılımları aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Araştırmaya katılan velilerin cinsiyet değişkenine göre dağılımı Tablo 4.9’da gösterilmektedir.

Tablo 4.9 Velilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans (f)	%
Cinsiyet	Kadın	257	33,6
	Erkek	507	66,4
	Toplam	764	100

Tablo 4.9 incelendiğinde araştırmaya katılan 507 velinin (%66,4) erkek, 257 velinin de (% 33,6) Kadın olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan velilerin öğrenim durumu değişkenine göre dağılımı Tablo 4.10’da gösterilmektedir.

Tablo 4.10 Velilerin Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans (f)	%
Öğrenim Durumu	Okuma-Yazma Bilmiyor*	27	3,5
	İlkokul Mezunu	253	33,1
	Ortaokul Mezunu	153	20,0
	Lise Mezunu	193	25,3
	Üniversite Mezunu	138	18,1
	Toplam	764	100

*Okuma –yazma bilmeyen veliler ölçme aracını yardım olarak doldurdıklarını ifade etmiştir.

Tablo 4.10 incelendiğinde araştırmaya katılan 27 velinin (% 3,5) okuma yazma bilmediği, 253 velinin (% 33,1) ilkokul mezunu olduğu, 153 velinin (% 20) ortaokul mezunu olduğu, 193 velinin (% 25,3) lise mezunu olduğu ve 138 velinin de (% 18,1) üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan velilerin çoğunluğunun ilkokul mezunu olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan velilerin meslek değişkenine göre dağılımı Tablo 4.11’de gösterilmektedir.

Tablo 4.11 Velilerin Meslek Değişkenine Göre Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans (f)	%
Meslek	Serbest Meslek	131	17,1
	Memur	140	18,3
	Çiftçi	20	2,6
	İşçi	124	16,2
	Esnaf	86	11,3
	Emekli	75	9,8
	Diğer	188	24,6
	Toplam	764	100

Tablo 4.11 incelendiğinde araştırmaya katılan 131 velinin (% 17,1) serbest meslek sahibi olduğu, 140 velinin (% 18,3) memur olduğu, 20 velinin (% 2,6) çiftçi olduğu, 124 velinin işçi (% 16,2) olduğu, 86 velinin (% 11,3) esnaf olduğu, 75 velinin (% 9,8) emekli olduğu ve 188 velinin (% 24,6) bu meslekler dışında yer alan bir meslekle uğraştıkları görülmektedir. Meslekler arasında diğer seçeneğini tercih eden velilerin ev hanımı, işsiz ve seyyar satıcı gibi farklı işlerle uğraştıkları görülmektedir.

Araştırmaya katılan velilerin ortalama aylık gelir değişkenine göre dağılımı Tablo 4.12’de gösterilmektedir.

Tablo 4.12 Velilerin Ortalama Aylık Gelir Değişkenine Göre Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans (f)	%
Ortalama Aylık Gelir	250-500 TL	128	16,8
	501-750 TL	157	20,5
	751-1000 TL	191	25,0
	1001-2000 TL	189	24,7
	2000 den fazla	85	11,1
	Boş*	14	1,8
	Toplam	764	100

* Ortalama aylık gelir seçenekleri üzerinde işaretleme yapmayanlar

Tablo 4.12 incelendiğinde çoğu velinin ortama aylık gelirin 1000 TL den az olduğu görülmektedir. 128 velinin (% 16,8) 250-500 TL aralığında, 157 velinin (% 20,5) 501-750 TL aralığında, 191 velinin (% 25) 751-1000 TL aralığında, 189 velinin (%24,7) 1001-2000 TL aralığında ve 85 velinin (% 11,1) ortalama aylık gelirin 2000 den fazla olduğu görülmektedir.

4.2. Araştırmanın Alt Problemlerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırmaya katılan öğretmen, öğrenci ve velilerin FTDVÖ’lere yönelik görüşleri ve bu görüşlerin demografik özelliklere göre değişimlerinin incelendiği analiz sonuçlarına yer verilmiştir.

4.2.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin FTDVÖ’lere yönelik görüşlerinin demografik özelliklere göre analizleri aşağıda verilmiştir.

Öğretmenlerin FTDVÖ’lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre analiz sonuçları Tablo 4.13’te verilmiştir.

Tablo 4.13 Öğretmenlerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
İşlev	Erkek	29	25,36	735,50	300,50	,19
	Kadın	26	30,94	804,50		
Tutum	Erkek	29	26,48	768,00	333,00	,45
	Kadın	26	29,69	772,00		
Davranış	Erkek	29	26,93	781,00	346,00	,60
	Kadın	26	29,19	759,00		

Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre öğretmenlerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik düşünceleri, ödevlere yönelik tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Öğretmenlerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının dersine girdiği sınıflardaki öğrenci sayısı değişkenine göre analiz sonuçları tablo 4.14'de verilmiştir.

Tablo 4.14 Öğretmenlerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Dersine Girdiği Sınıflardaki Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Öğrenci Sayısı	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
İşlev	16-25	11	35,00	385,00	165,00	,10
	26 ve Üzeri	44	26,25	1155,00		
Tutum	16-25	11	30,05	330,50	219,50	,63
	26 ve Üzeri	44	27,49	1209,50		
Davranış	16-25	11	35,68	392,50	157,50	,07
	26 ve Üzeri	44	26,08	1147,50		

Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre öğretmenlerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik düşünceleri, ödevlere yönelik tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları girdiği sınıftaki öğrenci sayısı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Öğretmenlerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının mezun olunan okul türü değişkenine göre analiz sonuçları Tablo 4.15'te verilmiştir.

Tablo 4.15 Öğretmenlerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Mezun Olunan Okul Türüne Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Okul Türü	N	Sıra Orta.	X ²	p
İşlev	Eğitim Enstitüsü Ön Lisans	12	30,67	,50	,77
	4 Yıllık Eğitim Fakültesi	37	27,53		
	4 Yıllık Eğitim Fakültesi harici	6	25,58		
Tutum	Eğitim Enstitüsü Ön Lisans	12	29,54	,17	,91
	4 Yıllık Eğitim Fakültesi	37	27,76		
	4 Yıllık Eğitim Fakültesi harici	6	26,42		
Davranış	Eğitim Enstitüsü Ön Lisans	12	31,04	,59	,74
	4 Yıllık Eğitim Fakültesi	37	26,96		
	4 Yıllık Eğitim Fakültesi harici	6	28,33		

Kruskal Wallis Testi Sonuçlarına göre öğretmenlerin FTD'de ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri, ödevlere yönelik tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları mezun olunan okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Öğretmenlerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının hizmet süresi değişkenine göre analiz sonuçları Tablo 4.16'da verilmiştir.

Tablo 4.16 Öğretmenlerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının hizmet Süresi Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Hizmet Süresi	N	Sıra Orta.	X ²	p
İşlev	1-5	8	38,06	8,52	,07
	6-10	7	25,43		
	11-15	8	16,94		
	16-20	16	25,63		
	20 den fazla	16	32,00		
Tutum	1-5	8	35,13	5,52	,23
	6-10	7	21,86		
	11-15	8	19,75		
	16-20	16	27,75		
	20 den fazla	16	31,50		
Davranış	1-5	8	31,88	3,01	,55
	6-10	7	29,57		
	11-15	8	20,88		
	16-20	16	25,84		
	20 den fazla	16	31,09		

Kruskal Wallis Testi Sonuçlarına göre öğretmenlerin FTD'de ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri, ödevlere yönelik tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları mezun olunan okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

4.2.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin FTDVÖ'lere yönelik görüşlerinin demografik özelliklere göre analizleri aşağıda verilmiştir.

Öğrencilerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre analiz sonuçları Tablo 4.17'de verilmiştir.

Tablo 4.17 Öğrencilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
İşlev	Kız	822	824,24	677521,50	287095,50	,00*
	Erkek	762	758,27	577798,50		
Tutum	Kız	813	792,21	644064,50	297389,50	,37
	Erkek	751	771,99	579765,50		
Davranış	Kız	795	771,93	613685,50	283074,50	,40
	Erkek	730	753,27	549889,50		

*p<.05

Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre öğrencilerin FTD'de ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir (U=287095.50, $p < .05$). Kız öğrencilerin işlev alt ölçeği puanları, erkek öğrencilerin işlev alt ölçeği puanlarına göre daha yüksektir. Öğrencilerin FTD'de verilen ödevlere yönelik tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Öğrencilerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının sınıf düzeyi değişkenine göre analiz sonuçları Tablo 4.18'de verilmiştir.

Tablo 4.18 Öğrencilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Sınıf	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
İşlev	7. Sınıf	807	833,54	672666,50	280400,50	,00*
	8. Sınıf	777	749,88	582653,50		
Tutum	7. Sınıf	796	822,47	654686,00	273848,00	,00*
	8. Sınıf	768	741,07	569144,00		
Davranış	7. Sınıf	771	829,34	639418,50	239521,50	,00*
	8. Sınıf	754	695,17	524156,50		

*p<.05

Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre öğrencilerin FTD'de verilen ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir (U=280400.50, $p < .05$). Yedinci sınıfta öğrenim gören

öğrencilerin işlev alt ölçeği puanları, 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin işlev alt ölçeği puanlarına göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTD’de verilen ödevlere yönelik tutumları sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($U=273848,00$, $p < .05$). Yedinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin tutum alt ölçeği puanları, 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin tutum alt ölçeği puanlarına göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTD’de ödev uygulamalarına yönelik davranışları sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($U=239521,50$, $p < .05$). Yedinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin davranış alt ölçeği puanları, 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin davranış alt ölçeği puanlarına göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTDVÖ’lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının okul öncesi eğitim durumu değişkenine göre analiz sonuçları Tablo 4.19’da verilmiştir.

Tablo 4.19 Öğrencilerin FTDVÖ’lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Okul Öncesi Eğitimi Durumlarına Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Kreş/Anaokulu	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
İşlev	Evet	582	744,49	433293,50	263640,50	,57
	Hayır	922	757,56	698466,50		
Tutum	Evet	574	727,98	417858,50	252833,50	,28
	Hayır	911	752,47	685496,50		
Davranış	Evet	557	692,96	385980,00	230577,00	,02*
	Hayır	891	744,22	663096,00		

* $p < .05$

Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre öğrencilerin FTD’de ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri ve ödevlere yönelik tutumları okul öncesi eğitim alıp almama durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ancak Öğrencilerin FTD’de ödev uygulamalarına yönelik davranışları okul öncesi eğitim alıp almama durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($U=230577,00$, $p < .05$). Okul öncesi dönemde kreş/anaokulu eğitimi almamış

öğrencilerin davranış alt ölçeği puanları, okul öncesi dönemde kreş/anaokulu eğitimi almış öğrencilerin davranış alt ölçeği puanlarına göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının bir hafta boyunca televizyon/video izleme ve bilgisayar oyunu gibi etkinliklere ayrılan zamana göre analiz sonuçları Tablo 4.20'de verilmiştir.

Tablo 4.20 Öğrencilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Bir Hafta Boyunca Televizyon, Bilgisayar Oyunu gibi Etkinliklere Ayrılan Zaman Dilimlerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Zaman Dilimleri	N	Sıra Orta.	χ^2	p	Anlamlı Fark
İşlev	Hiç Zaman Ayırmama	58	745,41	4,38	,35	
	1 Saatten Az	464	819,46			
	1-3 Saat Arası	748	794,25			
	3-5 Saat Arası	210	766,60			
	5 Saatten Fazla	104	738,18			
Tutum	Hiç Zaman Ayırmama	57	730,01	7,46	,11	
	1 Saatten Az	457	814,48			
	1-3 Saat Arası	737	778,50			
	3-5 Saat Arası	209	786,66			
	5 Saatten Fazla	104	690,74			
Davranış	Hiç Zaman Ayırmama	55	780,37	56,61	,00*	1-5
	1 Saatten Az	444	869,23			2-3, 2-4
	1-3 Saat Arası	723	754,17			2-5
	3-5 Saat Arası	203	638,94			3-4, 3-5
	5 Saatten Fazla	100	597,43			

*p<.05

Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre öğrencilerin FTD'de ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri ve ödevlere yönelik tutumları bir hafta boyunca televizyon, video ve bilgisayar oyunlarına ayrılan zaman dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Öğrencilerin FTD'de ödev uygulamalarına yönelik davranışları bir hafta boyunca televizyon, video ve bilgisayar oyunlarına ayrılan zamana dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=1525) =56.61, p < .05]. Grupların davranış alt ölçeği puanları arasında gözlenen anlamlı farklılığın

hangi gruplar arasındaki farktan kaynaklandığını belirlemek üzere grupların ikili kombinasyonları üzerinde Mann Whitney U testi sonuçlarına bakıldığında, bir hafta boyunca televizyon, video ve bilgisayar oyunlarına hiç zaman ayırmayan öğrencilerin davranış alt ölçeği puanları, 5 saatten fazla zaman ayıranlara göre daha yüksektir. Bu etkinliklere 1 saatten az zaman ayıran öğrencilerin davranış alt ölçeği puanları, 1-3 saat, 3-5 saat ve 5 saatten fazla zaman ayıranlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca bir hafta boyunca televizyon, video ve bilgisayar oyunlarına 1-3 saat aralığında zaman ayıran öğrencilerin davranış alt ölçeği puanları, 3-5 saat ve 5 saatten fazla zaman ayıranlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının bir hafta boyunca Okuma Etkinliklerine (gazete, kitap, dergi, vb) ayrılan zamana göre analiz sonuçları Tablo 4.21'de verilmiştir.

Tablo 4.21 Öğrencilerin FTDVÖ'lere yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Bir Hafta Boyunca Okuma Etkinliklerine (gazete, kitap, dergi, vb) Ayrılan Zaman Dilimlerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Zaman Dilimleri	N	Sıra Orta.	χ^2	p	Anlamlı Fark
İşlev	Hiç Zaman Ayırmama	82	649,68	34,83	,00*	3-1, 4-1
	1 Saatten Az	702	738,29			3-2, 4-2
	1-3 Saat Arası	605	847,02			
	3-5 Saat Arası	142	902,39			
	5 Saatten Fazla	53	814,69			
Tutum	Hiç Zaman Ayırmama	82	686,82	14,55	,00*	3-1,4-1
	1 Saatten Az	692	749,79			
	1-3 Saat Arası	596	810,22			3-2,4-2
	3-5 Saat Arası	141	854,45			
	5 Saatten Fazla	53	854,40			
Davranış	Hiç Zaman Ayırmama	77	676,25	24,52	,00*	3-1, 3-2
	1 Saatten Az	672	711,78			
	1-3 Saat Arası	585	819,09			
	3-5 Saat Arası	138	826,42			
	5 Saatten Fazla	53	754,23			

*p<.05

Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre öğrencilerin FTD'de ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri bir hafta boyunca okuma etkinliklerine (gazete, kitap, dergi, vb)

ayrılan zamana dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=1584) =34.83, p<.05]. Grupların işlev alt ölçeği puanları arasında gözlenen anlamlı farklılığın hangi gruplar arasındaki farktan kaynaklandığını belirlemek üzere grupların ikili kombinasyonları üzerinde Mann Whitney U testi sonuçlarına bakıldığında, bir hafta boyunca okuma etkinliklerine (gazete, kitap, dergi...vb) 3-5 saat aralığında zaman ayıranların işlev alt ölçeği puanları, hiç zaman ayırmayan ve 1 saatten az zaman ayıranlara göre daha yüksektir. Ayrıca bir hafta boyunca okuma etkinliklerine (gazete, kitap, dergi...vb) 1-3 saat aralığında zaman ayıranların işlev alt ölçeği puanları, hiç zaman ayırmayan ve 1 saatten az zaman ayıranlara göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTD'de verilen ödevlere yönelik tutumları bir hafta boyunca okuma etkinliklerine (gazete, kitap, dergi...vb) ayrılan zamana dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=1564) =14.55, p < .05]. Bir hafta boyunca okuma etkinliklerine (gazete, kitap, dergi...vb) 1-3 ve 3-5 saat aralığında zaman ayıranların tutum alt ölçeği puanları, hiç zaman ayırmayan ve 1 saatten az zaman ayıranlara göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTD'de ödev uygulamalarına yönelik davranışları bir hafta boyunca okuma etkinliklerine (gazete, kitap, dergi...vb) ayrılan zamana dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=1525) =24.52, p < .05]. Bir hafta boyunca okuma etkinliklerine (gazete, kitap, dergi, vb) 1-3 saat aralığında zaman ayıranların davranış alt ölçeği puanları, hiç zaman ayırmayan ve 1 saatten az zaman ayıranlara göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının bir hafta boyunca ev ödevi yapmak için ayrılan zamana göre analiz sonuçları Tablo 4.22'de verilmiştir.

Tablo 4.22 Öğrencilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Bir Hafta Boyunca Ev Ödevi Yapmak İçin Ayrılan Zaman Dilimlerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Zaman Dilimleri	N	Sıra Orta.	χ^2	p	Anlamlı Fark
İşlev	Hiç Zaman Ayırmama	23	483,52	39.00	.00*	1-2, 1-3, 1-4
	1 Saatten Az	333	700,75			1-5, 2-3,
	1-3 Saat Arası	840	796,53			2-4, 2-5
	3-5 Saat Arası	289	871,28			
	5 Saatten Fazla	99	908,73			
Tutum	Hiç Zaman Ayırmama	22	523,70	17.86	.00*	1-2, 1-3
	1 Saatten Az	332	719,74			1-4, 1-5
	1-3 Saat Arası	825	797,47			
	3-5 Saat Arası	286	808,19			
	5 Saatten Fazla	99	851,53			
Davranış	Hiç Zaman Ayırmama	22	573,45	29.84	.00*	1-3, 1-4
	1 Saatten Az	320	674,15			1-5, 2,4
	1-3 Saat Arası	808	766,31			
	3-5 Saat Arası	280	850,13			
	5 Saatten Fazla	95	821,23			

*p<.05

Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre öğrencilerin FTD'de ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri bir hafta boyunca ev ödevi yapmak için ayrılan zamana dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=1584) =39.00, p < .05]. Bir hafta boyunca ev ödevi yapmaya 5 saatten fazla, 3-5 saat aralığında, 1-3 saat aralığında ve 1 saatten az zaman ayıranların işlev alt ölçeği puanları, hiç zaman ayırmayanlara göre daha yüksektir. Ayrıca bir hafta boyunca ev ödevi yapmaya 5 saatten fazla, 3-5 saat aralığında, 1-3 saat aralığında zaman ayıranların işlev alt ölçeği puanları, 1-3 saat aralığında zaman ayıranlara göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTD'de verilen ödevlere yönelik tutumları bir hafta boyunca ev ödevi yapmak için ayrılan zamana dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=1564) =17.86, p < .05]. Bir hafta boyunca ev ödevi yapmaya 5 saatten fazla, 1-3 saat aralığında, 3-5 saat aralığında ve 1 saatten az

zaman ayıranların tutum alt ölçeği puanları, hiç zaman ayırmayanlara göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTD’de ödev uygulamalarına yönelik davranışları bir hafta boyunca ev ödevi yapmak için ayrılan zamana dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=1525) =29.84, $p < .05$]. Bir hafta boyunca ev ödevi yapmaya 3-5 saat ($X= 30,02$) aralığında, 5 saatten fazla, 1-3 saat aralığında ve 1 saatten az zaman ayıranların ödev uygulamalarına yönelik davranış alt ölçeği puanları, zaman ayırmayanlara göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTDVÖ’lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının bir hafta boyunca özel ders/dershane için ayrılan zamana göre analiz sonuçları Tablo 4.23’de verilmiştir.

Tablo 4.23 Öğrencilerin FTDVÖ’lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Bir Hafta Boyunca Özel Ders/Dershane İçin Ayrılan Zaman Dilimlerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Zaman Dilimleri	N	Sıra Orta.	X^2	P	Anlamlı Fark
İşlev	Hiç Zaman Ayırmama	710	770,26	3,72	,44	
	1 Saatten Az	29	864,57			
	1-3 Saat Arası	130	809,08			
	3-5 Saat Arası	289	819,12			
	5 Saatten Fazla	426	801,54			
Tutum	Hiç Zaman Ayırmama	701	782,49	1,87	,75	
	1 Saatten Az	28	694,95			
	1-3 Saat Arası	130	766,59			
	3-5 Saat Arası	284	803,66			
	5 Saatten Fazla	421	778,98			
Davranış	Hiç Zaman Ayırmama	684	798,07	16,50	,00*	1-5
	1 Saatten Az	28	908,82			
	1-3 Saat Arası	123	784,85			
	3-5 Saat Arası	282	744,57			
	5 Saatten Fazla	408	700,35			

* $p < .05$

Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre öğrencilerin FTD’de ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri ve ödevlere yönelik tutumları bir hafta boyunca özel ders/dershane ayrılan zamana dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Öğrencilerin FTD’de ödev uygulamalarına yönelik davranışları bir hafta boyunca özel ders/dershane ayrılan zamana dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=1525) =16.50, $p < .05$]. Bir hafta boyunca özel ders/dershane 1 saatten az zaman ayıranların ödev uygulamalarına yönelik davranış alt ölçeği puanları 5 saatten fazla zaman ayıranlara göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTDVÖ’lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının bir hafta boyunca ev ödeviyle ilgili araştırmalara ayrılan zamana göre analiz sonuçları Tablo 4.24’de verilmiştir.

Tablo 4.24 Öğrencilerin FTDVÖ’lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Bir Hafta Boyunca Ev Ödeviyle İlgili Araştırmalara Ayrılan Zaman Dilimlerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Zaman Dilimleri	N	Sıra Orta.	X^2	p	Anlamlı Fark
İşlev	Hiç Zaman Ayırmama	81	526,18	54,06	,00*	2-1, 3-1
	1 Saatten Az	739	753,64			4-1
	1-3 Saat Arası	583	845,22			5-1, 3-2,
	3-5 Saat Arası	144	869,10			5-2
	5 Saatten Fazla	37	1022,99			
Tutum	Hiç Zaman Ayırmama	80	567,38	47,29	,00*	2-1, 3-1
	1 Saatten Az	731	731,35			5-1, 4-1
	1-3 Saat Arası	572	858,13			3-2
	3-5 Saat Arası	144	843,56			2-1
	5 Saatten Fazla	37	851,43			3-1,4-1
Davranış	Hiç Zaman Ayırmama	78	546,76	55,35	,00*	2-1, 3-1,
	1 Saatten Az	721	708,86			5-1, 4-1
	1-3 Saat Arası	552	823,59			3-2, 4-2
	3-5 Saat Arası	138	886,11			
	5 Saatten Fazla	36	914,71			

* $p < .05$

Kruskal Wallis Testi Sonuçlarına göre öğrencilerin FTD'de ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri bir hafta boyunca ev ödeviyle ilgili araştırmalara ayrılan zamana dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=1584) =54,06, $p < .05$]. Bir hafta boyunca ev ödeviyle ilgili araştırmalara 5 saatten fazla, 1-3 saat arası, 3-5 saat arası ve 1 saatten az zaman ayıranların işlev alt ölçeği puanları, hiç zaman ayırmayanlara göre daha yüksektir. Ayrıca bir hafta boyunca ev ödeviyle ilgili araştırmalara 5 saatten fazla ve 1-3 saat arası zaman ayıranların işlev alt ölçeği puanları, 1 saatten az zaman ayıranlara göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTD'de verilen ödevlere yönelik tutumları bir hafta boyunca ev ödeviyle ilgili araştırmalara ayrılan zamana dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=1564) =47.29, $p < .05$]. Bir hafta boyunca ev ödeviyle ilgili araştırmalara 1-3 saat arası, 3-5 saat arası, 5 saatten fazla ve 1 saatten az zaman ayıranların tutum alt ölçeği puanları, hiç zaman ayırmayanlara göre daha yüksektir. Ayrıca ev ödeviyle ilgili araştırmalara 1-3 saat arası zaman ayıranların tutum alt ölçeği puanları, 1 saatten az zaman ayıranlara göre daha yüksektir.

Öğrencilerin FTD'de ödev uygulamalarına yönelik davranışları bir hafta boyunca ev ödeviyle ilgili araştırmalara ayrılan zaman dilimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=1525) =55.35, $p < .05$]. Bir hafta boyunca ev ödeviyle ilgili araştırmalara 5 saatten fazla, 3-5 saat aralığı, 1-3 saat aralığı ve 1 saatten az zaman ayıranların davranış alt ölçeği puanları, hiç zaman ayırmayanlara göre daha yüksektir. Ayrıca Bir hafta boyunca ev ödeviyle ilgili araştırmalara 3-5 saat aralığı ve 1-3 saat aralığı zaman ayıranların ödev uygulamalarına yönelik davranış alt ölçeği puanları, 1 saatten az zaman ayıranlara göre daha yüksektir.

4.2.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Velilerin FTDVÖ'lere yönelik görüşlerinin demografik özelliklere göre analizleri aşağıda verilmiştir.

Velilerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre analiz sonuçları Tablo 4.25'de verilmiştir.

Tablo 4.25 Velilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U-Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
İşlev	Bay	507	377,11	191193,50	62415,50	,34
	Bayan	257	393,14	101036,50		
Tutum	Bay	503	374,21	188226,00	61470,00	,26
	Bayan	257	392,82	100954,00		
Davranış	Bay	492	361,77	177991,00	56713,00	,18
	Bayan	245	383,52	93962,00		

Mann-Whitney U-Testi sonuçlarına göre velilerinin FTD'de çocuklarına verilen ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri, ödevlere yönelik tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Velilerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının öğrenim durumu değişkenine göre analiz sonuçları Tablo 4.26'da verilmiştir.

Tablo 4.26 Velilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Öğrenim Durumu	N	Sıra Orta.	X ²	p	Anlamlı Fark
İşlev	Okuma Yazma Bilmiyor	27	429,26	43,41	,00*	1-5, 2-5 3-5, 4-5
	İlkokul Mezunu	253	417,73			
	Ortaokul Mezunu	153	413,27			
	Lise Mezunu	193	382,24			
	Üniversite Mezunu	138	275,01			
Tutum	Okuma Yazma Bilmiyor	27	281,56	6,71	,15	
	İlkokul Mezunu	252	378,76			
	Ortaokul Mezunu	153	396,85			
	Lise Mezunu	192	376,57			
	Üniversite Mezunu	136	390,53			
Davranış	Okuma Yazma Bilmiyor	23	268,28	9,31	,054	
	İlkokul Mezunu	246	353,81			
	Ortaokul Mezunu	147	390,51			
	Lise Mezunu	186	386,81			
	Üniversite Mezunu	135	365,87			

*p<.05

Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre velilerin FTD'de çocuklarına verilen ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri öğrenim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=764) =43,41, $p < .05$]. Okuma yazma bilmeyen, ortaokul mezunu, ilkokul mezunu ve lise mezunu velilerin işlev alt ölçeği puanları, üniversite mezunu velilere göre daha yüksektir.

Velilerin FTD'de çocuklarına verilen ödevlere yönelik tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları öğrenim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Velilerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının meslek değişkenine göre analiz sonuçları Tablo 4.27'de verilmiştir.

Tablo 4.27 Velilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Meslek Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Meslek	N	Sıra Orta.	X ²	p	Anlamlı Fark
İşlev	Serbest Meslek	131	413,06	27.50	,00*	1-2, 4-2, 5-2 6-2, 7-2
	Memur	140	304,06			
	Çiftçi	20	430,40			
	İşçi	124	394,96			
	Esnaf	86	425,28			
	Emekli	75	420,63			
	Diğer	188	371,52			
Tutum	Serbest Meslek	131	373,52	8.14	,22	
	Memur	137	364,69			
	Çiftçi	20	433,28			
	İşçi	124	361,91			
	Esnaf	85	351,00			
	Emekli	75	404,67			
	Diğer	188	407,23			
Davranış	Serbest Meslek	125	357,56	4.25	,64	
	Memur	138	349,96			
	Çiftçi	19	416,24			
	İşçi	120	370,20			
	Esnaf	83	398,40			
	Emekli	73	380,62			
	Diğer	179	367,48			

*p<.05

Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre velilerin FTD'de çocuklarına verilen ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri meslek türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=6, n=764) =27.50, $p < .05$]. Emekli, esnaf, serbest meslek, işçi ve diğer meslek sahibi velilerin işlev alt ölçeği puanları, memurluk yapan velilere göre daha yüksektir.

Velilerin FTD'nde çocuklarına verilen ödevlere yönelik tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları meslek türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Velilerin FTDVÖ'lere yönelik işlev, tutum ve davranış alt ölçeği puanlarının ortalama aylık gelir değişkenine göre analiz sonuçları Tablo 4.28'de verilmiştir.

Tablo 4.28 Velilerin FTDVÖ'lere Yönelik İşlev, Tutum ve Davranış Alt Ölçeği Puanlarının Ortalama Aylık Gelir Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Alt Ölçekler	Ortalama Aylık Gelir	N	Sıra Orta.	X ²	p	Anlamlı Fark
İşlev	250-500	128	433,66	30,10	,00*	1-4, 1-5
	501-750	157	390,34			2-5, 3-5
	751-1000	191	393,86			
	1001-2000	189	346,68			
	2000 den fazla	85	283,34			
Tutum	250-500	128	345,16	8,10	,08	
	501-750	157	399,87			
	751-1000	190	376,38			
	1001-2000	188	385,60			
	2000 den fazla	83	333,31			
Davranış	250-500	123	328,74	7,34	,11	
	501-750	151	362,02			
	751-1000	182	370,98			
	1001-2000	186	387,59			
	2000 den fazla	82	338,29			

*p<.05

Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre velilerin FTD'de çocuklarına verilen ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri ortalama aylık gelir düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir [χ^2 (sd=4, n=750) =30.10, $p < .05$]. Ortalama aylık geliri 250-500TL arası, 751- 1000 TL arası ve 501-750TL arası olan velilerin işlev alt ölçeği puanları, ortalama aylık geliri 2000 TL den fazla olan velilere göre daha yüksektir. Ayrıca ortalama aylık geliri 250-500TL arası olan velilerin işlev alt ölçeği puanları, ortalama aylık geliri 1001-2000TL arası olan velilere göre daha yüksektir.

Velilerin FTD'de çocuklarına verilen ödevlere yönelik tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları ortalama aylık gelir düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

4.2.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

İlköğretim okullarında görev yapan 49 Fen ve Teknoloji öğretmenin görüşme formunda yer alan sorulara ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler içerik analizi sonucunda (1) öğretmenlerin ödevlere yönelik algıları, (2) verilen ödevlerin içeriği, (3) öğrencilerin ödevlerin içeriğine yönelik istekleri, (4) ödevler yapılırken yaşanan sıkıntılar, (5) ödevlerin öğrencilere katkıları, (6) öğretmen önerileri şeklinde kategoriler altında toplanmıştır. Altı ana kategori kapsamında 53 alt kod bulunmaktadır.

Ödevlere yönelik algıları kategorisinin kodlarına ilişkin öğretmenlerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.29'da verilmiştir.

Tablo 4.29 FTD Öğretmenlerinin Ödevlere Yönelik Algıları

Ödev algıları	f
KOD: 1 Konunun anlaşılması	14
KOD: 2 Öğrencilerin araştırma yapması	13
KOD: 3 Konunun anlaşılması ve bir sonraki konu/derse hazırlık	10
KOD: 4 Bilimsel konularda verilen çalışmalar	3
KOD: 5 Ders dışı etkinlikler	3
KOD: 6 Bir sonraki konu/derse hazırlık	2
KOD: 7 Öğrencinin tek başına yapabileceği çalışmalar	2
KOD: 8 Sorumluluk	1
KOD: 9 Boş	2

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğretmen sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.29'da yer alan öğretmenlerin ödevle ilgili algıları incelendiğinde en fazla sıklığa sahip kodlara göre öğretmenlerin ödev kavramına daha çok işlenen konuların daha iyi anlaşılması, öğrencilerin araştırma yapması ve işlenen konuların daha iyi anlaşılmasının yanında sonraki konu/derse hazırlık gibi anlamlar yüklemiştir. Öğretmen görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

K₆ Kod: 1

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Sınıfta öğrendiği konuyu aynı gün ödev sayesinde tekrar ederek kalıcı öğrenmeler sağlar. Ödev benim için pekiştirme aracıdır.

K₄₆ Kod: 2

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Öğrencinin bazı konularında araştırma, inceleme yapmasıdır. Öğrencinin kendini geliştirmesidir. Gerçek sorunlarını araştırmasından cevresini daha iyi tanımasını sağlar.

K₂₆ Kod: 3

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Günlük ödevler öğrencilerin hem derslere hazırlıklı gelmesini sağlamak hem de günlük işlenen konuları evde tekrar etmesini sağlamak için yapılır.

K₁₅ Kod: 4

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Doğada, sınıfta, teknoloji ile bilimsel konularda araştırma kapsamında verilen çalışmalarlardır.

K₁₀ Kod: 5

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Fen ve Teknoloji dersinde işlenen konuların günlük hayatta kullanımının geliştirilmesi için okul dışında uygulanan etkinliklerdir.

K₃₆ Kod: 6

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

İstenecek konuya hazırlık. Ders öncesi ön bilginin oluşturulması.

K₂₄ Kod: 7

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Öğrencinin kendi imkanları ve becerileri ile yapabileceği görevleri baş başına gerek duymadan yapabileceği görevler.

K₄₇ Kod: 8

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Öğrencilere sorumluluk kazandırmak ve bilgiye ulaşmak.

Verilen ödevlerin içeriği kategorisinin kodlarına ilişkin öğretmenlerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.30'da verilmiştir.

Tablo 4.30 FTD Öğretmenlerinin Ödevlerin İçeriğine Yönelik Görüşleri

Verilen ödevlerin içeriği	f
KOD: 1 Araştırma	39
KOD: 2 Deney yapma	32
KOD: 3 Gözlem	31
KOD: 4 Test soruları çözme	28
KOD: 5 Okuma	11
KOD: 6 Yazma	11
KOD: 7 Sunum yapma	2
KOD: 8 Teknolojiyi kullanmaya yönelik	1

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğretmen sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.30'da görüldüğü gibi FTD öğretmenlerinin ödevlerin içeriğine yönelik görüşleri incelendiğinde en fazla sıklığa sahip kodlara göre öğretmenler çoğunlukla araştırma, deney, gözlem ve test soruları çözmeye yönelik ödevler verdiklerini belirtmektedir. Öğretmen görüşlerinden örnek ifadelere aşağıda yer verilmiştir.

K₁₀ Kod: 1

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Araştırma, gözlem, test, okuma

K₁₅ Kod: 2

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

deney, gözlem, araştırma, test, problem çözme

K₉ Kod: 3

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Araştırma, gözlem, deney yapma

K₁₂ Kod: 4

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Test soruları - Deney yapma

K₃₀ Kod: 5

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)
- Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...

K₅₀ Kod: 6

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)
- Yazma, araştırma, gözlem...

K₁₆ Kod: 7

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)
- 1-2-3-4-5-6-7
Ödevlerde yukarıdaki etkinliklerin hepsi verilmiştir. Ayrıca hazırladıkları ürünleri arkadaşlarına sunma da bir ödev olarak verilmiştir.

K₄₇ Kod: 8

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)
- Araştırma, deney yapma, gözlem, okuma, yazma, test soruları çözme ve teknolojiyi iyi kullanma bilme...

Öğrencilerin ödevlerin içeriğine yönelik istekleri kategorisinin kodlarına ilişkin öğretmenlerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.31’de verilmiştir.

Tablo 4.31 Öğrencilerin FTDVÖ’lerin İçeriğine Yönelik İstekleriyle İlgili Öğretmen Görüşleri

Öğrencilerin ödevlerin içeriğine yönelik istekleri	f
KOD: 1 Deney	18
KOD: 2 Oyun türü (Poster, afiş, model, şekil, şiir, şarkı)	11
KOD: 3 Günlük hayatla ve doğa olaylarıyla ilişkili ilgi çekici ödevler	8
KOD: 4 Araştırma	8
KOD: 5 İnternette çıktı alıp kolay yapabilecekleri	7
KOD: 6 Test soruları çözme	5
KOD: 7 Ödev verilmesini istemiyorlar	3
KOD: 8 Teknoloji kullanmaya yönelik	3
KOD: 9 Grup etkinlikleri	2
KOD: 10 Okuma ve yazma	1

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğretmen sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.31’de görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda öğrencilerin FTDVÖ’lerin ne tür etkinlikler içermesini istediğine yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımlarına yer verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre

öğretmenler, öğrencilerin çoğunlukla deney türü, Oyun türü (Poster, afiş, model, şekil, şiir, şarkı), günlük hayat ve doğa olaylarıyla ilişkili ilgi çekici, araştırma, internetten kolaylıkla çıktısını alabilecekleri ve çoktan seçmeli test soruları çözmeye yönelik ödevler istediklerini belirtmektedir. Öğretmen görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

K₃₀ Kod: 1

4. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar? Nedenini belirtiniz?

Deneysel sıradan ödevler eğlenceli bulduklarından daha çok istiyorlar.

K₅₄ Kod: 2

4. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar? Nedenini belirtiniz?

Oyun şeklinde grup çalışması olacak şekilde sunum yapılması. maket-model yapımı vb. etkinlikler olmasını istiyorlar.

K₄₇ Kod: 3

4. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar? Nedenini belirtiniz?

Doğaya ilgili etkinlikleri ve güncel yeniliklerle ilgili gelişmelerle ilgili.

K₃₅ Kod: 4

4. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar? Nedenini belirtiniz?

Deney yapma ve araştırma yapma. Kendi deneylerini yapma hem eğlenceli hemde öğretici buluyorlar. Bir şeyler yapmaları hoşlanıyorlar.

K₁₈ Kod: 5

4. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar? Nedenini belirtiniz?

Daha çok internetten indirilebilecek kolay ödevler istiyorlar.

K₄ Kod: 6

4. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar? Nedenini belirtiniz?

Test Soruları
SBS Sınavı İZİM

K₁₆ Kod: 7

4. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar? Nedenini belirtiniz?

Öğrenciler ödev istemiyor. Ödevi ders tekrarı yada kendisinin getireceği bir etkinlik olarak değil sadece olarak görüyor.

K₂₀ Kod: 8

4. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar ? Nedenini belirtiniz?

Görsel ve deneye dayalı, teknoloji den faydalan
nitelik ödevler isterler. Çünkü ilgi almalarına yardımcı olur.

K₃ Kod: 9

4. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar ? Nedenini belirtiniz?

1. Aktif... bire bir... yapacakları... etkinlikleri... seviyorlar.
2. Grup... etkinlikleri... seviyorlar... Deneyim... olarak
3. Partner... oluşturma... gibi... paralellik... neden... etkinlikleri... seviyorlar.

K₃₀ Kod: 10

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözmeye, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Okuma, yazma, test çözüme, etkinlikler.

Ödevler yapılırken yaşanan sıkıntılar kategorisinin kodlarına ilişkin öğretmenlerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.32’de verilmiştir.

Tablo 4.32 Öğrencilerin FTDVÖ’leri Yaparken Yaşadığı Sıkıntılara İlişkin Öğretmen Görüşleri

Ödevler yapılırken yaşanan sıkıntılar	f
KOD: 1 Kaynak yetersizliği	17
KOD: 2 Araç gereç eksikliği	10
KOD: 3 İnternette hazır çıktı alıp okumama	6
KOD: 4 Aile tutumu	4
KOD: 5 Ödevlerin faydalı olmadığını düşünmeleri	4
KOD: 6 Sorun olduğunu düşünmüyorum	3
KOD: 7 Maddi sorunlar	2
KOD: 8 Bilgileri günlük hayata aktarmada	1
KOD: 9 Yapamama	1

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğretmen sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.32’de görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda öğrencilerin FTDVÖ’lerle ilgili yaşadığı sıkıntılara yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımları verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre öğretmenler, öğrencilerin çoğunlukla yeterli kaynaklarının olmadığı, araç gereçleri bulamadıkları ve internette

hazır çıktı alıp okumadan okula geldiklerini belirtmektedir. Öğretmen görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

K₇ Kod: 1

5. Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerinizin ödevlerini yaparken ne tür sorunlar yaşadığını düşünüyorsunuz?

1. Kaynak bulmakta sıkıntı çekiyorlar.

K₁₈ Kod: 2

5. Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerinizin ödevlerini yaparken ne tür sorunlar yaşadığını düşünüyorsunuz?

2. Malzeme sıkıntısı çekebiliyorlar. Bilgi eksiklerini tamamlamaya çalışıyorlar. İkinci ödevi anlayamıyorlar.

K₁₉ Kod: 3

4. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar? Nedenini belirtiniz?

1. Teknolojik gelişmelere paralel

K₁₀ Kod: 4

4. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar? Nedenini belirtiniz?

1. Öğrenciler öğrenirken eğlenmek istiyorlar bunun için konuların ayarlanabilir masandan hoşlanıyorlar.

K₃₂ Kod: 5

5. Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerinizin ödevlerini yaparken ne tür sorunlar yaşadığını düşünüyorsunuz?

1. Ödevlerin konuyu anlamayı yeterli olarak tanımladığını düşünüyorlar. Öğrenmediklerini bir iş yapamıyorlar. Düşünüyorlar.

K₆ Kod: 6

5. Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerinizin ödevlerini yaparken ne tür sorunlar yaşadığını düşünüyorsunuz?

1. Bilemedikleri sorulara sınıfta cevap verdiğim için her hangi bir sorun yaşamadıklarını düşünüyorum.

K₂₂ Kod: 7

5. Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerinizin ödevlerini yaparken ne tür sorunlar yaşadığını düşünüyorsunuz?

1. En büyük problem ekonomi. Maddi imkansızlıklar, malzemelerin bulunamaması ödev yapmayı etkilemektedir.

K₄₂ Kod: 8

5. Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerinizin ödevlerini yaparken ne tür sorunlar yaşadığını düşünüyorsunuz?

3. Doğal olayları bilimsel bilgilerle ilişkilendirme konusunda bazı sorunlar çıkabiliyor.

K₁₆ Kod: 9

5. Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerinizin ödevlerini yaparken ne tür sorunlar yaşadığını düşünüyorsunuz?

Tekrarı yönelik ödevlerde dersi iyi dinlemediği zaman ödevi de yapamıyor. Öğrencisi anlamadığını söylüyor. En çok duyduğum cümle ise ödevi unuttum.

Ödevlerin öğrencilere katkıları kategorisinin kodlarına ilişkin öğretmenlerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.33'de verilmiştir.

Tablo 4.33 FTDVÖ'lerin Öğrencilere Katkılarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Ödevlerin öğrencilere katkıları	f
KOD: 1 Bilgi edinerek konuları daha iyi anlama	16
KOD: 2 Günlük hayatta karşılaştıkları olayları daha iyi yorumlama	14
KOD: 3 Problem çözme, eleştirel düşünme ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirme	9
KOD: 4 Özgüven ve sorumluluk kazandırma	8
KOD: 5 Katkısı yok	6
KOD: 6 Notlarını yükseltme	2
KOD: 7 Boş	4

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğretmen sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.33'de görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda FTDVÖ'lerin öğrencilere neler kattığına yönelik olarak öğretmen görüşlerine ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımları verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre öğretmenler ödevler çoğunlukla öğrencilerin bilgi edinerek konuları daha iyi anlamasını, günlük hayatta karşılaştıkları olayları daha iyi yorumlamasını, eleştirel, yaratıcı, problem çözme becerilerinin gelişmesini, özgüven ve sorumluluk kazanmasını sağladığına yönelik görüşler belirtmektedir. Öğretmen görüşlerinden örnek ifadelere aşağıda yer verilmiştir.

K₂₂ Kod: 1

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin öğrencilerinize kattıkları nelerdir ?

•Konusu kavramalarında çok etkili olmaktadır.

K₅₀ Kod: 2

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin öğrencilerinize kattıkları nelerdir ?

Güncel bilgileri takip etmelerini sağlar.
Güncel bilgileri hayatla birleştirip hayata uygulamayı sağlar

K₃₆ Kod: 3

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin öğrencilerinize kattıkları nelerdir ?

3-4
Gerce. sorunlarını... for. etmelerini... sağlar.
Problem. çözüme... becerilerini... geliştirir.
Yaratıcı düşünme... becerilerini... geliştirir.
Teknolojik gelişmelerden haberdar olmalarını sağlar.

K₃₄ Kod: 4

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin öğrencilerinize kattıkları nelerdir ?

1
Araştırmacı olması, sorumluluk alması, kendine güveni, elbecerisi kazanması, ders konularını pekiştirme
kendini sınavlara hazırlaması gibi katkıları vardır.

K₂₉ Kod: 5

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin öğrencilerinize kattıkları nelerdir ?

1
İsra. aslı... çok şey kattığını söyleyemem. Günlük okumalarda bile ödevde öğrendi ne yaptığını bilmesi gerekli. Az olsun öz olsun ama öğrenci yapsın.

K₂₅ Kod: 6

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin öğrencilerinize kattıkları nelerdir ?

1
Öğrenileni çözü ödevi not almak için yapması.
Öğrenme için deyi.

Ödev uygulamalarına yönelik önerileri kategorisinin kodlarına ilişkin öğretmenlerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.34'de verilmiştir.

Tablo 4.34 FTDVÖ Uygulamalarına Yönelik Öğretmen Önerileri

Öğretmen önerileri	f
KOD: 1 Kolay erişilebilir malzemelerden oluşan deney türü ödevler verilmeli	9
KOD: 2 Araştırma ve sorgulamaya yönelik olmalı	8
KOD: 3 Oyun türü (oyun, maket, poster, afiş, modeller) İlgi çekici ödevler verilmeli	7
KOD: 4 Sınavlara yönelik (test) olmalı	3
KOD: 5 Ödevler derste yapılmalı	3
KOD: 6 Öğrencilerin imkânları ve sınırlılıkları dikkate alınmalı	2
KOD: 7 Günlük hayatla ilişkilendirilmeli	2
KOD: 8 Ödev uygulamaları için sınıflardaki öğrenci sayısı azaltılmalı	2
KOD: 9 Öğrenciler ödev konusunda bilinçlendirilmeli	2
KOD: 10 Boş	6

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğretmen sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.34'de görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda öğretmenlerin FTDVÖ uygulamalarına yönelik önerilerine ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımları verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre öğretmenlerin çoğunlukla kolay erişilebilir malzemelerden oluşan deney türü ödevler, oyun türü (oyun, maket, poster, afiş, modeller) İlgi çekici ve araştırma, sorgulamaya yönelik ödevler verilmesini belirtmektedir. Öğretmen görüşlerinden örnek ifadelere aşağıda yer verilmiştir.

K₁₂ Kod: 1

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Okullarda yeterli deney malzemelerinin bulunmaması, ve ödevlerin daha basit deney malzemelerinden oluşması.

K₅ Kod: 2

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Öğrenci araştırmaya yönlendirilmeli, keşfetmelerini sağlamalı. Bizzant öğrenciler konulara ve teknolojiye karşı ilgi duymaları sağlanmalı.

K₄₁ Kod: 3

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Görsel materyallere daha fazla yer verilmeli. Tiyatro, şiir, şarkı ve oyun tarzındaki etkinlikler öğrencilerin derslere olan ilgisini arttırdığına inanıyorum.

K₄₈ Kod: 4

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?
 Öğrenciler ödevlerini ofis olarak hocalarına bilgileri daha kalıcı olur.
 örnekler halinde deney ödevlerinde yapabilirler.
 Test sorularını gözetmek de öğrencileri sınavo hazırlar.

K₂₄ Kod: 5

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?
 Ödevlerin kaldırılarak ders işi etkinliklere daha fazla
 ağırlık verilmesini istiyorum.

K₃₈ Kod: 6

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?
 1. Ödevler öğrencinin seviyesine, ekonomik durumuna uygun olmalıdır.
 2. Öğrencinin gereğinden çok zamanını almamalı.
 3. Ödevler öğrencinin çevre şartlarına uygun olmalı.
 4. Ödevler öğrencinin kaynaklara erişmesinde zorluk çekmeyecek şekilde
 olmalıdır.

K₄₂ Kod: 7

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?
 1. Verilen ödevler
 öğrencilerin seviyelerine uygun olmalı.
 2. Ödevler sadece internetten araştırma
 yapmaya yönelik ödevler olmamalıdır. Genellikle hayatla ilişkili
 ödevler daha ilgi çekici olabilir.

K₃₇ Kod: 8

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?
 Sınıfların tedavülde olması öğrencinin suçu
 yapmasına olarak sefalanıyor.

K₁₆ Kod: 9

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?
 Öğrencilere ödevin kendileri için verildiğini anlatılmalı ve gereklidir.
 Ödevi öğretmene ya da ailesine göstermek için yapan öğrenciler
 çok fazla var. Ama bu ödevler baskın zaman ödevler oluyor.

4.2.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

İlköğretim okullarında öğrenim gören 1539 yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin görüşme formunda yer alan sorulara ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Öğrenci görüşlerinden elde edilen veriler içerik analizi sonucunda (1) öğrencilerin ödevlere yönelik algıları, (2) verilen ödevlerin içeriği, (3) öğrencilerin ödevlerin içeriğine yönelik istekleri, (4) ödevler yapılırken yaşanan sıkıntılar, (5) ödevlerin öğrencilere

katkıları, (6) öğrenci önerileri şeklinde kategoriler altında toplanmıştır. Altı ana kategori kapsamında 73 kod bulunmaktadır.

Ödevlere yönelik algıları kategorisinin kodlarına ilişkin öğrencilerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.35’de verilmiştir.

Tablo 4.35 Öğrencilerin Ödevlere Yönelik Algıları

Ödev algıları	f
KOD: 1 Konuyu anlamaya yönelik çalışmalar	286
KOD: 2 Tekrar etmeye yönelik çalışmalar	216
KOD: 3 Sorumluluk	211
KOD: 4 Evde yapılmak üzere görev veya çalışma	190
KOD: 5 Sıkıcı ve anlamsız çalışmalar	137
KOD: 6 Araştırma	130
KOD: 7 Test çözmek (sınavlara hazırlık)	65
KOD: 8 Kendimi geliştirmek	36
KOD: 9 Ne öğrendiğimizi tespit etmeye yönelik çalışmalar	14

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğrenci sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.35’de görüldüğü gibi öğrencilerin ödevle ilgili algılarına ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımları verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre öğrencilerin ödev kavramına daha çok; işlenen konuların daha iyi anlaşılması, tekrar etmeye yönelik çalışmalar, yapmam gereken sorumluluk, evde yapılmak üzere verilen görev ve araştırma yapmak gibi anlamlar yüklemişlerdir. Öğrenci görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

Ö₄₀₇ Kod: 1

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Benim ders ile ilgili konuları daha iyi anlamamı sağlayan bir şey.

Ö₈₅₄ Kod: 2

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

İlk aklıma gelen tekrarlama

Ö₁₆₁₁ Kod: 3

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Bana verilen sorumluluk olarak anlıyorum.

Ö₁₃₅₈ Kod: 4

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Ödev denildiğinde öğretmenimizin bize verdiği görevi aklıma geliyor.

Ö₁₃₀ Kod: 5

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Genelde beni sıkır. İnterneti açar yapıp absyaya koyarım. Yaptığım ödevlerden genelde bir şey anlamam.

Ö₂₆₉ Kod: 6

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Eve gittiğimizde hocamızın yapması istediği araştırmalardır.

Ö₈₃₉ Kod: 7

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Ödev bence evde yapılan derslerimizi daha iyi anlamıca yardımcı olan derslerimizi daha başarılı olmamızı sağlar.

Ö₆₇₆ Kod: 8

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Kendimizi geliştirmek yaptığımız bir işi daha iyi anlamak ödev hakkında araştırma yapmak.

Ö₂₂₀ Kod: 9

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Öğretmenin anlayıp anlamadığımızı ölçmek için verdiği bin soru.

Verilen ödevlerin içeriği kategorisinin kodlarına ilişkin öğrencilerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.36'da verilmiştir.

Tablo 4.36 Öğrencilerin FTDVÖ'lerin İçeriğine Yönelik Görüşleri

Verilen ödevlerin içeriği	f
KOD: 1 Araştırma	860
KOD: 2 Yazma	795
KOD: 3 Deney yapma	767
KOD: 4 Test soruları çözme	663
KOD: 5 Gözlem	492
KOD: 6 Okuma	477
KOD: 7 Boş	26

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğrenci sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.36'de görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda öğrencilerin FTDVÖ'lerin ne tür etkinlikler içerdiğine ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımlarına yer verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre öğrencilerin çoğunlukla araştırma, yazma, deney yapma ve test çözmeye yönelik ödevler verildiğini belirtmektedir. Öğrenci görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

Ö₁₅₁₈ Kod: 1

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Daha çok 4 araştırma - deney yapma ve gözlem şeklinde ödevler veriliyor.

Ö₄₀ Kod: 2

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Genellikle yazma yapıyoruz. (Deney de yapıyoruz)

Ö₁₅₁ Kod: 3

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Araştırma ve deney yapma ile ilgili oluyor.

Ö₉₃₃ Kod: 4

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Genellikle test soruları çözme, araştırma, deney türü ödevler. 2 - 4 - 5

Ö₆₉₉ Kod: 5

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler okuma, yazma ve gözlem amaçlı etkinlikler içermektedir.

Ö₆₈₇ Kod: 6

3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Okuma, yazma ve araştırma.

Ödevlerin içeriğine yönelik istekleri kategorisinin kodlarına ilişkin öğrencilerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.37’de verilmiştir.

Tablo 4.37 Öğrencilerin FTDVÖ’lerin İçeriğine Yönelik İstekleri

Öğrencilerin verilen ödevlerin içeriğine yönelik istekleri	f
KOD: 1 Deney yapma	491
KOD: 2 Araştırma	247
KOD: 3 İlgi çekici	164
KOD: 4 Test soruları çözme	147
KOD: 5 Gözlem	114
KOD: 6 Doğa ve hayvanlar	84
KOD: 7 Okuma	82
KOD: 8 Fark etmez memnunum	61
KOD: 9 Yazma	60
KOD: 10 Günlük hayatımızla ilgili	34
KOD: 11 Oyun	20
KOD: 12 Hiçbir şey istemeyen	18
KOD: 13 Çalışma kitabı	18
KOD: 14 Boş	32

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğrenci sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.37’de görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda öğrencilerin FTDVÖ’lerin ne tür etkinlikler içermesini istediklerine ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımlarına yer verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre öğrencilerin çoğunlukla deney, araştırma, ilgi çekici etkinlikler, test soruları çözmeye ve gözlem yapmaya yönelik

ödevlerin verilmesini istemektedirler. Öğrenci görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

Ö₁₂₁₀ Kod:1

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
Deney olmasını isterim çünkü yaptığım şeyi unutmam.

Ö₈₉₄ Kod:2

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
Araştırma ve gözlem konularını içermesini isterim. Çünkü araştırarak daha fazla bilgilerimi ve kelime hazinemini geliştiririm.

Ö₁₂₃₃ Kod:3

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
daha az ve daha eğlenceli bir şekilde olmasını isterim.

Ö₂₈₈ Kod:4

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
Ben genellikle test olmasını isterim. Çünkü yaparak veya gözlem yaparak değil de test ederek bilgilerimi ve yanıtlarımı daha iyi anlıyorum.

Ö₈₈₇ Kod:5

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
Daha çok gözlem etkinliği olmasını istiyorum. Çünkü gözlemlerle daha iyi öğreniyorum.

Ö₁₃₈₇ Kod:6

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
Fen ve teknoloji dersinde verilen ödevler çevre ve doğa ile etkinlikler içermesini isterdim.

Ö₂₀₇ Kod:7

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
Araştırma Okuma Deney konularına daha çok yer verilmeli.

Ö₄₀₇ Kod:8

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
Zaten benim istediğim türde ödevler veriliyor.

Ö₆₉₉ Kod:9

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
- Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin yazma amaçlı olması istemiyordum ben yazarsam konuyu daha iyi pekiştiriyordum.

Ö₃₁₄ Kod:10

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
- Hayatımızla ilgili konuları ele alması.

Ö₃₉₁ Kod:11

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
- Eğlenceli oyunlu felan.

Ö₃₂₃ Kod:12

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
- Stemem ve fen ve teknoloji dersini sevmediğim için.

Ö₁₈₈ Kod:13

4. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
- Çalışma kitabından veya test görmek daha güzel.

Ödevler yapılırken yaşanan sıkıntılar kategorisinin kodlarına ilişkin öğrenci katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.38'de verilmiştir.

Tablo 4.38 Öğrencilerin FTDVÖ'leri Yaparken Yaşadığı Sıkıntılara İlişkin Görüşleri

Ödev yapılırken yaşanan sıkıntılar	f
KOD: 1 Aradığı bilgiyi kaynaklardan bulamama	236
KOD: 2 Araç – gereç eksikliği (deney yaparken zorlanma)	221
KOD: 3 Sıkıntım yok	207
KOD: 4 Zor (anlamıyorum, yapamıyorum)	198
KOD: 5 Konu anlaşılmadan ödev verilmesi	104
KOD: 6 Fazla Yazma – okuma	73
KOD: 7 Çabuk sıkılıyorum	72
KOD: 8 İnternet ve bilgisayar	36
KOD: 9 Çok sık ödev – fazla ödev	32
KOD: 10 Çalışma kitabı	30
KOD: 11 Ödevlerin nasıl yapılacağı ile ilgili açıklama	26
KOD: 12 Yardım almama	14
KOD: 13 Formülleri unutuyorum	12
KOD: 14 Boş	44

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğrenci sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.38'de görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda öğrencilerin FTDVÖ'lerle ilgili yaşadığı sıkıntılara yönelik kodlamalara ait frekans dağılımları verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre çoğunlukla öğrenciler; aradığı bilgiyi kaynaklardan bulamadıkları, araç gereçleri temin etme, ödevlerin zor olduğu, konu anlaşılmadan ödev verildiği ve ödev yaparken sıkıldıklarını belirtmektedirler. Bunun yanı sıra sıkıntısı olmadığını belirten öğrencilerin de çoğunlukta olduğu görülmektedir. Öğrenci görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

Ö₃₀₅ Kod: 1

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?

...Aradığım şeyi tam olarak bulamama.

Ö₁₂₅₉ Kod: 2

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?

4 Deneyler yaptığında bir elya binden fazla esyeni almamalı ben sıkıntıya sokar.

Ö₅₁₄ Kod: 3

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?

1 Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken hiç bir sıkıntı yaşamıyorum.

Ö₃₄₅ Kod: 4

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?

Bazen ödevde ne istediğini anlayamadığım için.

Ö₁₂₃₅ Kod: 5

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?

1 Anlamadığım konular sıkıntı yapıyor.

Ö₁₆₃₄ Kod: 6

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?

7 Uzun süre yazı yazıyorum. Can-ı yürekten, böyle mutlu bir şekilde Fen dersine çalışsamıyorum.

Ö₂₆₉ Kod: 7

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?

Yaşadığımız sıkıntılar sıklıkla sızma sızması, geeme buralardır.

Ö₅₇₇ Kod: 8

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?

1 internet olmaması.

Ö₁₄₀₉ Kod: 9

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?

1 Okulu hiçbir ve fak fazla uyarı verdim.

Ö₄₃₆ Kod: 10

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?

2 ANNEE ÇOK KORKUYORUM. YA KİTAP BENİ VERSE ?

5. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size kattıkları nelerdir?

Ö₃₄₅ Kod: 11

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?
 Bazen ödevlerde ne istediğini anlayamadığım için

Ö₅₈₄ Kod: 12

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?
 Hiç kimsenin yardımı olmaması

Ö₅₁₁ Kod: 13

5. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığınız sıkıntılar nelerdir?
 Bazı formülleri ezberleyememen ve karışık olması

Ödevlerin öğrencilere katkıları kategorisinin kodlarına ilişkin öğrenci katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.39'da verilmiştir.

Tablo 4.39 FTDVÖ'lerin Katkılarına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Ödevlerin öğrencilere katkıları	f
KOD: 1 Konuları daha iyi anlamamı sağlar	717
KOD: 2 Becerilerimi (el becerisi, araştırma, gözlem, okuma, yazma) geliştirir	145
KOD: 3 Doğa olayları, canlılar ve teknoloji (Bilim) hakkında bilgi edinmemi sağlar	137
KOD: 4 Katkısı yok	123
KOD: 5 Test çözme hızımı arttırır	112
KOD: 6 Faydalı demekle yetinenler	85
KOD: 7 Güncel konular hakkında bilgi edinmemi sağlar	73
KOD: 8 Kendimi geliştirmemi sağlar	41
KOD: 9 Kendi vücudumu tanımamı sağlar	28
KOD: 10 Yüksek not almamı sağlar	16
KOD: 11 Boş	49

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğrenci sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.39'da görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda öğrenciler FTDVÖ'lerin kendilerine neler kattığına yönelik görüşlerine ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımları verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre öğrenciler çoğunlukla bilgi edinerek konuları daha iyi anlamamı, becerilerimi (el becerisi, araştırma,

gözlem, deney, okuma, yazma) geliştirmemi, doğa olayları ve canlılar hakkında bilgi edinmemi, test çözme hızımı ve güncel konular hakkında bilgi edinmemi sağlar şeklinde görüşler belirtmektedir. Öğrenci görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

Ö₁₂₁₂ Kod: 1

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size kattıkları nelerdir ?

Ödevler sayesinde ders daha iyi anlıyorum.
Ödevler sayesinde anlamadığım kavramları anlayabiliyorum.

Ö₁₅₃₉ Kod: 2

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size kattıkları nelerdir ?

Deney yapmayı, gözlemlemeyi, çalışmayı öğrendim.

Ö₃₅₈ Kod: 3

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size kattıkları nelerdir ?

Sence bilincimi geliştiriyor. Genel kültürümü artırıyor. Sence de öğretilmediğim olaylar hakkında detaylı bilgi edinmemi sağlar.

Ö₁₆₃₄ Kod: 4

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size kattıkları nelerdir ?

Hiç katkısı yoktur zor olanı kolaylaştırır.

Ö₁₆₉ Kod: 5

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size kattıkları nelerdir ?

SBS de yardımcı oluyor

Ö₁₉₄ Kod: 6

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size kattıkları nelerdir ?

İyi katkıları oluyor

Ö₅₇₁ Kod: 7

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size kattıkları nelerdir ?

Teknolojik problemleri öğreniyorum.

Ö₇₆₅ Kod: 8

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size kattıkları nelerdir ?

6. yeteneğinizi geliştiriyorum.

Ö₁₃₉₆ Kod: 9

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size kattıkları nelerdir ?

öğrenme okuma vucudumuz hakkında bilgiler öğreniyor; sayılarımız nasıl çıkar
ergenlik döneminde ne yapmalıyız

Ö₁₁₉₁ Kod: 10

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size kattıkları nelerdir ?

Yazılıda daha iyi ve daha sabuk yapabilişin.

Ödev uygulamalarına yönelik öneriler kategorisinin kodlarına ilişkin öğrenci katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.40'da verilmiştir.

Tablo 4.40 FTDVÖ Uygulamalarına Yönelik Öğrenci Önerileri

Öğrenci önerileri	f
KOD: 1 Mevcut uygulamadan memnun	177
KOD: 2 İlgi çekici güncel konular olması	161
KOD: 3 Deney yapmaya yönelik olması	133
KOD: 4 Test çözmeye yönelik olması	110
KOD: 5 Kolay olması	90
KOD: 6 Araştırmaya yönelik olması	78
KOD: 7 Daha az verilmesi	66
KOD: 8 Ödev verilmesin	61
KOD: 9 Okul laboratuvarında yapılması	57
KOD: 10 Daha fazla verilmesi	38
KOD: 11 Gözlem yapmaya yönelik olması	34
KOD: 12 Verilen ödevlerle ilgili açıklayıcı bilgi verilmesi	20
KOD: 13 Teknolojiyi kullanmaya yönelik olması	18
KOD: 14 Günlük hayatla ilgili olması	15
KOD: 15 Herkesin seçebileceği türden olması	10
KOD: 16 Grup çalışması şeklinde verilmesi	12
KOD: 17 Yapmayana yaptırım	1
KOD: 18 Boş	196

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar öğrenci sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.40'da görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda öğrencilerin FTDVÖ uygulamalarına yönelik önerilerine ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımları verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre öğrencilerin çoğunlukla güncel ilgi çekici, deney türü, test çözmeye yönelik, araştırma, daha az ve kolay olması ve okul laboratuvarında yapılabilmesine yönelik görüşler belirtmektedir. Öğrenci görüşlerinden örnek ifadelere aşağıda yer verilmiştir.

Ö₁₀₅ Kod:1

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

11 Bu şekilde devam etmesi olabilir.

Ö₁₂₉₂ Kod:2

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Daha ilgi çekici olmasını isterim.

Ö₁₅₉ Kod:3

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Deney kabul olmasını istiyorum çünkü öğrenciler yani biz daha kolay ve sabuk anlıyoruz.

Ö₈₉₆ Kod:4

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Deneyler yerine kavram ilgili test 402.mek SBS 60.kw. sorular sahi.p. almak

Ö₃₀₁ Kod:5

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Biraz daha kolay olması.

Ö₉₃₁ Kod:6

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Fen ödevlerini verilen örneklerle bilim ve araştırma gerektiren ödevler olması gerekir. Çünkü araştırırken öğreniyoruz.

Ö₆₇₈ Kod:7

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Fen ve teknoloji ödevleri daha az verilmesi isterim.

Ö₃₀₇ Kod:8

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

14 Bence okulda ödev vermesinler. Biz SBS'ye mi çalışalım ödev mi yapalım.

Ö₁₅₉ Kod:9

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Daha fazla deneysel olsun ve okulda yapılsın.

Ö₁₀₇₃ Kod:10

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Daha çok verilmesini isterim.
öğrencilerin gelişmesi için.

Ö₁₅₅₃ Kod:11

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Bence ödev verilmeli ama çok değil mesela güzel ödevler.
çok severim. Genelde ortamına yerine güzel ödevi.
verilebilir.

Ö₁₂ Kod:12

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Öğretmenlerin ödev verirken biraz daha
detay olmaları.

Ö₁₄₅₂ Kod:13

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Okumak yerine bilgisayarla o konuları izlemek, seymek.

Ö₆₇₆ Kod:14

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Ödevlerin günlük yaşamımızda yönelik olsun isterim.

Ö₃₉₅ Kod:15

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Ödevleri her öğrenci kendi istediği ödev alırsa öyle
daha güzel olur.

Ö₁₄₅ Kod:16

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Ödevlenmiş tek yerine arkadaşlarımla yapmayı
öğrenirim. v.b. şeyler.

Ö₈₄₃ Kod:17

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Ödev altında çok zorlu bir şey ama ödev yapıldıktan sonra kont-
rol edilmeli ve yaptıkları ödevleri dinlenmeli ki ödev yapıp dersle
gizli ilişkiler.

4.2.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

744 velinin görüşme formunda yer alan sorulara ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Veli görüşlerinden elde edilen veriler içerik analizi sonucunda (1) velilerin ödevlere yönelik algıları, (2) verilen ödevlerin içeriği, (3) velilerin ödevlerin içeriğine yönelik istekleri, (4) ödevler yapılırken yaşanan sıkıntılar, (5) ödevlerin öğrencilere katkıları, (6) veli önerileri şeklinde kategoriler altında toplanmıştır. Altı ana kategori kapsamında 57 kod bulunmaktadır.

Ödevlere yönelik algıları kategorisinin kodlarına ilişkin velilerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.41’de verilmiştir.

Tablo 4.41 Velilerin Ödevlere Yönelik Algıları

Ödev algıları	f	
KOD: 1	Çocuğumun okulda öğrendiği bilgileri tekrarlaması	155
KOD: 2	Çocuğumun konuları daha iyi anlaması	143
KOD: 3	Evde yapılmak üzere verilen görev, çalışma veya derstir.	139
KOD: 4	Çocuğuma verilen sorumluluk	121
KOD: 5	Çocuğumun konu ile ilgili araştırma yapması	57
KOD: 6	Çocuğumun başarılı olması	30
KOD: 7	Gereksiz görme	23
KOD: 8	Çocuğumun bilgi edinmesi	20
KOD: 9	Boş	49

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar veli sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.41’te görüldüğü gibi velilerin ödevle ilgili algılarına ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımları verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre veliler ödev kavramına daha çok okulda öğrenilen bilgilerin tekrarı, konuların daha iyi anlaşılması, evde yapılmak üzere verilen çalışma ve çocuğuma verilen sorumluluk gibi anlamlar yüklemişlerdir. Çok az da olsa ödev kavramına ilişkin olumsuz görüşler bildirilmiştir. Veli görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

V₅₈₀ Kod: 1

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Gereğinin altında olduğu konuları tekrar etmesi.

V₆₂₆ Kod: 2

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Gereğinin altında diğer konularını seçiyor.

V₇₅₁ Kod: 3

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Evde yapılması için verilen bir görev. Ödev seçtiğimiz Fen ve Teknoloji ile daha iyi ilgilenmesini ve daha iyi anlamasını sağlar.

V₃₇₅ Kod: 4

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Öğretmenlerin, öğrencilere verdiği sorumluluk.

V₉₇ Kod: 5

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Arastırma, Çalışma Çünkü ödevler genelde araştırma yöneliktir.

V₂₅₇ Kod: 6

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Çocuğun gelişiminde yararlı olacağını ve geleceğin en iyi temellerini öğrenmesi.

V₁₇₀ Kod: 7

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Velilere eziyet ve işkence Çünkü çocuk içinden çıkamadığı ödevin yükünü velilerine yükleyen.

V₁₃ Kod: 8

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?

Çocuğunun dersle ilgili geniş bilgiler edinmesi ve hayatında kullanabilecek izlenim bırakacağına inanıyorum. Sorumluluk bilgisini geliştirir.

Verilen ödevlerin içeriği kategorisinin kodlarına ilişkin velilerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.42’de verilmiştir.

Tablo 4.42 Velilerin FTDVÖ’lerin İçeriğine Yönelik Görüşleri

Verilen ödevlerin içeriği	f
KOD: 1 Araştırma	442
KOD: 2 Deney türü	381
KOD: 3 Test soruları çözme	351
KOD: 4 Yazma	302
KOD: 5 Okuma	265
KOD: 6 Gözlem	255
KOD: 7 Çalışma kitabı	30
KOD: 8 Boş	52

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar veli sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.42’te görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda velilerin FTDVÖ’lerin ne tür etkinlikler içerdiğine ilişkin görüşlerini yansıtan kodlamalara ait frekans dağılımlarına yer verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre veliler çoğunlukla araştırma, deney, test soruları çözme, yazma, okuma ve gözlem ağırlıklı ödevler verildiğini belirtmektedir. Veli görüşlerinden örnek ifadelere aşağıda yer verilmiştir.

V₇₃₈ Kod:1

3. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Araştırma

V₅₆₅ Kod:2

3. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Genelde araştırma, deney yapma ve test çözme içerir.

V₆₂₆ Kod:3

3. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Test çözme, deney yapma.

V₂₁₀ Kod:4

3. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

1. Okuma, yazma, deney yapma

V₅₃₇ Kod:5

3. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Okuma, yazma, araştırma, deney yapma, gözlem.

V₅₁₂ Kod:6

3. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Okuma, yazma, araştırma ve gözlem yapma

V₁₀₄ Kod:7

3. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir? (Okuma, yazma, test soruları çözme, araştırma, deney yapma, gözlem...)

Araştırma, deney yapma, çalışma kitabından verilmiş
kedi - 4 - 7

Ödevlerin içeriğine yönelik istekleri kategorisinin kodlarına ilişkin velilerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.43’de verilmiştir.

Tablo 4.43 Velilerin FTDVÖ’lerin içeriğine Yönelik İstekleriyle İlgili Görüşleri

Velilerin ödevlerin içeriğine yönelik istekleri	f
KOD: 1 Deney türü	255
KOD: 2 Araştırma yapma	181
KOD: 3 Test soruları çözme	154
KOD: 4 Gözlem	72
KOD: 5 Çocukların ilgisini çeken ödevler	65
KOD: 6 Okuma	59
KOD: 7 Günlük hayatla ilişkili ödevler	46
KOD: 8 Yazma	45
KOD: 9 Çocuğuma verilen ödevlerden memnunum	33
KOD: 10 Çocuğumun yapabileceği ödevler	24
KOD: 11 Boş	104

Tablo 4.43'de görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda velilerin FTD'de çocuklarına verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istediklerine görüşlerini yansıtan kodlamalara ait frekans dağılımlarına yer verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre veliler çoğunlukla deney türü, araştırma yapmayı gerektiren, test soruları çözmeye, gözlem yapmayı gerektiren ve ilgi çekici ödevler verilmesini istemektedirler. Veli görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

V₄₀₉ Kod: 1

4. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?

deney z. daha iyi anlamas için

V₈₅ Kod: 2

4. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?

Daha çok araştırma

V₁₀₄ Kod: 3

4. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?

Yarak test verilmesini isterim onlar daha iyi zeka sahibi ediyor.

5₅₄₁ Kod: 4

4. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?

Gözlem yapma ve Test çözüme gibi etkinliklerin alınmasını istiyorum çünkü deney biraz tehlikelidir.

V₅₈₃ Kod: 5

4. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?

Daha fazla ilgi çekici olması lazım

V₂₄₁ Kod: 6

4. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?

Okuma, Test soruları çözüme ve gözlem

V₂₂₄ Kod: 7

4. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?

Güncel haberler, teknoloji vb olaylarda haberi alınmasını bilgisi alınması için

V₇₁₀ Kod: 8

4. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?

Yazma, deney yapma, söylem. Çünkü bunları yaparak daha iyi kavranabilir ve daha bilgili olmasını sağlar.

V₅₆₅ Kod: 9

4. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?

Çocuğuma verilen ödevlerin içeriğindeki memnundur.

V₃₀₀ Kod: 10

4. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?

Çocuğumun yapabileceği bir ödev etkinliği içermesini isterim. Nedeni çocuğum ödevini yaparken zorlanmasını istemediğim için.

Ödevler yapılırken yaşanan sıkıntılar kategorisinin kodlarına ilişkin velilerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.44'de verilmiştir.

Tablo 4.44 FTDVÖ'ler Yapılırken Yaşanan Sıkıntılara İlişkin Veli Görüşleri

Ödevler yapılırken yaşanan sıkıntılar	f
KOD: 1 Gerekli malzemelerin (Araç-gereç) olmayışı	177
KOD: 2 Çocuğum test sorularını çözme konusunda sıkıntı çekmesi	128
KOD: 3 Kaynak yetersizliğinden dolayı araştırma yapamama	105
KOD: 4 Çocuğuma zor ödevler verilmesi	71
KOD: 5 Sıkıntısı yok	43
KOD: 6 Anlamadığı konuda ödev verilmesi	34
KOD: 7 Ödev yaparken çabuk sıkılması	33
KOD: 8 Çocuğuma çok fazla yazma ödevi verilmesi	28
KOD: 9 Çocuğum çalışma kitabı etkinliklerinde zorlanması	17
KOD: 10 Çocuğuma yardımcı olamamam	15
KOD: 11 Boş	43

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar veli sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.44'de görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda velilerin FTDVÖ'lerle ilgili çocuklarının yaşadığı sıkıntılara yönelik görüşlerini yansıtan kodlamalara ait frekans

dağılımları verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre çoğunlukla veliler; gerekli malzemelerin (Araç gereçlerin) olmayışı, soru çözerken, kaynak yetersizliğinden dolayı araştırma yapmama ve ödevlerin zor olduğu şeklinde görüşler belirtmektedirler. Bunun ödev konusunda çocuklarının sıkıntısı olmadığını belirten velilerin de az sayıda olduğu görülmektedir. Veli görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

V₇₄₆ Kod: 1

5. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

Bazı deneylerde zorlanıyor.
malzeme bulamıyor.

V₁₃ Kod: 2

5. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

Özellikle test çözümü sıkıcı oluyor. Çocuğunuzun dersleri sıkıcıdır. Oysaki deney veya araştırmaya yaparak zevkini alır diye düşünüyorum.

V₇₀₈ Kod: 3

5. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

Kaynak kitaplarının bulunmaması.
internetten yararlanamaması.

V₂₄₁ Kod: 4

5. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

zor olması.

V₂₁ Kod: 5

5. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

Her fazla sıkıntı yaşanıyor.

V₂₆₅ Kod: 6

5. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?

Anlamadığı konuyla ilgili ödev yaparken sıkıntı çekiyor.

V₁₆₆ Kod: 7

5. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?
 Hiç konsantre olmayı olmuyor, sık oluyor

V₆₆₃ Kod: 8

5. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?
 Yazı yazarken elleri azıyor

V₅₇₈ Kod: 9

5. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?
 Çalışma kitabını yaparken zamanı geçmesi

V₃₀₀ Kod: 10

5. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?
 Soruların cevaplarını bulamayınca bana soruyor ve bende doğru bir cevap veremediğim için sıkıntıları oluyor.

Ödevlerin öğrencilere katkıları kategorisinin kodlarına ilişkin velilerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.45’de verilmiştir.

Tablo 4.45 FTDVÖ’lerin Öğrencilere Katkılarına İlişkin Veli Görüşleri

Ödevlerin öğrencilere katkıları	f
KOD: 1 Çocuğumun bilgi ve beceri edinmesini sağlar	252
KOD: 2 Çocuğumun konuları daha iyi anlamasını sağlar	158
KOD: 3 Çocuğumun hayatı (doğa, canlılar) anlamasını sağlar	141
KOD: 4 Katkısı var demekle yetinen	54
KOD: 5 Çocuğumu sınavlara (sbs) hazırlar	49
KOD: 6 Çocuğumun kendini geliştirmesini sağlar	25
KOD: 7 Çocuğuma bir katkısı yok	18
KOD: 8 Boş	35

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar veli sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.45’de görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda FTDVÖ’lerin öğrencilere neler kattığına yönelik olarak veli görüşlerine ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımları verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre veliler çoğunlukla çocuklarının bilgi ve beceri edinmesini, konuları daha iyi anlamasını ve hayatı (doğa, canlılar) anlamasını sağlar şeklinde görüş belirtmektedir. Veli görüşlerinden örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

V₄₈₉ Kod: 1

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin Çocuğunuza kattıkları nelerdir ?

Bilgisi artıyor

V₄₂₂ Kod: 2

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin Çocuğunuza kattıkları nelerdir ?

Okunuşta daha iyi kalıyor.

V₅₄₁ Kod: 3

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin Çocuğunuza kattıkları nelerdir ?

Terceyi öğreniyor, Doğal afetlerden nasıl korunmasını, Veb öğreniyor

V₃₃₅ Kod: 4

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin Çocuğunuza kattıkları nelerdir ?

Herşey katıyor.

V₄₉₁ Kod: 5

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin Çocuğunuza kattıkları nelerdir ?

Bazen test yazma olduğundan çocuğunu sınavlara hazırlar.

V₃₄₆ Kod: 6

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin Çocuğunuza kattıkları nelerdir ?

Bilgilendirici ve Eğitici dir. Ve kendilerini geliştirmelerini sağlar.

V₂₁₀ Kod: 7

6. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin Çocuğunuza kattıkları nelerdir ?

Hiç bir şey katmadığını söyledim. Çabaları verdim.
 Ödevler profesyonelce seçilmelidir.

Ödev uygulamalarına yönelik öneriler kategorisinin kodlarına ilişkin velilerin katılım düzeyleri sayı olarak Tablo 4.46'da verilmiştir.

Tablo 4.46 FTDVÖ Uygulamalarına Yönelik Veli Önerileri

Veli önerileri	f
KOD: 1 Deney ve gözlem ağırlıklı olmalı	139
KOD: 2 Sınavlara yönelik (test) ödevler verilmeli	74
KOD: 3 İlgi çekici ödevler verilmeli	53
KOD: 4 Kolay olmalı	48
KOD: 5 Uygulamadan memnun olanlar	41
KOD: 6 Daha fazla ödev verilmeli	36
KOD: 7 Ödevlerin okulda yapılması için araştırma ortamı oluşturulmalı	22
KOD: 8 Doğa olayları ve günlük yaşantıyla ilgili olmalı	17
KOD: 9 Ödevler anlaşılır olmalı	5
KOD:10 Boş	132

Tabloda yer alan kodlamalara ait frekanslar veli sayısını değil kodların sayısını ifade etmektedir.

Tablo 4.46'de görüldüğü gibi görüşmeler sonucunda velilerin FTDVÖ uygulamalarına yönelik görüş ve önerilerine ilişkin kodlamalara ait frekans dağılımları verilmiştir. En fazla sıklığa sahip kodlara göre veliler çoğunlukla ödevlerin deney ve gözlem türü, sınavlara hazırlık amaçlı test türü, kolay ve ilgi çekici olmasına yönelik görüş belirtmektedir. Veli görüşlerinden örnek ifadelere aşağıda yer verilmiştir.

V₈₃ Kod: 1

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Öğrenimler deney ve gözlemde yoğunluğunda.

V₇₃₉ Kod: 2

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Ödevlerin test soruları ağırlığına yönelik olmasını istiyorum.

V₅₈₃ Kod: 3

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Daha fazla ilgi çekici olması lazım.

V₅₆₄ Kod: 4

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Biraz basit ödevler verilmeli. Çünkü çocuğum yavaş yavaş öğülüyor ve sıkıntı altına giriyor.

V₅₈₃ Kod: 5

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Böyle devam edilmesini isterim.

V₇₅₈ Kod: 6

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Ödevlerin fazla verilmesi istiyorum. Çünkü çocuğumun daha ilgi öğrenmesini istiyorum.

V₃₅₀ Kod: 7

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Çocukların okuldaki yapacağı bir şey adlarının alınması ve böylelikle fen ve teknoloji dersini algılaya gel ve öğrenmek istiyor.

V₆₃ Kod: 8

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Çocukların dersleri ve gerçek hayatla ilişkili ödev alınmasını isterim.

V₃₆₇ Kod: 9

7. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik belirtmek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir?

Anlaşılacak ödevler olmasını biraz edelim.

BÖLÜM 5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma kapsamında elde edilen bulgulardan yararlanılarak sonuçlar ortaya konmuş ve ilgili çalışmalara değinilmiştir. Ayrıca konu ile ilgili önerilerde bulunulmuştur.

5.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin olarak, öğretmenlerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik düşünceleri, ödevlere yönelik tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları cinsiyet, dersine girdiği sınıflardaki öğrenci sayısı, mezun olunan okul türü ve hizmet süresi değişkeni bakımından bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin FTDVÖ'lerin işlevselliği, ödevlere karşı tutumu ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları üzerinde kadın ve erkek öğretmenlerin benzer görüşlere sahip oldukları görülmüştür. Elde edilen sonuçlar Güney'in (2010) sonuçlarıyla tutarlı çıkarken, Kütükte (2010) ve Öcal'ın (2009) sonuçlarıyla çelişmektedir. Kütükte (2010) erkek öğretmenlerin ödevlerin öğrencilerin araştırma ve inceleme isteklerini artırdığı düşüncesine, kadın öğretmenlerden daha fazla katıldıklarını bulurken, Öcal (2009) kadın öğretmenlerin ödevlere yönelik daha uygun yaklaşım içerisinde olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Öğretmenlerin FTDVÖ'lerin işlevselliği, ödevlere karşı tutumu ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları sınıf mevcudu 16-25 arası olan öğretmenlerin, dersine girdiği sınıf mevcudu 26 ve üzeri olan öğretmenlerle benzer görüşlere sahip oldukları görülmüştür.

Öğretmenlerin FTDVÖ'lerin işlevselliği, ödevlere karşı tutumu ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları eğitim enstitüsü mezunu, 4 yıllık eğitim fakültesi mezunu ve eğitim fakültesi dışında 4 yıllık fakülte mezunu öğretmenlerin benzer görüşlere sahip oldukları görülmüştür. Güney (2010) ve Öcal da (2009) benzer sonuçlar bulmuştur.

Öğretmenlerin FTDVÖ'lerin işlevselliği, ödevlere karşı tutumu ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları hizmet süresi 1-5 yıl aralığında, 6-10 yıl aralığında, 11-15 yıl aralığında, 16-20 yıl aralığında ve 20 yıldan fazla olan öğretmenlerin benzer görüşlere sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Fakat bu sonuçlar bazı araştırmaların sonuçlarıyla çelişmektedir. Öcal (2009) öğretmenlerin meslek hayatlarında daha tecrübeli olmasının, ödevlere yönelik uyguladıkları stratejileri olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşmış, Turanlı (2009) mesleki yıpranmanın ödevlere yönelik olumlu düşünceleri azalttığı ve Kütükte (2010) görev süresi 5 yıldan fazla olan öğretmenlerin daha az olanlara göre ödevlerin öğrenciye gereksiz yük yüklediği görüşüne daha fazla katıldıkları sonucuna ulaşmıştır.

5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin olarak, öğrencilerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik düşünceleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, kız öğrencilerin ödevlerin işlevselliğine yönelik düşüncelerinin daha olumlu olduğu görülmektedir. Ancak, öğrencilerin FTDVÖ'lere yönelik tutum ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermemektedir. İşlev boyutunda cinsiyete göre farklılığın olması kız öğrencilerin ders dışı etkinlikleri daha fazla ciddiye alarak özenle yapmalarına bağlanabilir. Yeşilyurt (2006) da lise öğrencileriyle yaptığı çalışmasında kız öğrencilerin ödevlere yönelik tutumlarının erkek öğrencilere göre daha olumlu olduğunu bulmuştur. Hong ve Milgram (1999), Xu da (2006) benzer sonucu bulmuştur. Bu çalışmaların sonuçlarının aksine Lapointe vd., (1992) 13 yaşındaki erkek öğrencilerin fen ödevlerini kız öğrencilerden daha iyi tamamladıkları sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca Wagner vd., (2008) tarafından yapılan çalışmada kız öğrencilerin okul için evde

yapılan çalışmalara erkek öğrencilerden daha fazla zaman ayırdıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Sınıf düzeyine göre 7. sınıf öğrencilerinin FTDVÖ'lerin işlevselliği, ödevlere karşı tutumu ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları 8. sınıf öğrencilerine göre daha olumlu bulunmuştur. Bu durum 8. sınıf öğrencilerinin ortaöğretime geçiş için daha çok sınavlara yönelik çalışmaları ve sınavlarla ilgili olmadığını düşündükleri ders dışı etkinlikleri önemsememelerinden kaynaklanabilir.

Okul öncesi eğitim alıp almama durumlarına göre, öğrencilerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik görüşleri ve ödevlere karşı tutumunda farklılık olmadığı görülürken, okul öncesi eğitim almamış öğrencilerin ödev uygulamalarına yönelik davranışları okul öncesi eğitim almış öğrencilere göre daha olumlu olduğu bulunmuştur. Bu farklılığın davranış boyutunda görülmesi okul öncesi eğitim uygulamaları öğrencileri ders dışı etkinlikler konusunda tembelliğe sürüklemesine bağlanabilir. Batan da (2007) okul öncesi eğitim durumuna göre benzer sonuçları bulmuştur.

1 hafta boyunca televizyon, video ve bilgisayar oyunu gibi etkinliklere ayrılan zamana göre, öğrencilerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik düşünceleri ve ödevlere karşı tutumunda farklılık olmadığı görülürken, ödev uygulamalarına yönelik davranışlarında farklılık olduğu bulunmuştur. Beklendiği gibi Bu etkinliklere az zaman ayıranların ödev uygulamalarına yönelik davranışları fazla zaman ayıranlara göre daha olumlu olduğu bulunmuştur. Televizyon izleme ve bilgisayar oyunlarına fazla zaman ayıranların ödevleri yapmak için zamanları kalmayacağından ödev konusunda sıkıntı yaşadıkları söylenebilir. Bunun yanında ödevleri yapma konusunda sıkıntı yaşasalar da ödevlerin işlevine yönelik düşünceleri ve ödevlere karşı tutumları bu etkinliklere az zaman ayıranlarla benzerlik göstermektedir. Searls vd. (1985) yaptığı çalışmasında televizyon izlemeye fazla zaman ayıran öğrencilerin ödevlerini yapmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Benzer sonucu Anderson vd., de (1986) bulmuştur.

1 hafta boyunca okuma etkinliklerine (gazete, kitap, dergi, vb) ayrılan zamana göre, öğrencilerin FTDVÖ'lere karşı tutumunda farklılık olmadığı görülürken, ödevlerin işlevine yönelik düşünceleri ve ödev uygulamalarına yönelik davranışlarında farklılık olduğu bulunmuştur. Okuma etkinliklerine fazla zaman ayıran öğrencilerin ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları az zaman ayıranlara göre daha olumlu olduğu bulunmuştur. Bu durum verilen ödevler ne tür etkinlikler içerirse içersin okuma gerektirmesi ve ders bağlamında her tür okuma etkinliğinin öğrencileri olumlu yönde geliştirmesine bağlanabilir. Bunu yanında okuma etkinliklerine ayrılan zamana göre öğrencilerin ödevlere karşı tutumları arasında benzer görüşlere sahip oldukları görülmüştür. Kumandaş ve Kutlu (2010) yaptığı çalışmada öğrencilerin evde sahip oldukları kitap sayısının fazla olması performans görevlerine yönelik tutum puanlarını yükselttiği sonucuna ulaşmıştır. Searls vd. (1985) yaptığı çalışmada az kitap okuyan öğrencilerin ödevlerini yapmadıkları sonucuna ulaşmıştır.

1 hafta boyunca ev ödevi yapmak için ayrılan zamana göre, öğrencilerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik düşünceleri, ödevlere karşı tutumu ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları arasında farklılık bulunmuştur. Ev ödevi yapmak için fazla zaman ayıran öğrencilerin ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri, ödevlere karşı tutumu ve ödev uygulamalarına yönelik davranışlarının az zaman ayıranlara göre daha olumlu olduğu bulunmuştur. Bu durum öğrencilerin ödevleri faydalı gördüğü şeklinde yorumlanabilir. Aksi halde ödevlere ayrılan zamanın artmasıyla ödevlere karşı görüşlerinin olumsuz olması beklenebilirdi.

1 hafta boyunca özel ders/dershane için ayrılan zamana göre, öğrencilerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik görüşleri ve ödevlere karşı tutumunda farklılık olmadığı görülürken, ödev uygulamalarına yönelik davranışlarında farklılık olduğu bulunmuştur. Beklendiği gibi özel ders/dershaneye fazla zaman ayıranların ödev uygulamalarına yönelik davranışları az zaman ayıranlara göre daha olumsuz olduğu bulunmuştur. Özel ders veya dershaneye fazla zaman ayıranların ödevleri yapmak için yeterli zamanları olamayacağından ödev konusunda sıkıntı yaşadıkları söylenebilir. Bunu yanında ödevleri yapma konusunda sıkıntı yaşasalarda ödevlerin işlevi hakkındaki görüşleri ve ödevlere karşı tutumları özel ders/dershaneye az

zaman ayıranlarla benzer görüşlere sahip oldukları görülmüştür. Batan ise (2007) özel ders veya dershaneye hiç zaman ayırmayanların, fazla zaman ayıranlara göre ödevlere ilişkin görüşlerinin olumlu olduğunu bulmuştur.

1 hafta boyunca ev ödeviyle ilgili araştırmalara ayrılan zamana göre, öğrencilerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik görüşleri, ödevlere karşı tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışlarında farklılık olduğu bulunmuştur. Ev ödeviyle ilgili araştırmalara fazla zaman ayıranların işlevselliğine yönelik görüşleri, ödevlere karşı tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları az zaman ayıranlara göre daha olumlu olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin ev ödeviyle ilgili araştırmalara fazla zaman ayırmaları daha iyi öğrendiklerini fark etmelerini sağlamış olabilir.

5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmanın üçüncü alt probleme ilişkin velilerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik düşüncelerinin ortalama aylık gelir, meslek, öğrenim durumu bakımından farklı olduğu görülürken, cinsiyet bakımından bir farklılık görülmemektedir. Ayrıca, velilerin FTDVÖ'lere yönelik tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları cinsiyet, ortalama aylık gelir, meslek ve öğrenim durumu bakımından bir farklılık olmadığı görülmüştür. Velilerin ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri ortalama aylık geliri düşük olan ailelerin, ortalama aylık geliri yüksek olan ailelere göre daha olumlu olduğu bulunmuştur. Bu durum düşük gelirli ailelerin çocuklarına özel ders alma veya dersane imkânı sunamamasından ve dolayısıyla evde yapılan ödevlere daha fazla önem verilmesine bağlanabilir. Diğer taraftan meslek durumuna göre serbest meslek, çiftçi, işçi, esnaf, emekli velilerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik düşünceleri memur velilere göre daha olumlu olduğu bulunmuştur. Bu durum memur ailelerinin çocuklarına ödev olarak verilen ders dışı etkinlikleri önemsiz görmesi ve çocuklarıyla fazla zaman harcamamalarından kaynaklanabilir. Son olarak öğrenim durumu değişkenine göre okuma yazma bilmeyen, ilkokul, ortaokul ve lise mezunu velilerin FTDVÖ'lerin işlevselliğine yönelik düşünceleri üniversite mezunu velilere göre olumlu olduğu bulunmuştur. Bu durum ise ödevlerin işlevi konusunda daha fazla tecrübeye sahip üniversite mezunu velilerin, ödevlerin öğretimsel amaçlar taşımadığını düşünmelerinden kaynaklanabilir. Öcal (2009) yaptığı çalışmasında

dördüncü ve beşinci sınıf velilerinin ev ödevi uygulamalarına yönelik stratejilerinin öğrenim durumu, meslek, aylık geliri durumlarına göre farklılık bulamamıştır. Güney (2010) çalışmasında dördüncü ve beşinci sınıf velilerinin proje ve performans ödevlerine yönelik görüşlerinin öğrenim durumu ve aylık geliri değişkenine göre farklılık bulamamıştır. Ancak Kotaman (2008) tarafından yapılan çalışmada üniversite mezunu ana-babaların üniversite mezunu olmayan ana-babalara göre çocuklarının eğitim-öğretimlerine ve istatistiksel olarak anlamlı bir düzeyde daha fazla katıldıkları bulunmuştur.

5.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

- Öğretmenlerin ödevlere yönelik algılarına bakıldığında, öğretmenlerin çoğunlukla ödevleri, işlenen konuların daha iyi anlaşılması, öğrencilerin araştırma yapması ve işlenen konuların daha iyi anlaşılmasının yanında sonraki konu/derse hazırlık amaçlı çalışmalar olarak ifade ettikleri sonucu çıkarılmaktadır. Öğretmenlerin genel olarak FTDVÖ'lerin öğrenciler için işlevsel olduğu görüşüne hakim oldukları sonucuna varılabilir. Aladağ ve Doğu da (2009) verilen ev ödevlerinin Fen ve Teknoloji konularını anlamada ve öğrenilenleri pekiştirmede çok büyük rolü olduğunu ortaya koymuştur. The Homework Experience (2007) adlı proje çalışması sonucunda da öğretmenlerin, ödevleri öğrencileri amaçlarına ulaştırmada yardımcı olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Ersoy ve Anagün (2009) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin sınıfta öğrenilenlerin tekrarlanması, hazırlık ve geliştirme türündeki ödevlere yer verdiği sonucuna ulaşılmıştır.
- Öğretmenlerin verilen ödevlerin içeriğine ilişkin görüşlerine bakıldığında, öğretmenlerin FTDVÖ'lerin ne tür etkinlikler içerdiğine yönelik düşünceleri en yüksek kod frekansına sahip olandan en aza doğru sıralandığında araştırma yapma, deney, gözlem, test soruları çözme, yazma, okuma ve sunum yapma şeklinde olduğu sonucu çıkarılabilir. FTD kapsamında deney, gözlem ve araştırma ağırlıklı ödevlerin çoğunlukta olması beklenen bir sonuçtur. Bunun yanında öğrencilerin verilen ödevleri sunmasını sağlamak onların kendini

ifade etmeleri için bir fırsat sağlamanın yanı sıra öğrencilerin ilgiliyi konuyu daha iyi özümsemesini sağlayacaktır. Göçer (2008) çalışmasında sunum yapan öğrencilerin özgüven duygularını ve dil becerilerinin geliştiği sonucuna ulaşmıştır.

- Öğretmenlerin öğrencilerin ödevlerin içeriğine yönelik isteklerine ilişkin görüşlerine bakıldığında, öğretmenlerin öğrencilerinin ne tür etkinlikler istediklerine yönelik düşüncelerine ait kodlamalar en yüksek kod frekansına sahip olandan en aza doğru sıralandığında deney, oyun türü (poster, afiş, model, şekil, şiir, şarkı), araştırma, günlük hayatla ve doğa olaylarıyla ilişkili ilgi çekici ödevler, İnternette çıktı alıp kolay yapabilecekleri türde ve gözlem türünde ödevler istedikleri sonucu çıkarılabilir. Öğretmenlerin, öğrencilere bu tür ödevlerin verilmesini isteme sebepleri daha ilgi çekici olduğunu düşünmelerinden kaynaklanabilir. Ayrıca çocuklarının bu tür ödevleri yaparken daha iyi öğrenme gerçekleştirdiklerini gözlemlemiş olabilirler. Bunun yanında test türü ödevlerin verilmesini isteme sebepleri sınavlara bağlanabilir. Büyüktokatlı (2009) yaptığı çalışmada öğrencilerin sevdiği ve ilgisini çeken konularda ödevler verilmesi başarıyı yükselttiği sonucuna ulaşmıştır. Öğrencilerin internette araştırmaya yönelik ödevler istemeleri de onların emek harcamadan kolay bir şekilde ödev hazırlamayı düşünmelerinden kaynaklanabilir. İlginç bir şekilde Kumandaş ve Kutlu (2010) tarafından yapılan çalışmada ödevleri yaparken bilgisayardan faydalanmayan öğrencilerin performans ödevlerine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Taşpınar ve Gümüş (2004) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin interneti genellikle oyun ve eğlence içerikli algıladığını ve bu şekilde kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.
- Öğretmenlerin ödevler yapılırken yaşanan sıkıntılara ilişkin görüşlerine bakıldığında, FTDVÖ'lerde öğrencilerin yaşadığı sıkıntıları; araştırma için kaynak yetersizliği, deney türü ödevler için araç gereç eksikliği, internette araştırılan ödevlerin okunmadan çıktı olarak alınması ve ailenin öğrencilere karşı tutumu şeklinde belirttikleri görülmüştür. Kaynak yetersizliğiyle ilgili sıkıntı öğrencilerin kaynaklara nasıl ulaşacağı konusunda gerekli yardımı

alamamalarından kaynaklanabilir. Yeşilyurt (2006) yaptığı çalışmasında öğrencilerin, öğretmen tarafından kendilerine doğru şekilde kaynak tarama ve kullanımının öğretilmesinin önemi üzerinde durduklarını belirtmiştir. Aileden kaynaklı sıkıntıların ise ailenin çocuğuna nasıl yardım edeceği konusunda öğretmen rehberliğinden yoksun olmasına bağlanabilir. Turanlı (2009) yaptığı çalışmasında öğretmenlerin, ailelerin çocuklarına bilinçsizce yardım ettiğine yönelik düşüncelere sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ersoy ve Anagün (2009) tarafından yapılan çalışmada da öğretmenlerin Fen ve Teknoloji dersinde verdikleri ödevleri öğrencilerin daha çok internet kaynaklarını kullanarak yaptıklarına ilişkin görüş belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır.

- Öğretmenlerin ödevlerin öğrencilere katkılarına ilişkin görüşlerine bakıldığında, FTDVÖ'ler çoğunlukla öğrencilerin bilgi edinerek konuları daha iyi anlamasını, günlük hayatta karşılaştıkları olayları daha iyi yorumladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Daha önceki sorulara verilen cevapların sonucunda da öğretmenlerin FTDVÖ'ler konusunda büyük bir kısmının olumlu görüşlere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştı. Dolayısıyla öğretmenler verilen ödevlerin çocuklarının bilgi ve beceri kazanmasına yol açtığını düşünmüş olabilir.
- Öğretmenlerin ödev uygulamalarına yönelik önerilerine bakıldığında, büyük çoğunluğunun FTDVÖ'lerin araştırma ve sorgulamaya yönelik, kolay erişilebilir malzemelerden oluşan deney türü ve oyun türü (oyun, maket, poster, afiş modeller) ilgi çekici ödevler verilmesi gerektiğini belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin bu tür ödevler verilmesini isteme sebebi öğrencilerin bu tür ödevleri oyun şeklinde algılaması ve daha ilgi çekici bulmalarından kaynaklanabilir.

5.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

- Öğrencilerin ödevlere yönelik algılarına bakıldığında, öğrencilerin çoğunluğu ödevleri, işlenen konuların daha iyi anlaşılması, tekrar etmeye yönelik

çalışmalar, yapmam gereken sorumluluk, evde yapılmak üzere verilen görev ve araştırma yapma olarak ifade ettikleri sonucu çıkarılmaktadır. Aladağ ve Doğu da (2009) yaptığı çalışmasında öğrenciler konuları anlamada ve öğrenilenleri pekiştirmede ödevlerin önemli rolü olduğunu belirtmişlerdir.

- Öğrencilerin verilen ödevlerin içeriğine ilişkin görüşlerine bakıldığında, FTDVÖ'lerin ne tür etkinlikler içerdiğine yönelik olarak en fazla sıklığa sahip kodlara göre öğrencilerin çoğunlukla araştırma, yazma, deney yapma ve test çözmeye yönelik ödevler verildiğini belirttikleri sonucu çıkarılabilir. FTD kapsamında yaparak ve yaşayarak öğrenmeyi sağlamaya yönelik deney, gözlem ve araştırma ağırlıklı ödevlerin çoğunlukta olması beklenen bir sonuçtur.
- Öğrencilerin ödevlerin içeriğine yönelik isteklerine ilişkin görüşlerine bakıldığında, öğrencilerin FTDVÖ'lerin ne tür etkinlikler içermesini istediklerine yönelik olarak en fazla sıklığa sahip kodlara göre öğrencilerin çoğunlukla deney, araştırma, ilgi çekici etkinlikler, test soruları çözüme, gözlem yapma, doğa ve hayvanları konu alan ve günlük hayata yönelik ödevlerin verilmesini istedikleri sonucu çıkarılabilir. Öğrencilerin deney, gözlem ve ilgi çekici etkinlikleri istemeleri sıkılmadan eğlenceli etkinlikler eşliğinde yaparak ve yaşayarak öğrenmek istemelerine, test türü ödevleri isteme sebebi olarak sınavlar gösterilebilir. Aladağ ve Doğu da (2009) öğrencilerin günlük hayatla ilgili ve laboratuvar uygulamaları içerecek türde ödevler istediklerini belirtmektedir.
- Öğrencilerin ödev yaparken yaşadığı sıkıntılara ilişkin görüşlerine bakıldığında, FTDVÖ'lerde yaşamış oldukları sıkıntılar en fazla sıklığa sahip kodlara göre, aradığı bilgiyi kaynaklardan bulamama, araç gereçleri temin etme, ödevlerin zor olduğu, konu anlaşılmadan ödev verildiği ve ödev yaparken sıkıldıkları sonucu çıkarılmaktadır. Öğrencilere ödev konusunda bilgiyi hangi kaynaklardan nasıl bulabileceğiyle ilgili gerekli rehberliğin yapılmadığı söylenebilir. Ödevlerde ihtiyaç duyulan araç gereç konusunda ise

her evde kolaylıkla bulunabilecek araç gereçlerin kullanılmasına yönelik ödevler verilmemesi öğrencileri ev ortamı dışında araç – gereç arayışına sürüklemektedir. Bu noktada öğretmenlerin ne tür beklenti içerisinde olduğundan habersiz olan ailelerin devreye girmesi ve çocukları için nitelikli bir şeyler ortaya koymaya çalışmaları öğrencileri sıkıntı vermiş olabilir. Bir başka sıkıntının da ödevlerin zor olduğuna yönelik olduğu görülmektedir. Bir konuyu anlamayan bir öğrenciden o konu hakkında etkinlikler yapması beklenmemelidir. Dolayısıyla ödevlerin çok zor olduğunu düşünerek sıkıntı içerisinde giren öğrenci ödevini yapamayabilir.

- Ödevlerin katkılarına ilişkin öğrenci görüşlerine bakıldığında, öğrencilerin; bilgi edinerek konuları daha iyi anlamamı, becerilerimi (el becerisi, araştırma, gözlem, deney, okuma, yazma) geliştirmemi, doğa olayları ve canlılar hakkında bilgi edinmemi, test çözme hızımı arttırmamı ve güncel konular hakkında bilgi edinmemi sağlar şeklinde görüş belirttikleri sonucuna ulaşılabilir. Çetin ve Çakan (2010) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin performans görevleriyle bilgi ve araştırma becerilerinin arttığını ve konuları daha iyi anladıklarını ifade ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.
- FTD ödev uygulamalarına yönelik öğrenci görüşlerine bakıldığında, FTDVÖ'lerin güncel, ilgi çekici, deney türü, test çözmeye yönelik, araştırma, daha az ve kolay olması ve okul laboratuvarında yapılabilmesine yönelik görüşler belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında çok az da olsa öğrencilerin kendilerinin seçebileceği çeşitlilikte ödevler verilmesini istedikleri sonucu da bulunmuştur. Öğrencilerin ısrarla üzerinde durdukları konulardan birinin de ödevlerin ilgi çekici olmasını istedikleri görülmektedir. Dolayısıyla deney, araştırma ve gözlem türü ödevlerin öğrencilerin büyük bir çoğunluğu için ilgi çekici olduğu sonucuna varılabilir. Kumandaş ve Kutlu (2010) çalışmasında performans görevlerinin öğrenci tarafından belirlenmesinin ödev tutum puanlarını yükselttiği sonucuna ulaşılmıştır.

5.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

- Velilerin ödevlere yönelik algılarına bakıldığında, velilerin çoğunluğu ödevi, okulda öğrenilen bilgilerin tekrar edilmesi, konuların daha iyi anlaşılması, evde yapılmak üzere verilen çalışmalar ve çocuğunun yapması gereken sorumluluktur şeklinde ifade ettikleri sonucu çıkarılmaktadır. Velilerin genel olarak FTDVÖ'lerin öğrenciler için işlevsel olduğu görüşüne hakim oldukları sonucuna varılabilir.
- Velilerin verilen ödevlerin içeriğine ilişkin görüşlerine bakıldığında, FTDVÖ'lerin ne tür etkinlikler içerdiğine yönelik olarak en yüksek kod frekansına sahip olandan en aza doğru sıralandığında araştırma yapma, deney, test soruları çözme, yazma, okuma ve gözlem ve çalışma kitabı etkinlikleri içerdiği sonucu çıkarılabilir. FTD kapsamında deney, gözlem ve araştırma ağırlıklı ödevlerin çoğunlukta olması beklenirken, test soruları ve yazma ödevlerinin gözlem türü ödevlerden fazla olması beklenmeyen bir durumdur. Test türü ödevlerin fazla olması sınavların hüküm sürdüğü bir eğitim sistemine bağlanabilir.
- Velilerin ödevlerin içeriğine yönelik isteklerine ilişkin görüşlerine bakıldığında, FTDVÖ'lerin ne tür etkinlikler içermesini istediklerine yönelik olarak en yüksek kod frekansına sahip olandan en aza doğru sıralandığında deney, araştırma, test soruları çözme, gözlem, ilgi çekici etkinlikler, günlük hayatla ilişkili ödevler, okuma, yazma ve yapabileceği ödevler içermesini istedikleri sonucu çıkarılabilir. Velilerin deney, araştırma ve gözlem türü ödevlerin verilmesini istemeleri, bu ödevlerin çocukları için daha ilgi çekici olduğunu düşünmeleri ve konuların bu tür ödevlerle daha iyi anlaşılacağını düşünmelerinden kaynaklanabilir. Yeşilyurt da (2006) yaptığı çalışmasında ödevlerin ilgi çekici olması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca çocuklarının bu tür ödevleri yaparken daha iyi öğrenme gerçekleştirdiklerini gözlemlemiş olabilirler. Rillero ve Helgeson (1995) yaptıkları çalışmada öğrencilerin evde aileleriyle birlikte fen aktiviteleri yapmalarına yönelik ödevlerin önemli olduğu sonucuna ulaşmıştır. Hong ve Lee (1999) yaptığı çalışmasında ailelerin çocuklarının bireysel farklılıklarını dikkate alarak

onların öğrenme stillerini fark etmesi ve ödev stilleri tercihinin farkında olması, çocukların yüksek akademik başarı sağlaması ve ödevlere karşı olumlu tutum sergilemesine yol açtığı sonucuna ulaşmıştır. Dolayısıyla aileler çocuklarının öğrenme stillerini göz önüne alarak ne tür ödevler istediklerine yönelik görüş belirtmiş olabilirler.

- Veliler çocuklarının ödev yaparken yaşadığı sıkıntılara ilişkin görüşlerine bakıldığında, FTDVÖ'lerde genel olarak çocukların soru çözememe, araç gereç eksikliği, kaynak yetersizliğinden dolayı araştırma yapamama gibi sıkıntılar yaşadığı dile getirilmiştir. Test soruları çözme konusunda sıkıntı yaşanması öğrencilerin ilgili soruları çözememeleri veya test soruları çözmenin öğrenciler için ilgi çekici olmamasına bağlanabilir. Araç gereç eksikliğinden kaynaklı sıkıntıların ise, verilen ödevlerin ucuz ve evde kolaylıkla temin edilebilecek araç gereçler içermemesinden dolayı yaşandığı söylenebilir. Kaynak yetersizliğine bağlı sıkıntılar da ödev verirken okulun imkanları (kütüphane, internet) ve ailenin ikamet ettiği çevrenin imkanları (kütüphane, internet) gözlemlenmeden verilmesi sonucunda ortaya çıktığı söylenebilir. Yılmaz ve Tarı (2010) yaptığı çalışmada Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerle ilgili velilerin araç-gereç ve kaynak bulmada sorun yaşadıkları sonucuna ulaşmıştır.
- FTD'de verilen ödevlerin öğrencilere katkısına ilişkin veli görüşlerine bakıldığında, FTDVÖ'ler çoğunlukla çocukların bilgi ve beceri edinmesini, konuları daha iyi anlamasını ve hayatı (doğa, canlılar) anlamasını sağlar şeklinde görüş belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Daha önceki sorulara verilen cevapların sonucunda da velilerin FTDVÖ'ler konusunda büyük bir kısmının olumlu görüşlere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştı. Dolayısıyla veliler verilen deney, araştırma, test soruları çözmeye yönelik ödevlerin çocuklarının bilgi ve beceri kazanmasına yol açtığını düşündükleri söylenebilir.

- FTD ödev uygulamalarına yönelik veli önerilerine bakıldığında, FTDVÖ'lerin çoğunlukla deney ve gözlem ağırlıklı olması gerektiğini belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında velilerin cevaplarından ödevlerin sınavlara yönelik, İlgi çekici, daha fazla, az ve kolay olmasına yönelik öneriler de buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Velilerin deney ve gözlem ağırlıklı ödevler verilmesini istemeleri Fen ve Teknoloji dersinin deney ve gözleme dayanan bir ders olduğunu ve yaparak - yaşayarak daha iyi öğrenildiğini düşüncelerinden kaynaklanabilir. Bunun yanında çocuklarının bu tür ödevleri yaparken eğlenerek daha iyi motive olduklarını gözlemlemiş olabilirler. Ödevlerin sınavlara yönelik olması gerektiğine ilişkin görüş belirten velilerin ise çocuklarının sınavda başarılı olmasını istemelerine bağlanabilir.

Araştırmanın nicel verilerinden elde edilen sonuçlar dikkate alındığında öğretmen görüşlerinde demografik özelliklere göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Öğrenci görüşlerine bakıldığında evde daha fazla zaman harcayan kız öğrenciler erkeklere göre ödevlerin daha işlevsel olduğunu düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Sınav kaygısı daha düşük olan yedinci sınıf öğrencilerinin ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri, ödevlere karşı tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışlarının sekizinci sınıf öğrencilerine göre daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi eğitim almamış öğrencilerin ödev uygulamalarına yönelik davranışlarının okul öncesi eğitim almış öğrencilere göre daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bir hafta boyunca televizyon veya video (film) izleme, bilgisayar oyunu ve özel ders/dershaneye az zaman ayıran öğrencilerin ödev uygulamalarına yönelik davranışlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca bir hafta boyunca okuma etkinliklerine (kitap, gazete, dergi, vb), ev ödevi yapmaya ve ev ödeviyle ilgili araştırmalara fazla zaman ayıran öğrencilerin ödevlerin işlevselliğine yönelik düşünceleri, ödevlere karşı tutumları ve ödev uygulamalarına yönelik davranışları az zaman ayıranlara göre daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Veli görüşlerinden elde edilen sonuçlara bakıldığında, eğitim seviyesi düşük velilerin ödevlerin işlevselliğine yönelik düşüncelerinin eğitim seviyesi yüksek velilere göre daha olumlu olduğu, velilerden mesleği serbest meslek, çiftçi, işçi, esnaf, emekli olan velilerin ödevlerin işlevselliğine yönelik düşüncelerinin memur velilere göre daha

olumlu olduğu ve ortalama aylık geliri düşük olan velilerin ödevlerin işlevselliğine yönelik düşüncelerinin ortalama aylık geliri yüksek olan velilere göre daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın nitel verilerinden elde edilen sonuçlar dikkate alındığında, öğretmen, öğrenci ve velilerin ödev kavramına yönelik algılarına bakıldığında, ödev kavramına ilişkin öğrenilen bilgilerin tekrar edilmesi ve konuları anlamaya yönelik çalışmalar şeklinde benzer görüşleri paylaştıkları sonucuna ulaşılırken, velilerin ve öğrencilerin öğretmenlerden farklı olarak evde yapılmak üzere verilen çalışmalar ve sorumluluk kazanma şeklinde ortak görüş belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen, öğrenci ve velilerin ödevlerin içeriğine yönelik görüşlerine bakıldığında araştırma, deney ve çoktan seçmeli test soruları çözmeye yönelik ödevler verildiği konusunda benzer görüşleri paylaştıkları sonucuna ulaşılırken, velilerin ve öğrencilerin öğretmenlerden farklı olarak yazı yazmaya yönelik ödevler verildiğini belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen, öğrenci ve velilerin ödevlerin içeriğine yönelik isteklerine bakıldığında, araştırma, deney yapma, çoktan seçmeli test soruları çözme ve ilgi çekici etkinlikler içeren ödev verilmesi gerektiği konusunda benzer görüşleri paylaştıkları sonucuna ulaşılırken, farklı olarak öğretmenlerin oyun türü (poster, afiş, model, şekil, şiir, şarkı) velilerinde gözlem yapmaya yönelik ödevler de verilmesini istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen, öğrenci ve velilerin ödev yaparken yaşanan sıkıntılara ilişkin görüşlerine bakıldığında, kaynak yetersizliği ve araç gereç eksikliği konusunda benzer görüşleri paylaşırken, farklı olarak öğretmenler ailenin tutumu ve internetten yararlanılarak yapılan ödevler konusunda sıkıntılar olduğunu, öğrenci ve veliler de ödevlerin zor olmasından dolayı sıkıntı yaşadıklarını dile getirmektedirler. Öğretmen, öğrenci ve velilerin ödevlerin katkısına ilişkin görüşlerine bakıldığında, konuları daha iyi anlama, günlük hayatta karşılaştıkları doğa olaylarını daha iyi yorumlama ve beceri kazanma şeklinde benzer görüşler paylaştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen, öğrenci ve velilerin FTD ödev uygulamalarına yönelik önerilerine bakıldığında, kolay erişilebilir malzemelerden oluşan deney türü ödevler ve ilgi çekici ödevlerin verilmesi konusunda benzer görüşleri paylaştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Farklı olarak öğretmenlerin araştırma ve sorgulamaya yönelik ödevler verilmesini belirttikleri, öğrenci ve velilerin ise

sınavlara hazırlık amacıyla çoktan seçmeli test soruları çözmeye yönelik ödevler verilmesini belirttikleri sonucuna ulaşmıştır.

Öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerinden çıkan sonuçlara göre ödevlerle ilgili benzer görüşleri paylaştıkları görülmektedir. Literatürde yer alan bazı çalışmalarda da (Xu & Yuan 2003; Cooper & Valentine, 2001; Epstein ve Van Voorhis, 2001) benzer sonuçlar yer almaktadır.

5.7. Öneriler

Araştırma sonuçları dikkate alınarak ödev konusunda Fen ve Teknoloji dersi ödev uygulamalarına yönelik geliştirilen öneriler şunlardır.

Araştırma sonuçlarına dayanarak yapılan öneriler;

1. Öğretmenler ilgili konuyla alakalı farklı ödev başlıkları belirleyerek öğrencilerin istediği ödevi seçmesine fırsat verebilir.
2. Öğretmenler deney türü ödevler verebilir.
3. Öğretmenler deney türü ödevleri, her öğrencinin yaşadığı çevrede bulunabilecek araç gereçleri göz önüne alarak tasarlayabilir.
4. Öğretmenler öğrencilerin çevrelerinde meydana gelen doğa olaylarına bilimsel mantık ışığında bakmalarını sağlamak için gözlem türü ödevler verebilir.
5. Öğretmenler öğrencilerin grup çalışması olarak yapabilecekleri ödevler verebilir.
6. Öğretmenler öğrencilerin ilgisini çektiği düşünülen ilgi çekici (poster, afiş, model, şekil, şiir, şarkı) etkinliklerin yer aldığı ödevler verebilir.

7. Öğretmenler özellikle öğrencilerin doğru bilgiye ulaşma hazzı yaşaması için internet dışında kütüphane ve yazılı materyallerin kullanılmasına yönelik kolay bulunabilecek araştırma ve sorgulamaya yönelik ödevler verebilir.
8. Öğretmenler verilen ödevlerde öğrencilerin nasıl bir yol izlemesi gerektiği konusunda açıklayıcı bilgiler verebilir.
9. Öğretmenler öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları güncel olaylarla ilgili ödevler verebilir.
10. Bu öneri uygulaması zor olsa da okul laboratuvarı ders dışı saatlerde öğrencilerin kullanımına açılabilir.
11. Öğretmenler okulun bulunduğu çevrenin imkânlarını göz önüne alarak ödev verebilir.
12. Öğretmenler öğrencilerin oturduğu semtin imkânlarını göz önüne alarak ödev verebilir.
13. Öğretmenler öğrencilerin internet erişimi durumlarını göz önüne alarak ödevler verebilir.

Bundan sonra yapılacak olan çalışmalara ilişkin öneriler;

1. Bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda öğrencilerle birebir görüşme yapılarak Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler konusunda yaşanan sıkıntıların kaynağı detaylı bir şekilde araştırılabilir.
2. Okul öncesi eğitimde öğrencilere derste ve ders dışında yaptırılan etkinliklerin süresi, niteliği, türü araştırılabilir.
3. Okul öncesi eğitimde öğrencilere derste ve ders dışında yaptırılan etkinliklerin öğrenciler üzerindeki etkisi araştırılabilir.

KAYNAKLAR

AKPINAR, B., (2010), ‘‘Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğretmenin, Öğrencinin ve Velinin Rolü’’ *Eğitim-Bir-Sen*, 16, 16-20.

ALADAG, C., S. DOGU, (2009), ‘‘Fen ve Teknoloji Dersinde Verilen Ödevlerin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi’’ *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 15-23.

AMUNDSON, K.J., (1999a), Parents: Partners in Education. Arlington. Va.:American Association of School Administrators, (ERIC, ED436294).

AMUNDSON, K.J., (1999b), Helping Your Child With Homework. Parents as Partners Series, American Association Of School Administrators, Arlington, (ERIC=ED436295).

ANAGÜN, Ş.S., (2008), *İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinde Yapılandırmacı Öğrenme Yoluyla Fen Okuryazarlığının Geliştirilmesi: Bir Eylem Araştırması*, Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

ANDERSON, B., vd., (1986), Homework: What Do National Assessment Results Tell Us?, National Assessment Of Educational Progress, Princeton, (ERIC, ED276980).

APAYDIN, Z., H. AYDIN, Y. ÇAKICI, vd., (2008), *Fen ve Teknoloji Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar*, PegemA Yayıncılık, Ankara.

Association of Amerikan Publisher, (1989), Helping Your Child Succeed in School, New York, (ERIC, ED350077).

AYAS, A.P., ÇEPNİ, S., AKDENİZ, A.S., ÖZMEN, H., YİĞİT, N. ve AYVACI, H.Ş., (2008), *Bilim, Kuramdan Uygulamaya Fen ve Teknoloji Öğretimi*, 8. Baskı, PegemA Yayıncılık, Ankara.

AYDIN, A., (2008), *Eğitim Psikolojisi Gelişim – Öğrenme – Öğretim*. 9. Baskı, PegemA Yayıncılık. Ankara.

AYDIN, H., (2007), *Felsefi Temeller Işığında Yapılandırmacılık*, Nobel Yayıncılık, Ankara.

AYDIN, H., M. UŞAK, (2003), “Fen Derslerinde Alternatif Kavramların Araştırılmasının Önemi: Kuramsal Bir Yaklaşım” *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 121-135.

BABADOĞAN, C., (1990), “Ev Ödevlerinin Eğitim Programı İçindeki Yeri” *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 23(2), 745-767.

BAHÇECİ, D., H.V. KAYA, (2010), “Kavramsal Algılamalar ve Kavram Yanılgıları” *Bilim ve Teknik Dergisi*, 515, Ekim.

BALAMAN, F., (2010), *Hibrit Öğrenme Modelinin Öğrencilerin Fen ve Teknoloji Dersindeki Başarılarına, Tutumlarına ve Motivasyonlarına Etkisinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.

BAŞTÜRK, R., (2010), *Bütün Yönleriyle SPSS Örnekli Nonparametrik İstatistiksel Yöntemler*, Anı Yayıncılık, Ankara.

BATAN, B., (2007), *İlköğretim Öğrencilerinin Ev Ödevleri ile İlişkili Tutumlarını Etkileyen Faktörler*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

BEKTAŞ, M., M.B. HORZUM, (2010), *Otantik Öğrenme*, Bahri Ata (Editör), PegemA Yayıncılık, Ankara.

BENNETT S., N. KALISH, (2006), ‘‘The Case Against Homework’’, New York Times Op-Ed, Haziran, 19.

BÜMEN, T.N., (2005), *Okulda Çoklu Zeka Kuramı*, 3. Baskı, Pegem A Yayıncılık, Ankara.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., (2009), *Sosyal Bilimler İçin Veri Analiz El Kitabı*, 10. Baskı, PegemA Yayıncılık. Ankara.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., Ç.E KILIÇ, A.Ö. ERKAN, Ş. KARADENİZ, F. DEMİREL, (2009), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, 4.Baskı, Pegem Akademi, Ankara.

BÜYÜKTOKATLI, N., (2009), *İlköğretimde Ev Ödevi Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

COOPER, H., (1989), ‘‘Synthesis of Research On Homework’’, *Educational Leadership*, 85-91.

<http://www.addison.pausd.org/files/addison/homework/Synthesis%20of%20Research%20on%20Homework.pdf>

COOPER, H., C.J. ROBINSON, A.E. PATALL, (2006), ‘‘Does Homework Improve Academic Achievement? A Synthesis of Research 1987-2003’’ *American Educational Research Association*, 76(1), 1-62.

COOPER, H., J.C. VALENTINE, (2001), ‘‘Using Research to Answer Practical Questions About Homework’’ *Educational Psychologist*, 36(3), 143-153.

CORNO, L., (1996), ‘‘Homework Is a Complicated Thing’’ *Educational Researcher*, 25(8), 27-30.

CORRETJER, G.L., (2009), *Listen To Me ! An Exploration of the Students Voices Regarding Homework*, Walden University, College Of Education.

COSDEN, M., G. MORRISON, L. GUTIERREZ, ve M. BROWN, (2010), ‘‘The Effects of Homework Programs and After-School Activities on School Success’’ *Theory Into Practice*, 43(3), 220-226.

ÇETİN, M.O., M. ÇAKAN, (2010), ‘‘Fen ve Teknoloji Dersi Başarılarının Farklı Yaklaşımlarla Ölçülmesi ve Bu Yaklaşımlara İlişkin Öğrenci Görüşleri’’ *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 1(2), 93-99.

DEMİRCİ, B., (1993), ‘‘Çağdaş Fen Bilimleri Eğitimi ve Eğitimcileri’’ *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, 155-160.

DEMİREL, Ö., (2009), *Öğretme Sanatı Öğretim İlke ve Yöntemleri*, 15. Baskı. PegemA Yayıncılık. Ankara.

DEMİREL, Ö., (2010), *Eğitim Sözlüğü*. 4. Baskı, PegemA Yayıncılık, Ankara.

DEMİREL, Ö., A. BAŞBAY, E. ERDEM, (2006), *Eğitimde Çoklu Zeka Kuram ve Uygulama*, PegemA Yayıncılık, Ankara.

Department Of Education, (2002), *Helping Your Child Succeed In School, With Activities For Children Ages 5 through 11*, Washington, (ERIC, ED470211).

Department of Education and Training, (NSW Eğitim ve Öğretim Bakanlığı) NSW Hükümet Okulları, Ev Ödevi. (Erişim Tarihi: 20.04.2010)

(http://www.schools.nsw.edu.au/media/downloads/languagesupport/homework/hw_turkish.pdf)

Department of Education, (2003), *Homework Tips For Parents=Consejos Para Los Padres Sobre La Tarea Escuela*, Washington, DC. Office of Intergovernmental and Interagency Affairs, (ERIC, ED477945).

Department Of Education, (2005), Helping Your Child With Homework, (ERİC, ED498937).

DEWEY, J., (1970), *Education Today (Günümüzde Eğitim)*. Joseph Ratner (Editör), Bahri Ata, Talip Öztürk (Çeviri Editörü). PegemA Yayıncılık, Ankara, Çeviri Yılı: 2010.

DEWEY, J., (1998), *Experinence and Education (Deneyim ve Eğitim)*, Sinan Akıllı (Çeviri), Odtü Yayıncılık, Ankara, Çeviri Yılı: 2011.

DOYLE, M, A, E., B.S. BARBER, (1990), Homework as a Learning Experience. What Research Says to the Teacher. (ERİC, ED319492).

EPSTEIN, J.L., (1983), *Homework Practices, Achievement and Behaviors of Elementary School Students*. Jhons Hopkins Üniversty, Baltimore, (ERİC, ED250351).

EPSTEIN, J.L., F.L. VAN VOORHIS, (2001), ‘More Than Minutes: Teachers’ Roles in Designing Homework’ *Educational Psychologist*, 36(3), 181-193.

EPSTEIN, J.L., V.E. JACKSON, K.C. SALINAS, (1992), TIPS, Teacher İnvolve Parent İn Schoolwork Language Arts And Science/Health. İnteractive Homework İn The Middle Grade. Manual For Teachers. Center On Families, Communities, Schools And Childrens Learning, The Jhons Hopkins Üniversity, 3505 North Charles Street Baltimore, Maryland 21218.

EREN, O., J.D. HENDERSON, (2008), ‘The İmpact Of Homework On Student Achievement’ *Econometrics Journal*,11, 326-348.

ERSOY, A., Ş.S. ANAGÜN, (2009), ‘Sınıf Öğretmenlerinin Fen ve Teknoloji Dersi Ödev Sürecine İlişkin Görüşleri’ *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 3(1), 58-79.

FOSNOT, C.T., (2005), *Constructivism: Theory, Perspectives and Practice (Oluşturmacılık: Teori, Perspektifler ve Uygulama)*, Soner Durmuş (Çeviri Editörü), Ankara, Çeviri Yılı: 2007.

GÖCER, A., (2008), “Performans Göreviyle İlgili Sunum Çalışmalarının Konuşma ve Dinleme Becerilerinin Geliştirilmesine Katkısı” *Dil Dergisi*, Sayı:142.

GÜNEY, Z., (2010), *İlköğretim 4-5. Sınıflarda Verilen Proje ve Performans Ödevleriyle ilgili Öğretmen ve Veli Görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

GÜR, H., (2003), Ev Ödevi Yapma Stillерinin Akademik Başarıya Etkisi.
http://www.matder.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=63:ev-odevi-yapma-stillerinin-akademik-basariya-etkisi-&catid=8:matematik-kosesi-makaleleri&Itemid=172 (Erişim Tarihi: 05.02.2011).

GÜRLEVİK, G., (2006), *Ortaöğretim Matematik Derslerinde Ev Ödevlerine Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

HİZMETÇİ, S., (2007), *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Ödev Stilleri İle Akademik Başarı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

HONG, E., K. LEE, (1999), Chinese Parents’ Awareness of Their Children’s Homework Style and Homework Behavior and Its Effects On Achievement, (ERIC, ED434179).

HONG, E., R.M. MILGRAM, (1999), “Preffered and Actual Homework Style: a Cross Cultural Examination” *Educational Research Journal*, 41(3), 251–265.

HOŞGÖRÜR, V., (2009), *Eğitim Bilimine Giriş*, Özcan Demirel, Zeki Kaya (Editör), *Eğitimin Toplumsal Temelleri*, 4. Baskı. PegemA Yayıncılık, Ankara.

<http://cokluzeka.com/-http://cokluzeka.com/kaynaklar.asp?id=203>, (Erişim tarihi: 29.02.2011).

JHA, A.K., (2006), *Homework Education, A Powerfull Tool Of Learning*.
<http://books.google.com/books>

KAPLAN, B., (2006), *İlköğretim 6. Sınıf ‘Yaşamımızı Yönlendiren Elektrik’ Ünitesinde Ev Ödevi Verilmesinin Öğrenci Başarısına ve Kavram Öğrenmeye Etkisi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

KAPTAN, F., H. KORKMAZ, (2001a), “Fen Eğitiminde Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımı” *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 185-192.

KARASAR, N., (2009), *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, 19 Baskı, Nobel Yayın, Ankara.

KİDWELL, V., (2004), *Homework, Continuum*.
<http://books.google.com>

KOTAMAN, H., (2008), “Türk Ana Babalarının Çocuklarının Eğitim Öğretimlerine Katılım Düzeyleri” *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 135-149.

KUMANDAŞ, H., Ö. KUTLU, (2010), “İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Performans Görevlerine İlişkin Tutumlarını Etkileyen Faktörler” *İlköğretim Online Dergisi*, 9(2), 714-722.

KUTLU, Ö., D.C. DOĞAN, İ. KARAKAYA, (2009), *Öğrenci Başarısının Belirlenmesi*, 2. Baskı, PegemA Yayıncılık, Ankara.

KÜTÜKTE, Z., (2010), *İlköğretim öğretmenlerinin Performans ve Proje Ödevlerine İlişkin Algı, Görüş ve Uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.

LACONTE, T.R., (1981), Homework as a Learning Experience, What Research Says to the Teacher, (ERİC, ED217022).

LAPÖİNTE, A.E., vd, (1992), Learning Science, Educational Testing Service, Princeton, (ERİC, ED406128).

LEHR, F., J. OSBORN, (2002), Helping Your Child With Homework: For Parents of Children in Elementary Through Middle School, (ERİC, ED468288).

MCEWAN, E.K., (1998), Anababalara Pratik Öneriler, Şerife Küçükakal (Çeviri), Hyb Yayıncılık, Ankara, Çeviri Yılı: 2010.

MEB, (2006), Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi (6. 7. ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı, Ankara.

MOOR, O.L., (2000) Inclusion: A Pratical Guide For Parents. 2. Edition. Peytral Publication. Minnetonka, (ERİC, ED444319).

National Parents Day Coalition, (1998), The ABC's of Parent Involvement in Education: Preparing Your Child for a Lifetime of Success, Second Edition, Washington, DC, Appalachia Educational Lab., Charleston, WV, (ERİC, ED433138).

North Caroline State Department, (1983), Report on Student Homework an Achievement, (ERİC, ED249277).

ÖCAL, S., (2009), *İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Ev Ödevlerine Yönelik Tutumlarının Oluşmasında Ailelerin ve Öğretmenlerin Rolü*, Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Hatay.

ÖZBEN, B., (2006), *İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersindeki Başarılarına Ev Ödevi Çalışmalarının Etkisi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Gazi Üniversitesi, Ankara.

PAPANDREU, A., (1991), Homework in Teaching and Learning, Report, (ERİC, ED352811).

PARTIN R.L., (1986), Homework That Helps, 60(3), 118-119.

PAULU, N., B.L. DARBY, (1998), Helping Your Students With Homework: A Guide For Teachers. Office Of Educational Research and Improvement. Washington DC, (ERİC, ED416037).

REDDİCK, T.L., L.E. PEACH, (1993), Student Opinions Concerning Homework Assignments in Seven Rural High Schools, 1993 (ERİC, ED365494).

RİLLERO, P., S.L. HELGESON, (1995), An Evaluation of The Use Hands-on Scinece Homework Assignments By Sixth Grade Students And Their Parents, (ERİC, ED382478).

SEARLS, D.T., N.A. MEAD, , B. WARD, (1985), ‘‘The Relationship of Students' Reading Skills to TV Watching, Leisure Time Reading and Homework’’ *Journal of Reading*, 29(2), 158-162.

SENEMOGLU, N., (2009), *Gelişim Öğrenme Ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya*, 14. Baskı, Pegem Akedemi, Ankara.

SHARP, C., W. KEYS, P. BENEFIELD, (2001), Homework A Review Of Recent Research, The National Foundation For Education Research.

TAN, M., K.B. TEMİZ, (2003), “Fen Öğretiminde Bilimsel Süreç Becerilerinin Yeri ve Önemi” *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,1(13), 89-101.

TAŞPINAR, M., Ç. GÜMÜŞ, (2004), “Öğrenmeyi Öğrenme Kapsamında İnternet Kafelerin Eğitsel Bir Araç olarak Kullanımı” *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 6-9 Temmuz.

The Homework Experience, (2007), A Survey Of Students, Teachers and Parents, MetLife, The Metlife Survey Of The American Teacher.

TOPSAKAL, S., (2006) *Fen ve Teknoloji Öğretimi*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

TURANLI, A.S., (2009), “Öğretmenlerin Ödevle İlişkin Görüşleri: Ortamsal Etmenlere Dair Nitel Bir Çalışma” *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(37), 129-143.

TÜRKMEN, L., (2006), *Fen ve Teknoloji Öğretimi*, Mehmet Bahar (Editör), *Bilimsel Bilginin Özellikleri ve Fen-Teknoloji Okuryazarlığı*, PegemA Yayıncılık, Ankara.

TÜRKOĞLU, A., A. İFLAZOĞLU, M. KARAKUŞ, (2007), *İlköğretimde Ödev*, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.

VAN VORHISS, F.L., (2004), “Reflecting On The Homework Ritual: Assignment and Designs” *Theory Into Practise*, 43(3), 205-212.

VARIS, F., (1985), *Eğitim Bilimine Giriş*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara.

VURAL, B., (2004), *Muhteva Dersleri İçin Özel Öğretim Uygulamaları*, 2. Baskı, Hayat Yayıncılık, İstanbul.

WAGNER, P., B. SCHOBBER, C. SPIEL, (2008), “Time Students Spend Working At Home For School” *Learning and Instruction*, 18, 309-320.

www.hisparks.com/MathHelpers/Homework_Research_and_Policy.pdf, (Erişim tarihi: 24.03.2011).

XU, J., (2006), “Gender and Homework Management Reported by High School Students” *Educational Psychology: An International Journal of Experimental Educational Psychology*, 26(1), 73-91.

XU, J., R. YUAN, (2003), “Doing Homework: Listening to Students,’ Parents,’ and Teachers’ Voices in One Urban Middle School Community” *The School Community Journal*, 25-44.

YEŞİLYAPRAK, B., E. UÇAR, (2009), *Eğitim Psikolojisi Gelişim Öğrenme Öğretim*, Binnur Yeşilyaprak (Editör), *Öğrenmeden Öğretime*, 5. Baskı, PegemA Yayıncılık. Ankara.

YEŞİLYURT, S., (2006), “Lise Öğrencilerinin Biyoloji derslerinde Verilen Ev Ödevlerine karşı Tutumları Üzerine Bir Çalışma” *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 37-53.

YILDIRIM, A., H. ŞİMŞEK, (2008), *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, 7. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

YILMAZ, F., I.Ö. TARI, (2010), “Fen ve Teknoloji Dersinde Ev Ödevlerine Aile Katılımı: Bir Olgulim Çalışması” *9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, Elazığ, 287-292.

YOLCU, S., (2007), *İnternet Ortamında Hizmet Veren Ödev Sitelerinin Eğitim Öğretim Açısından Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

YULADIR, C., S. DOĞAN, (2009), “Fen ve Teknoloji Dersinde Öğrencilerin Ev Ödevi Performansını Arttırmaya Yönelik Bir Eylem Araştırması” *Journal of Arts and Sciences Çankaya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi*, , 12, 211-238.

YÜCEL, A., (2008), *İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi’inde Verilen Performans Ödevleri Hakkında Öğretmen - Veli – Öğrenci Görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

YÜCEL. A.S., (2004), “Ortaöğretim Düzeyindeki Öğrencilerin Kimya Derslerinde Verilen Ev Ödevlerine Karşı Tutumlarının İncelenmesi” *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(24), 147-159.

EKLER LİSTESİ

1. Araştırma izin belgesi
2. Öğretmen Ölçeği
3. Öğretmen görüşme formu
4. Öğrenci Ölçeği
5. Öğrenci görüşme formu
6. Veli Ölçeği
7. Veli görüşme formu

EK – 1: Araştırma İzin Belgesi.

T.C
OSMANİYE VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı: B.08.4.MEM.4.80.00.300(00) **2952**
Konu: Anket Uygulaması

18-02-2011

VALİLİK MAKAMINA
OSMANİYE

Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünün 09/02/2011 tarih ve sayılı yazıları gereği;

Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü ilköğretim EABD Fen Bilimleri BD Yüksek Lisans öğrencisi İsa DEVECİ'nin, **İlköğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin, fen ve teknoloji öğretmenlerinin ve velilerin ödevler hakkında görüşlerini** tespit etmek amacıyla hazırladığı anket ve görüşme formunun, İlköğretim 7 ve 8 inci sınıf öğrencileri tarafından doldurulması istenmektedir.

İlgili kişinin müracaatı incelenerek ekli listede İlimiz merkez ilköğretim okullarında öğrenimlerine devam eden 7 ve 8' inci sınıf öğrencilerinin eğitim - öğretimlerini aksatmadan, "Anket" çalışması, yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olur'larınıza arz ederim.

Ali Said ÇALIŞKAN
Milli Eğitim Müdürü

OLUR

09/02/2011

Hayrettin ÇETİÇİ
Vali
Yali Yarılmış

Adnan Menderes Mah.
Yeni hükümet Konağı
080020 OSMANİYE
E_posta : osmaniyemem@meb.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin Fahri ÇALIK
Tlf. 03028 826 1783-84 86-74
Faks :03288250330

EK – 2: Öğretmen Ölçeği.**ÖĞRETMEN ÖLÇEĞİ**

Değerli Meslektaşım,

Bu anket, sizlerin Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlere yönelik görüşlerinizi elde etmek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmanın geçerli ve güvenilir sonuçlara ulaşması vereceğiniz samimi cevaplara bağlıdır. Her bir cümleyi dikkatlice okuyunuz ve Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerle ilgili olarak tercihlerinizi en iyi tanımlayan yanıtı seçiniz. Lütfen hiçbir soruyu atlamadan tüm soruları yanıtlayınız. Her bir soru için sadece bir seçeneği işaretleyiniz. Elde edilen bilgiler kesinlikle sizlerin aleyhinde kullanılmayacaktır.

İsa DEVECİ
Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Fen Eğitimi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

İşaretlemelerinizi yaparken lütfen sadece size en uygun olan tek bir seçeneğe (X) işareti koyunuz. Katılımınız için şimdiden teşekkür ediyorum...

Cinsiyet: Bay ( ) Bayan ( )

Sınıfınızdaki öğrenci sayınız: 16 – 25 ( ) 26 ve üzeri ( )

Hizmet süresi : 1-5 yıl ( ) 6-10 yıl ( ) 11-15 yıl ( ) 16-20 yıl ( ) 20 yıl üstü ( )

Mezun olduğunuz okul/öğretim programı: Eğitim enstitüsü ön lisans ( )

Lisans (4 Yıllık Eğitim Fakültesi) ( ) Lisans (Eğitim Fakültesi Harici) ( )

İŞLEV ALT ÖLÇEĞİ

Fen ve Teknoloji dersinde,

1. Verilen ödevler, öğrencilerin doğada gerçekleşen olayları daha iyi anlamalarını sağlar.

2. Verilen ödevler öğrencilerin çeşitli çevre sorunlarını fark etmelerini sağlar.

3. Verilen ödevler öğrencilerin bilimsel gelişmelerden haberdar olmalarını sağlar.

4. Günlük hayatla ilgili verilen ödevler öğrencilerin, doğayı daha iyi

	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kisimen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1. Verilen ödevler, öğrencilerin doğada gerçekleşen olayları daha iyi anlamalarını sağlar.					
2. Verilen ödevler öğrencilerin çeşitli çevre sorunlarını fark etmelerini sağlar.					
3. Verilen ödevler öğrencilerin bilimsel gelişmelerden haberdar olmalarını sağlar.					
4. Günlük hayatla ilgili verilen ödevler öğrencilerin, doğayı daha iyi					

anlamasını sağlar.					
5. Verilen ödevleri yapmak öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirir.					
6. Verilen ödevleri yapmak öğrencileri araştırmaya sevk eder.					
7. Verilen ödevleri yapmak öğrenciyi, çağımızın teknolojisi ve iletişim kaynağı olan İnternet kullanımına yönlendirir.					
8. Verilen deneye dayalı ödevler öğrencilerin psikomotor becerilerini geliştirir.					
9. Verilen ödevler öğrencilerin konuları anlaması açısından önemlidir.					
10. Verilen ödevler öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirir.					
11. Verilen ödevler aileler tarafından hazırladığından, öğrencilere hiçbir şey kazandırmaz.					
12. Verilen ödevler öğrencilerin doğaya daha iyi davranmalarını sağlar.					
13. Verilen ödevleri yapmak öğrencileri düşünmeye sevk eder.					
14. Verilen ödevler öğrencilerin teknolojiye dayalı meslekler hakkında bilgi edinmesini sağlar.					
15. Verilen ödevler başkaları tarafından yapıldığından öğrencilere hiçbir şey kazandırmaz.					
16. Verilen ödevler öğrencilerin çeşitli sağlık sorunlarını fark etmelerini sağlar.					
17. Verilen ödevleri yapmak öğrencileri keşfetmeye sevk eder.					
18. Verilen ödevler öğrencilerin teknolojiden daha fazla yararlanmasını sağlar.					
19. Verilen ödevler öğrencilerin araştırma yapma becerilerini geliştirir.					
20. Verilen test çözmeye yönelik ödevler öğrencileri sınavlara hazırlar.					
21. Verilen ödevleri yapmak öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerini geliştirir.					
22. Verilen ödevler öğrencilerin çeşitli sosyal sorunları fark etmelerini sağlar.					
23. Verilen ödevler öğrencilerin bilgi teknolojilerini (bilgisayar, internet... vb) kullanma becerilerini geliştirir.					
24. Verilen ödevler öğrencilerin fene dayalı meslekler hakkında bilgi edinmesini sağlar.					
25. Verilen ödevler öğrencilerin teknolojik gelişmelerden haberdar olmalarını sağlar.					

TUTUM ALT ÖLÇEĞİ					
	Tamamen Katılıyor	Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor	Kesinlikle Katılmıyor
Fen ve Teknoloji dersinde,					
1. Öğrencilerin ilgisini çeken ödevlerin verilmesi, onları ödev yapmaya isteklendirir.					
2. Ödevlerin araştırma yapmaya yönelik verilmesi öğrencilerin ilgisini çeker.					
3. Öğrencilerin duyuşsal becerilerini geliştirmeye yönelik ödevler verilmesi gerektiğini düşünüyorum.					
4. Doğaya ilişkin ödevler verilmesi öğrencilerin hoşuna gider.					
5. Sınıfların kalabalık olmasından dolayı bazı sınıf içi etkinliklerin ödev olarak verilmesi gerektiğine inanıyorum.					
6. Öğrencilerin bilişsel becerilerini geliştirmeye yönelik ödevler verilmesi gerektiğini düşünüyorum.					
7. Öğrencilere kendilerinin seçebileceği türden ödevler verilmesi gerektiğine inanıyorum.					
8. Ödevlerin deney yapmaya yönelik olması öğrencilerin ilgisini çekeceğini düşünüyorum.					
9. Zaman sorunundan dolayı bazı sınıf içi etkinliklerin ödev olarak verilmesi gerektiğine inanıyorum.					
10. Verilen ödevlerin güncel konularla ilişkili olması, öğrencileri ödev yapmaya istekli hale getirir.					
11. Laboratuvar kullanımına yönelik verilen ödevler öğrencilerin ilgisini çeker.					
12. Öğrencilerin psikomotor becerilerini geliştirmeye yönelik ödevler verilmesi gerektiğini düşünüyorum.					
13. Teknolojiyi kullanmaya yönelik verilen ödevler öğrenciyi ödev yapmaya isteklendirir.					
14. Verilen ödevler öğrencilerin ilgisini çeker.					
15. Verilen ödevleri yaparken öğrencilerin çok eğlendiğini düşünüyorum.					

DAVRANIŞ ALT ÖLÇEĞİ					
	Tamamen Katılıyor	Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor	Kesinlikle Katılmıyor
Fen ve Teknoloji dersinde,					
1. Verdiğim ödevleri düzenli olarak kontrol ederim.					
2. Ödevleri araştırma türünde veririm.					
3. Doğada gerçekleşen olayların bilimsel açıklamasını anlamaları için öğrencilere bir takım olayları gözlemlenmeleri için ödev veririm.					
4. Bireysel farklılıkları dikkate almadan sınıf geneline uygun olacak ödevler veririm.					
5. Öğrencileri bilimsel gelişmelerden haberdar edecek ödevler veririm.					
6. Öğrencilerin çeşitli sağlık sorunlarını fark etmelerini sağlamaya yönelik ödevler veririm.					
7. Öğrencilere ders kitabında bulunan etkinlikleri ödev olarak veririm.					
8. Öğrencilerin fene dayalı meslekler hakkında bilgi edinmesini sağlamaya yönelik ödevler veririm.					
9. Grup çalışmasına yönelik ödevler veririm.					
10. Öğrencilerin internetten hazır çıktı şeklinde aldıkları ödevleri kabul etmem.					
11. Öğrencileri teknolojik gelişmelerden haberdar edecek ödevler veririm.					
12. Öğrencilere anlatılan konuyla ilgili test sorularını çözmeye yönelik ödevler veririm.					
13. Sonraki derslere hazırlık amaçlı öğrencilere ödevler veririm.					
14. Öğrenciler verilen ödevleri yardım almadan tamamlayamamaktadır.					
15. Ödevleri deney türünde veririm.					
16. Öğrencilerin çeşitli çevre sorunlarını fark etmelerini sağlamaya yönelik ödevler veririm.					
17. Ödev verirken öğrencilerin sosyo-ekonomik durumlarını göz önünde bulundururum.					
18. Aileler verilen ödevlerin yapılmasında çocuklarına yardımcı olmaktadır.					
19. Doğada gerçekleşen olayların bilimsel açıklamasını anlamaları için öğrencilere bir takım olayları araştırmaları için ödev veririm.					

20. Verilen ödevleri öğrenciler başarıyla tamamlamaktadır.					
21. Öğrencilere çevreyi incelemeye yönelik ödevler veririm.					
22. Öğrencilerin bilimsel süreç becerilerini kullanmalarını sağlamaya yönelik ödevler veririm.					
23. Öğrencilerin çeşitli sosyal sorunları fark etmelerini sağlamaya yönelik ödevler veririm.					
24. Aileleri öğrencilerin ödevlerinde nasıl yardımcı olacakları konusunda bilgilendiririm.					
25. Öğrencilerin teknolojiye dayalı meslekler hakkında bilgi edinmesini sağlamaya yönelik ödevler veririm.					

EK – 4: Öğretmen Görüşme Formu.**ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU**

Merhaba, benim adım İsa Deveci. Sakarya Üniversitesi Fen Eğitimi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans yapmaktayım. İlköğretim 7. ve 8. sınıf Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevleri ile ilgili bir araştırma yapıyorum ve sizinle bu konuda görüşmek istiyorum. Bu konudaki düşüncelerinizi, uygulamalarınızı ve önerilerinizi paylaşmanız durumunda ev ödevi uygulamalarının daha iyi anlaşılmasında katkıda bulunmuş olacaksınız. Ayrıca, bu görüşme sırasında söyleyeceklerinizin tümü gizli tutulacaktır. Katkılarınız için şimdiden teşekkür ediyorum.

İsa DEVECİ
Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Fen Eğitimi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?
2. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir?
3. Öğrencileriniz Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istiyorlar? Nedenini belirtiniz?
4. Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerinizin ödevlerini yaparken ne tür sorunlar yaşadığını düşünüyorsunuz?
5. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin öğrencilerinize katkıları nelerdir?
6. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik ne tür önerilerde bulunabilirsiniz?

EK – 4: Öğrenci Ölçeği.**ÖĞRENCİ ÖLÇEĞİ**

Sevgili öğrenciler,

Bu anket, sizlerin Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlere yönelik görüşlerinizi elde etmek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmanın geçerli ve güvenilir sonuçlara ulaşması vereceğiniz samimi cevaplara bağlıdır. Her bir cümleyi dikkatlice okuyunuz ve Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerle ilgili olarak tercihlerinizi en iyi tanımlayan yanıtı seçiniz. Lütfen hiçbir soruyu atlamadan tüm soruları yanıtlayınız. Her bir soru için sadece bir seçeneği işaretleyiniz. Elde edilen bilgiler kesinlikle sizlerin aleyhinde kullanılmayacaktır.

İsa DEVECİ

Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Fen Eğitimi Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

İşaretlemelerinizi yaparken lütfen sadece size en uygun olan tek bir seçeneğe (X) işareti koyunuz. Katılımınız için şimdiden teşekkür ediyorum...

Okulunuzun Adı:

.....

Cinsiyet: Kız ( ) Erkek ( )   Sınıf: 6 ( ) 7 ( ) 8 ( )

İlköğretime başlamadan önce kreşe veya anaokuluna gittiniz mi? Evet ( ) Hayır ( )

Bir hafta boyunca okul dışı zamanlarınızda aşağıdaki etkinlikleri ne sıklıkla yapıyorsunuz? (Lütfen her ifadeyi yanıtlayınız.)

	Hiç	1 saatten az	1-3 saat arası	3-5 saat arası	5 saatten fazla
a) Televizyon izleme, bilgisayar oyunu					
b) Gazete, dergi, kitap okuma					
c) Ev ödevi yapma					
d) Özel ders alma veya dershaneye gitme					
e) Ev ödevleriyle ilgili araştırma yapma					

İŞLEV ALT ÖLÇEĞİ

Fen ve Teknoloji dersinde,

1. Verilen ödevleri yapmak beni çağımızın teknolojisi ve iletişim kaynağı olan İnternet kullanımına yönlendirir.

Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum

2. Günlük hayatla ilgili verilen ödevler doğayı daha iyi anlamamı sağlar.					
3. Verilen ödevler bilimsel gelişmeler hakkında bilgi edinmemi sağlar.					
4. Verilen ödevler çeşitli çevre sorunlarını fark etmemi sağlar.					
5. Verilen ödevler fene dayalı meslekler hakkında bilgi edinmemi sağlar.					
6. Verilen ödevler konuyu daha iyi anlamamı sağlar.					
7. Verilen ödevler teknolojidenden daha fazla yararlanmamı sağlar.					
8. Verilen ödevler çeşitli sağlık sorunlarını fark etmemi sağlar.					
9. Verilen ödevler problem çözme becerilerimi geliştirir.					
10. Verilen ödevleri yapmak beni düşünmeye sevk eder.					
11. Verilen ödevler çeşitli sosyal sorunları fark etmemi sağlar.					
12. Verilen ödevler doğaya daha iyi davranmamı sağlar.					
13. Verilen ödevler bilgi teknolojilerini (bilgisayar, internet... vb) kullanma becerilerimi geliştirir.					
14. Kütüphaneleri kullanarak tamamlamam gereken ödevler kitapları daha etkili kullanmamı sağlar.					
15. Verilen deney türü ödevler el becerilerimi geliştirir.					
16. Verilen ödevler teknolojik gelişmeler hakkında bilgi edinmemi sağlar.					
17. Verilen ödevleri yapmak beni araştırmaya sevk eder.					
18. Verilen ödevler araştırma yapma becerilerimi geliştirir.					
19. Verilen ödevler sayesinde doğada gerçekleşen bir çok olayı daha bilinçli gözlemlerim.					
20. Verilen ödevler teknolojiye dayalı meslekler hakkında bilgi edinmemi sağlar.					
21. Verilen ödevleri yapmak beni keşfetmeye sevk eder.					

TUTUM ALT ÖLÇEĞİ					
	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Fen ve Teknoloji dersinde,					
1. Gerçek yaşam deneyimlerini içeren ödevlerin verilmesini isterim.					
2. Öğretmenimizin, ilgimi çeken ödevler vermesini isterim.					

3. Daha fazla ödev verilmesini isterim.					
4. Öğretmenimizin araştırma ve incelemeye yönelik ödevler vermesi derse olan ilgimi arttırır.					
5. Verilen bir ödevi yaparken teknolojiden faydalanmak bana zevk verir.					
6. Öğretmenimizin doğaya ilişkin ödevler vermesi hoşuma gider.					
7. Verilen ödevlerin laboratuarda yapılacak türden olması ilgimi çeker.					
8. Öğretmenimizin kendi seçebileceğimiz türden ödevler vermesi beni mutlu eder.					
9. Verilen ödevlerin güncel konularla ilişkili olması, beni ev ödevi yapmamda daha istekli hale getirir.					
10. Günlük hayatta karşılaştığımız olaylarla ilgili ödev verilmesini isterim.					

DAVRANIŞ ALT ÖLÇEĞİ					
	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Fen ve Teknoloji dersinde,					
1. Verilen ödevleri basit malzemeler kullanarak deney şeklinde yaparım.					
2. Verilen ödevleri testlerdeki başarıyı arttırdığı için yaparım.					
3. Ödevimi yaparken okulun çeşitli imkanlarından (kütüphane, laboratuvar...) yararlanırım.					
4. Verilen ödevleri çevreyi inceleyerek yaparım.					
5. Verilen ödevleri soru çözmeme geliştirdiği için yaparım.					
6. Verilen ödevleri çok sayıda kaynaktan yararlanarak yaparım.					
7. Verilen ödevleri hiç zorlanmadan tamamlayabilirim.					
8. Verilen ödevler arasında ilk önce fen ve teknoloji ödevimi yaparım.					
9. Verilen ödevleri doğada gerçekleşen bazı olayların (yağmur, şimşek, deprem, küresel ısınma..vb) nasıl meydana geldiğini öğrenmeye yönelik yaparım.					
10. Verilen araştırma ve inceleme türü ödevleri kütüphaneden faydalanarak yaparım.					
11. Verilen ödevleri kaynak kitaplardan yararlanarak yaparım.					

EK – 5: Öğrenci Görüşme Formu.**ÖĞRENCİ GÖRÜŞME FORMU**

Merhaba, benim adım İsa Deveci. Sakarya Üniversitesi Fen Eğitimi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans yapmaktayım. İlköğretim 7. ve 8. sınıf Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevleri ile ilgili bir araştırma yapıyorum ve sizinle bu konuda görüşmek istiyorum. Bu konudaki düşüncelerinizi, uygulamalarınızı ve önerilerinizi paylaşmanız durumunda ev ödevi uygulamalarının daha iyi anlaşılmasında katkıda bulunmuş olacaksınız. Ayrıca, bu görüşme sırasında söyleyeceklerinizin tümü gizli tutulacaktır. Katkılarımız için şimdiden teşekkür ediyorum.

İsa DEVECİ
Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Fen Eğitimi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız
2. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir?
3. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
4. Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığımız sıkıntılar nelerdir?
5. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin size katkıları nelerdir?
6. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik ne tür önerilerde bulunabilirsiniz?

EK – 6: Veli Ölçeği.**VELİ ÖLÇEĞİ**

Sayın Veli,

Bu anket, sizlerin Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlere yönelik görüşlerinizi elde etmek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmanın geçerli ve güvenilir sonuçlara ulaşması vereceğiniz samimi cevaplara bağlıdır. Her bir cümleyi dikkatlice okuyunuz ve Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerle ilgili olarak tercihlerinizi en iyi tanımlayan yanıtı seçiniz. Lütfen hiçbir soruyu atlamadan tüm soruları yanıtlayınız. Her bir soru için sadece bir seçeneği işaretleyiniz. Elde edilen bilgiler kesinlikle sizlerin aleyhinde kullanılmayacaktır.

İsa DEVECİ
Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Fen Eğitimi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

İşaretlemelerinizi yaparken lütfen sadece size en uygun olan tek bir seçeneğe (X) işareti koyunuz. Katılımınız için şimdiden teşekkür ediyorum...

Cinsiyet: Bay ( ) Bayan ( )

Öğrenim Durumu : Okuma-yazma bilmiyor ( ) İlkokul mezunu ( )
Ortaokul mezunu ( ) Lise mezunu ( ) Üniversite mezunu ( )

Meslek: Serbest meslek ( ) Memur ( ) Çiftçi ( ) İşçi ( ) Esnaf ( )
Emekli ( ) Diğer ( )

Ortalama Aylık Geliriniz: 250–500 YTL arası ( ) 501–750 YTL arası ( )
751–1000 YTL arası ( ) 1001–2000 YTL arası ( ) 2000 YTL den daha fazla ( )

İŞLEV ALT ÖLÇEĞİ

Fen ve Teknoloji dersinde,

1. Verilen ödevler test çözmeye dayalı olduğundan, çocuğumu sadece sınavlara hazırlar.

2. Verilen ödevler çocuğumun ilgi alanına yöneliktir.

3. Verilen ödevler çocuğumun teknolojiye dayalı meslekler hakkında bilgi edinmesini sağlamaya yöneliktir.

Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
---------------------	-------------	--------------------	--------------	-------------------------

4. Verilen ödevler çocuğumun çeşitli çevre sorunlarını fark etmesini sağlar.					
5. Verilen ödevler çocuğumun güncel olaylara olan merakını arttırmaya yöneliktir.					
6. Verilen ödevler benim çok zamanımı alır.					
7. Verilen ödevler deney türü ödevler olduğu için, çocuğumun el becerisini geliştirir.					
8. Verilen ödevler çocuğumun internetin olumsuzluklarından etkilenmesine neden olur.					
9. Verilen ödevler çocuğumun araştırma becerilerini geliştirir.					
10. Verilen ödevler çocuğumun doğaya olan sevgisini arttırıcı niteliktedir.					
11. Verilen ödevler, çocuğumun okulda kazandığı becerileri günlük yaşamda uygulamasına fırsat verir.					
12. Verilen ödevler çocuğumun fene dayalı meslekler hakkında bilgi edinmesini sağlamaya yöneliktir.					
13. Verilen ödevler çocuğumun çeşitli sağlık sorunlarını fark etmesini sağlar.					
14. Verilen ödevler çocuğumun bireysel olarak bir şeyler yapmasına fırsat vermeye yöneliktir.					
15. Test türü ödevlerin verilmesi çocuğumun gelişimini olumsuz yönde etkiler.					
16. Verilen ödevler çocuğumun çok zamanını alır.					
17. Verilen ödevler çocuğumun arkadaşlarıyla bir şeyler yapmasına fırsat vermeye yöneliktir.					
18. Verilen ödevler çocuğumun çeşitli sosyal sorunları fark etmesini sağlar.					
19. Verilen ödevler, çocuğumun okulda öğrendiği bilgileri günlük yaşamda uygulamasına fırsat verir.					

TUTUM ALT ÖLÇEĞİ					
	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Fen ve Teknoloji dersinde,					
1. Verilen ödevleri yaparken çocuğum eğlenir.					
2. Çocuğuma kapasitesinin üzerinde ödev verildiğini düşünüyorum.					
3. Verilen ödevler de çocuğum internet kullandığından daha istekli yapar.					
4. Verilen ödevler deney yapma şeklinde olduğu için eğlenceli olmaktadır.					
5. Verilen ödevlerin zorluğundan şikâyetçiyim.					
6. Verilen ödevlerle ilgili öğretmen bizi sürekli bilgilendirdiği için memnunum.					
7. Verilen ödevler test sorularını çözmeye yönelik olduğundan çocuğum çabuk sıkılmaktadır.					
8. Verilen ödevlerin maddi yükünden şikâyetçiyim.					
9. Verilen ödevler çocuğuma zor geldiği için yardım etme ihtiyacı duyarım.					
10. Verilen ödevlerin zorluğundan çocuğumun sürekli şikayet etmesi beni rahatsız eder.					
11. Verilen ödevler araştırma türünde olduğu için eğlenceli olmaktadır.					
12. Verilen ödevleri hazırlamaktan şikâyetçiyim.					

DAVRANIŞ ALT ÖLÇEĞİ					
	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Fen ve Teknoloji dersinde,					
1. Verilen ödevleri yapması için interneti çocuğumun kullanıma sunarım.					
2. Verilen ödevlerde çocuğuma yardımcı olmam.					
3. Verilen ödevlerde çocuğum zorlandığı için gereken araştırmaları ben yaparım.					

4. Verilen ödevleri yapabilmesi için uygun bir ortam hazırlarım.					
5. Verilen ödevleri yapması için çocuğumun kütüphaneye gitmesine izin veririm.					
6. Verilen ödevlerin yapılmasında çocuğuma güncel olaylarla ilgili konularda yardımcı olurum.					
7. Verilen ödevlerde çocuğum yardım istese de yardımcı olamam.					
8. Ödevini yapabilmesi için çocuğuma basit malzemeler alırım.					
9. Verilen ödevlere yönelik yaprak testler alırım.					
10. Verilen ödevlerin yapılması için çocuğuma çevreyi inceleme fırsatları veririm.					
11. Verilen ödevlere yönelik çocuğuma gerekli sorgulamaları yaptırım.					

EK – 7: Veli Görüşme Formu.**VELİ GÖRÜŞME FORMU**

Merhaba, benim adım İsa Deveci. Sakarya Üniversitesi Fen Eğitimi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans yapmaktayım. İlköğretim 7. ve 8. sınıf Fen ve Teknoloji dersinde verilen ev ödevleri ile ilgili bir araştırma yapıyorum ve sizinle bu konuda görüşmek istiyorum. Bu konudaki düşüncelerinizi, uygulamalarınızı ve önerilerinizi paylaşmanız durumunda ev ödevi uygulamalarının daha iyi anlaşılmasında katkıda bulunmuş olacaksınız. Ayrıca, bu görüşme sırasında söyleyeceklerinizin tümü gizli tutulacaktır. Katkılarınız için şimdiden teşekkür ediyorum.

İsa DEVECİ

Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Fen Eğitimi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Ödev denildiğinde ne anlıyorsunuz? Açıklayınız?
2. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevler ne tür etkinlikler içermektedir?
3. Fen ve Teknoloji dersinde çocuğunuza verilen ödevlerin ne tür etkinlikler içermesini istersiniz? Nedenini belirtiniz?
4. Çocuğunuzun Fen ve Teknoloji ödevlerini yaparken genel olarak yaşadığı sıkıntılar nelerdir?
5. Fen ve Teknoloji dersinde verilen ödevlerin çocuğunuza katkıları nelerdir?
6. Fen ve Teknoloji ödev uygulamalarına yönelik ne tür önerilerde bulunabilirsiniz?

ÖZGEÇMİŞ

İsa DEVECİ, 01.03.1986 tarihinde Osmaniye’de doğmuştur. İlk, orta ve lise eğitimini Osmaniye’de tamamlamıştır. 2003 yılında Osmaniye Çukurova Lisesi’ni bitirdikten sonra 2005 yılında Atatürk Üniversitesi Bayburt Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği Lisans Programında yüksek öğrenimine başlamıştır. Daha sonra 1. sınıfta Cumhuriyet Üniversitesi Fen Bilgisi Öğretmenliği Lisans programına yatay geçiş yapmış ve lisans programını tamamlamıştır. Ardından Sakarya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Fen Bilgisi Eğitimi programında Yüksek Lisans eğitimine başlamıştır. Fen ve teknoloji eğitimi üzerine çeşitli akademik çalışmalar yapmaktadır.